

A Telugu Translation of the International Bestseller 'YOU CAN WIN'

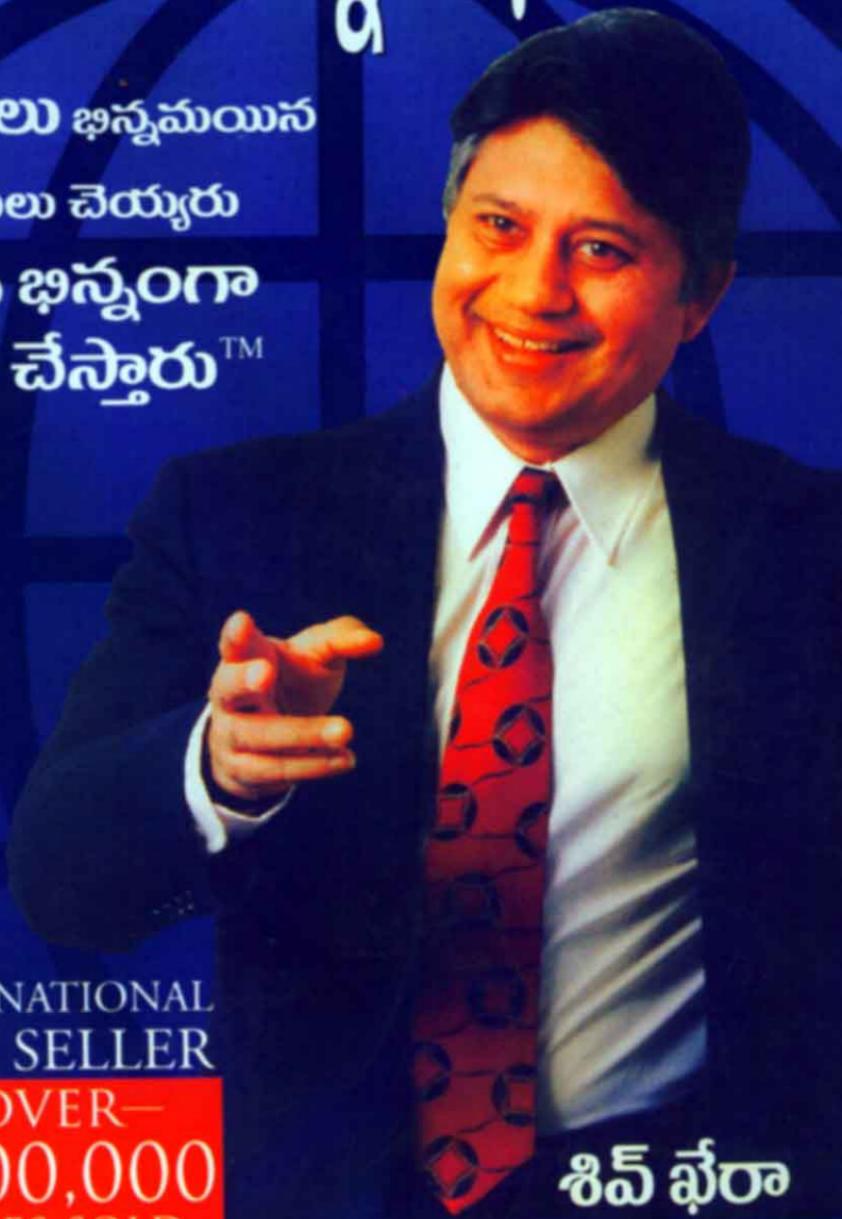
శీరు విజయర్షి సాధంచగలరు

విజేతలు భాస్కరులు

పనులు చెయ్యరు

వారు భాస్కరంగా

పని చేస్తారు™

INTERNATIONAL
BEST SELLER

—OVER—
1,000,000
COPIES SOLD
IN EIGHT LANGUAGES

శివ్ ఖేరా

SHIV KHERA

ఉన్నతిని సాధం చేసే వాళ్కి మార్కెట్ లో

పాగడకండి. ఎందుకంటే మీరు హృదయపూర్వకంగా పాగడటం కిట్టి అవతలి వ్యక్తికి తెలిసి పోతుంది.

4. ప్రశంసించేబప్పుడు, “కాని” అనే మాటని వాడకండి. “కాని” ఇనే మూడు జోడించిన ప్రశంస దానంతటదే తుడిచి పెట్టుకు పొతుంది. “ఇటా”, “అంతేకాక” అనే మాటలు సముదితంగా ఉంటాయి. “నీ ప్రయుక్తి మెచ్చుకుంటున్నాను, కాని.....” అని అనే బదులుగా, “నీ ప్రయుక్తి మెచ్చుకుంటున్నాను, మరి నువ్వు ఇంకాస్త....” అని అనంది.

5. మీరు పొగడ్త అందజేశాక అవతలి వారి స్పృందన కోపం, జావా కోపం మీరు ఆగనవసరం లేదు. చాలా మంది తమ ప్రశంసకు బదులుగా అభినందననో, కృతజ్ఞతనో కోరుకుంటారు. ప్రశంస ఉద్దేశకం అది కావే రాళు మమ్మల్ని ఎవరైనా పాగిడితే దాన్ని చక్కగా స్వీకరించి మనస్సుప్రిగా ధన్యవాచాలు తెలపండి.

విజాయితి లేని ప్రశంస కన్నా, విజాయితితో నిండిన తిరస్కారాన్ని ఎఱుఫేపిఱు సులభం. కనీసం తన పట్ల అవతలి వ్యక్తి అభిప్రాయం ఏమిటో కెలుస్తుంది. మనస్సుప్రిగా పాగిడే అవకాశం వ్యస్తి వదులుకోకండి. అది అవతలి వ్యక్తి అత్యగోరవాన్ని కలిగించబడే కాక, మీ అత్యగోరవాన్ని కూడా ఇనుమదించేస్తుంది. బహారంగంగా చేసే ప్రశంస గుర్తింపుని కలగబేస్తుంది.

పౌచ్చరిక : నిర్మిషమైన ప్రమాణాలు పాటించకపోతే ప్రశంస కోపం, శాఖ కలిగించవచ్చు.

ముఖ్యకోపానికి, ముఖస్తుతికి ఉన్న శాఖ ఏమాలి?

ఉన్న శాఖ అంతా విజాయితిలోనే ఉంది. ఒకటి హృదయంలోంచి వస్తుంది, ఇంకాస్తి కొన్న తేడా అంతా నిష్పత్తిలోనే ఉంది. ఒకటి హృదయంలోంచి వస్తుంది, ఇంకాస్తి వాలిక చివరినుంచి వస్తుంది. ఒకటి నిష్పత్తిలో నిండి ఉంటుంది, ఇంకాస్తి పొస్టాప్రారితంగా ఉంటుంది. కొంతమందికి మనస్సుప్రిగా, విజాయితితో ముఖ్యకోపటం కన్నా, పై పైనే పాగడటం సులభంగా అనిపిస్తుంది. ముఖస్తుతి చెయ్యకపోతటం కన్నా, పై పైనే పాగడటం సులభంగా అనిపిస్తుంది. ముఖస్తుతి చెయ్యకపోతటం కన్నా, పై పైనే పాగడటం సులభంగా అనిపిస్తుంది.

పారశాలల్నాని ఒక పాత నానుడి ఏమంటే

ముఖస్తుతి మూర్ఖులకు అహం

కానీ అప్పుడప్పుడు వివేకం గల వారు కూడా

దీనిని రుచి చూడటానికి కొడ్దిగా లాంగిపోతారు.

విజాయితి లేని ప్రశంస ఎడారిలో ఎండమావిలాంటిది. దాని దగ్గర కెళ్ళినకొడ్దీ నుండి ఇనుమధిస్తుంది. ఎందుకంటే ఎండమావి ఒక భ్రమ మాత్రమే. కుమారీలోటు పాట్లను కప్పిపుచ్చుకునేందుకే జనం నిజాయితి అనే ముసుగును ఉన్నారు:

శాఖలు: పర్యంత, కాని పారింపతు

పాదనలను వదిలి పెట్టి, కాస్త జాగ్రత్తగా మనులుకుంటే, చాలా మటుకు వారిమంచి తప్పించుకోవచ్చు, వాదనలో గెలుపందటానికి అన్నిటికన్న మంచి మార్గం, వారించుండా ఉండబడే, వాదనలో మీరు గెలుపు ఎన్నటికి సాధించ లేరు. మీరు గెలిచివా, టిప్పిపొతారు, టిప్పిపొతారు. మీరు వాదనలో గెలిచి దాని ర్థా ఒక మంచి వినినో, భాతాదారునో, స్నేహితుణ్ణు, వివాహ బంధాన్నో శాశ్వతున్నట్టుయితే, మరి అది ఏ విధంగా గెలుపు అవుతుంది? అంతా శున్నమే పిగుబుతుంది. వాదనలు గర్యంతో నిండిన అహంభావం లోంచి పుడతాయి.

శాధించబడుంచే, ఓటమి నిశ్శయమని తెలిసి కూడా యుద్ధంలో పోరాదటం గాచిటి. ఒక వేళ ఎవరైనా విజయం సాధించినా అందులో ఆ విజయం తెచ్చిపెట్టే శాఖ కన్నా నష్టమే ఎక్కువగా ఉంటుంది. మీరు గెలిచినా, చేసిన జగదాలు ద్వేషాన్ని పిగుబుతాయి.

పాదపూదాల్లో, దెండువైపుల వాళ్ళు, తమదే పై చెయ్య కావాలనే ప్రయత్నిస్తారు. లారు, అహంకారాలు థీకానబంతో, అరుపులూ, కెకలతో ముగుస్తుంది. ఇది కెబుకుండా వాదన కసపాగించేవాడు ఒక పెద్ద మూర్ఖుడు.

పీకి ప్రయోజనం ఏమైనా ఉందా?

మీరు గెలిచే వాదనల సంఖ్య పెరిగేకొడ్దీ మీకున్న స్వీహుల సంఖ్య తగ్గిపోతుంది. విషాపికి మీరేదే నిజం, సరియైనది అని అనుకున్నా, వాదించబడంవల్ల ప్రయోజనం ఏమైనా ఉందా? లేదు.... లేదు.... లేదు. అందే దీని అర్థం అవతలి వ్యక్తి చెప్పేది కొబు కాదనకూడదనా? అనవచ్చు, కానీ నెమ్మిదిగా, చాకచ్చంగా, “నాకు దొరికిన మీదారం ఆధారంగా....” అని తటస్తుంగా అనాలి. అవతలి వ్యక్తి వాదనకు దిగినా, అంట అనేది తప్పు అని మీకు అనిపించినా, మీరు నిరూపించగలినా, వాదనవల్ల ప్రయోజనం ఉందా? ఉందని నేను అనుకోను. మీరు చెప్పుదలుచుకున్నదాన్ని మళ్ళీ పెంచుపోరి చెపుతారా? నేను అలా చెయ్యను. ఎందుకో తెలుసా? ఎందుకంటే అంతా, ఎప్పుడు తను అన్నదే సరైనదన్న భావంలోంచి పుట్టి, ఎవరు రైటు అనేదాన్ని పెంచుపోరించాలిని, ఏది రైటో నిర్ధారించదు.

ఉదాహరణకి పదిమండి కలుసుకునే చోట, రెండు మూడు క్రింకులు కయ్యా ఒకరు సాధికారంగా, "ఈ ఏడు, మొత్తం ఎగుమతులు 50 బిలియన్లు" కంటు ఈ సమాచారం తప్పని మీకు తెలుస్తుంది. వాస్తవానికి అది 45 బిలియన్లు కాబ్బా అని మీకు తెలుసు. అవేళ పాట్లునే పేపర్లో పడ్డవార్డు మీరు చదివారు కేడా సమాచేసానికి వచ్చేటప్పుడు, దోవలో మీ కారు రేడియోలో విన్నారు. మీరు కాదిగి వదిలిన బులెటిన్ ఆ ఆధారాలను చూపుతోంది. మీరు మీకు తెలిసిన ఆ విషయాన్ని గురించి ప్రస్తుతిస్తారా? ఔను, "నాకు తెలిసిన సమాచారం బట్టి ఎగుమతులు బిలియన్లు డాలర్లు," అంటారు. అవతలి వ్యక్తి, "మీరెం మాట్లాడుతున్నారీ పీ తెలిదు. నాకు సరిగ్గా తెలిసే చెప్పతున్నాను, అది 50 బిలియన్లు డాలర్లు," అప్పించు జవాబిస్తాడు.

ఆ క్రణాన మీరు ఈ కింద చెప్పిన వాటిలో ఏదో ఒకటి చెయ్యుచ్చు.

1. మీరు చెప్పుదలుచుకున్నాడే మళ్ళీ చెప్పి వాదన మొదలు పెట్టండి.
2. మీ కారు దగ్గరకి పరిగెత్తి వెళ్ళి, ఆ బులెటిన్ తీసుకోచ్చి, అతను చెప్పి తప్పని నిరూపించండి.
3. చర్చకి దిగండి కాని వాడించకండి.
4. ఆ విషయాన్ని అంతటితో వదిలెయ్యండి.

ఈ నాలుగిట్టొనూ 3, 4 ఎంచుకోవటం సరైన పద్ధతి

ఒక వ్యక్తి జీవితంలో గొప్ప విజయాలు సాధించ దలుకుండి ముందుగా ఏర్పడి వరిపక్యత అంటే అనవసరమైన విషయాలలోనూ, చిన్న చిన్న వాదనలలో చిక్కుకోకుండా ఉండటమే.

వాదనకూ, చర్చకూ ఉన్న తేడా ఏమిది?

- వాదన వేడిగా, వాడిగా ఉంటుంది; చర్చ కొత్త వెలుగును చూరస్తుంది.
- మొదటిది అహం నుంచి, సంకుచిత మనస్తత్వం నుంచి పుడికే, రెండో ఎటువంటి అపోహాలకూ తావులేని మనసునుంచి పురుతుంది.
- వాదనలో ఆజ్ఞానాన్ని, చర్చలో పరిజ్ఞానాన్ని మారకం చేసుకుంటాం.
- వాదన మన స్వభావాన్ని తెటుతెల్లం చేస్తే, చర్చ మన బుద్ధికుండా తెలుపుతుంది.
- వాదన ఎవరు తప్పి నిరూపిస్తే, చర్చ ఏది ఒప్పే నిరూపిస్తుంది దురభిమానం నిందిన వారితో తర్వించటం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. కాకి త్యాగ అలవాటు లేదు, అందుచేత వారు మీతో తర్వించలేరు. సంకుచిత మనస్తత్వం పెద్దనోరూ ఉన్నవారు మీతో అర్థంలేని వాదనకి దిగుతారు.

చర్చకి దిగాలముకుందే, ముందుగా అవతలి వ్యక్తి చెప్పుదలుచుకున్నదో, అండ్లుపరించా, అతన్ని చెప్పినివ్వండి. తన ఆవేశాన్నంతా కక్కనివ్వండి. మాట మాటకీ అతను లనేది తప్పు అని నిరూపించకండి. మిమ్మల్ని తన స్థాయికి దిగజార్చే ప్రయత్నం చెయ్యుకుంచా అతన్ని ఆపండి. అతనితో మర్యాదగా ప్రవర్తించి గౌరవం చూపండి; రాంతో అతను కలవరపడతాడు.

చర్చిస్తున్న పొయిం ఏలైనప్పుటికీ, పరిస్థితిని తేలిక పరచేందుకు:

1. తప్పగా అతను చెప్పేది వినిపించుకోండి.
2. దెబ్బులాటకు దిగటం, మాటకు మాట జవాబు చెప్పటం లాంటివి చెయ్యద్దు-ద్రాంతో అవతలి వ్యక్తి అయిమయంలో పడతాడు. ఎందుకండే మీరు దెబ్బులాటకు దిగాలని అతను ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు.
3. అతను క్రమాపణ చెప్పాలని ఆశించకండి - తప్పు చేసినా కూడా కొంత మండికి క్రమాపణ కోరటం కష్టంగా అనిపిస్తుంది.
4. గౌరంతలను కొండంతలుగా చెయ్యద్దు.

చర్చ అంటే సరైన పొయిం సరైన సమయంలో ప్రస్తుతించటం మాత్రమే కాదు, చెప్పుకూని దాన్ని చెప్పకుండా వదిలి వేయటం కూడా.

ప్లాటికి మాట్లాడే కథను నేర్చాలి. మాటకు మాట జవాబిచ్చే అలవాటు కాదు. ప్లాటాక్ పైన మనం ఇతరుల ముందు చెడ్గా కనిపించకుండా, మన అసమ్మతిని సహంగాపిలా చూపాలో నేర్చుకోవాలి.

వాదన చేసే పద్ధతి ఒక వ్యక్తి పెరిగిన వాతావరణాన్ని ప్రతిఫలింప జేస్తుంది.

"ఘాల కాలం క్రితమే పందితో కలియబడకూడదన్న విషయాన్ని తెలుసుకున్నాను. ఎందుకండే ఒళ్ళంతా బురదవుతుంది. అదీకాక పందికి మాత్రమే ఆ కుస్తి ఆనందాన్నిస్తుంది."

—సైరవె చింగ

చర్చను మొదలుపెట్టటూనికి అవసరమైన మెట్లు

1. విశాలమైన దృక్కథం ఉండాలి.
2. అవతలి వ్యక్తి మిమ్మల్ని వాదనలోకి దింపకుండా చూసుకోండి.
3. అండ్లు పడకండి.
4. మీ అభిప్రాయాన్ని చెప్పే ముందు అవతలి వ్యక్తి అభిప్రాయాన్ని కూడా వినండి.
5. ఏదైనా లభ్యం కాకపోతే, స్వస్థంగా చెప్పుమని అడగండి. దీనివల్ల అవతలి వ్యక్తి కూడా అలోచంచటం మొదలుపెడతాడు.

6. గోరంతను కొండంతగా చేసి చెప్పకండి.
7. అవతలి వ్యక్తిని ఒప్పించటానికి ఉత్సాహం చూపండి. అతను బలవంతగా మీ మాట వినాలని ప్రయత్నించకండి.
8. ఒప్పుకోవటానికి సిద్ధంగా ఉండండి.
9. చిన్న చిన్న విషయాల గురించి మొండిగా ఉండవద్దు, కానీ సిద్ధంగా విషయంలో పట్టుదల చూపండి.
10. మీరే నెగ్గాలని పట్టు పట్టకండి.
11. అవతలి వ్యక్తి గౌరవానికి భంగం కలగకుండా, అతను తప్పుకోరచ్చే మర్యాదగా అతన్ని తప్పుకోనివ్యండి. తిరస్కారం బాలా బాధించగలదు.
12. మెత్తటి మాటలనీ, గల్చి వాదనలనీ ఉపయోగించండి కానీ, దురుసుగా మాట్లాడి, వాదనని బలహీనపరచకండి.

అజ్ఞానంతో బాధపడే వ్యక్తిని వాదనలో ఓడించటం అనంభవం. అతని మాటట దురుసుగా, కోపాని వ్యక్తం చేస్తూ బలహీనమైన వాదననే ప్రకటిస్తాయి.

- చర్చించేటప్పుడు ఈ కింద చెప్పిన వాక్యంశాల వంటిని వాడటం మంచిది.
- నాకు ఇలా అనిపిస్తుంది .....
  - నేను పారబడి ఉండవచ్చు.....

వాదనలని బలహీన పరచటానికి అజ్ఞానాన్ని వ్యక్తం చేసి, ఈ కింద చెప్పిన ఉప్పు వంటివి అడవవచ్చు.

- మీరందుకలా అనుకుంటున్నారు?
- ఈస్త వివరంగా చెప్పగలరా?
- ఇంకాస్త స్పష్టంగా చెప్పగలరా?

ఇవేవి పని చెయ్యకపాతే, నేను మీతో ఏకిభవించలేను, అని మర్యాదా సున్నితంగా, మంచిగా ఒప్పుకోవటం మంచి పద్ధతి.

13వ మొక్క : పాచికోలు కబుర్లు డెప్పకండి

ఒక విషయం గుర్తుంచుకోండి. మీతో వ్యధ ప్రేలాపన చేసేవారు, మీరు లేకుండా చూసి, ఇతరులతో కూడా మీ గురించి అలాంటి మాటలే మాట్లాడలా.

వ్యధ ప్రేలాపనకూ, అబద్ధాలు చెప్పటానికి బాలా దగ్గర సంబంధం ఉటి వ్యధమైన మాటలు మాట్లాడేవాళ్లు తొందరపడి వింటారు, కానీ ఆ మాటలని ఇతరులతో తాపీగా చెపుతారు. పాచికోలు కబుర్లు చెప్పేవారు తన పని కుమానుకోదు. అతనికి పని ఉండదు, పని గురించి ఆలోచించేంత బుద్ధి ఉంచమి.

కాంక్షిం కబుర్లు చెప్పే వ్యక్తి తాను విన్నదానిక్కన్నా చాటు నుంచి వినేదానికి ఎక్కువ ఉప్పుకున్నామైది. వ్యధ ప్రేలాపన అనే ఈ కథ ఏమీ చెప్పకుండానే అన్ని కప్పుకుది.

ఏవో రక్కగా చెప్పినటు “చిన్నకారు మనుషులు ఇతరుల గురించే ప్రభువారు, మధ్యరకం మనుషులు వస్తువుల గురించి మాట్లాడతారు, గొప్ప వ్యక్తిగం గిలారు ఎప్పుడూ ఆలోచనల గురించి మాట్లాడతారు.”

శాచికోలు కబుర్లు చెప్పేవాళ్లు మాత్రమే కాక వినేవాళ్లు కూడా ఏంచారు చేసిపట్టగా భావించుకోవాలి.

శాచికోలు కబుర్లుడే వ్యక్తి సాధారణంగా తన మాటల ఉచ్చులో ఈనే విష్ణుసుంచారు. ఏళ్లకి న్యాయం మీద గౌరవం ఉండదు. అది హృదయాలను వ్యాపించుంది. జీతాలను నాశనం చేస్తుంది, అది జత్తులమారి. ద్వేషాస్నేహిస్తుంది. అపాయులను కష్టాలపాలు చేస్తుంది. దాన్ని తరిమి పట్టుకోవటం క్షమ. దానికి పేరుగాని, రూపంగాని ఉండవు. అది పరువు ప్రతిష్టలకు మచ్చ చెప్పాడి. ప్రథుత్యాలని కూలాలిస్తుంది. వివాహాలని ధ్వంసం చేస్తుంది. వ్యక్తిని నాశనం చేస్తుంది, అమాయకుల్ని ఏపిస్తుంది, మనసుల్ని బాధపెట్టి, రాత్రిత్వు నిద్రపట్టకుండా చేస్తుంది. ఈ సారి మీరు పాచికోలు మాటలు మాట్లాడాలనుకున్నప్పుడు మిమ్మల్ని ఏం ఈ కింద విధంగా ప్రశ్నించుకోండి.

- నేను చెప్పేది నిజమేనా?
- ఇలా చెయ్యటం దయగలవాళ్లు చేసే వనేనా? నేను సున్నితంగా ప్రశ్నిస్తున్నానా?
- ఇలా మాట్లాడటం అవసరమా?
- నేను చదంతుల్ని రెపుతున్నానా?
- నేను ఇతరుల గురించి సానుకూలమైన విషయాలే చెబుతానా?
- నేను ఇతరులని వదంతుల్ని రెపుని ప్రోత్సహిస్తున్నానా?
- ఈ సంఘపణ, “ఎవరికి చెప్పుకు ...” అంటూ మొదలవుతుందా?
- నేను రహస్యాలు దాచగలనా?

మీరు మాత్రం పాచికోలు కబుర్లు చెప్పకండి. అతివాగుడు వాగేవాళ్లే ఇటువంటి విచిరిన కబుర్లు చెబుతాని గుర్తుంచుకోండి.

మొక్క : మి మాక్కానాలని నిలచ్చుకుంచుగా మాట్లాడుండి
మాక్కానికి, నిలచ్చుకుండి ఉన్న తేడా ఏమిటి? వాగ్గానం అవేది మను అనుకునే

విషయం. కానీ నిబద్ధత అలా కాదు, ఏది ఏమైనా సరె, దశిన వాగ్దారు చట్టానికి విరుద్ధమైని, వైతిక విలువలని పాటించనిని వదిల వెయ్యారి, మిథ్య అనేది వ్యక్తిత్వం నుంచి వస్తుంది. అది ద్వార విశ్వాసానికి దారి తిప్పుంది.

జనం తాము నిబద్ధాలై ఉండకపోతే ఈ లోకం ఏరకంగా ఉంటుండి ఉంటాంచగలరా? మరి ....

- భాగ్య భర్తల మధ్య
- అధికారికి ఉద్యోగికి మధ్య
- విద్యార్థికి, అధ్యాపకులకి మధ్య
- కనుగోలుదారుకి విక్రయించేవారికి మధ్య—సంబంధాలు ఎన్నా ఉంటాయి?

నిబద్ధత లేని సంబంధాలు లోతులేనివి గానూ, బూటకమైనవిగానూ ఉండుతాయి సాకర్యానికిసం, తాత్కాలికంగా ఏర్పడేవి. నిబద్ధత లేనిది శాశ్వతమైన రూపస్థించటం వీలు కాదు.

“ఏమవుతుందో” తెలియని భవిష్యత్తు గురించి అంచనా వెయ్యారమే నా ఏమి అంటుంది నిబద్ధత.

చాలా మంది నిబద్ధత అంటే బంధింపబడటం అని పొరఁధకారు. ఈ ఏమి నిజం కాదు. నిబద్ధత ఎప్పుడూ స్వేచ్ఛని హారించదు; నిజానికి ఎక్కువ స్వేచ్ఛ స్వేచ్ఛ ఎందుకంటే అది భగ్రతా భావాన్ని కలిగిస్తుంది.

మనం ఎక్కువ నిబద్ధత పాటించేది మన జీవితానికి సంబంధించిన వీటిని పట్ల. అందుకే మంచి విలువలు కలిగి ఉండటం అవసరం. ఉద్ఘాటకి, ఉండి నిబద్ధతతో ఒక నాయకుడి ప్రక్కన ఉండాలని నిశ్శయించుకున్న నమకేరి, ఉండి కొన్నాళ్కి నల్లమందు వ్యాపారం మొదలు పెట్టాడనుకోండి? అప్పుకు నేంకా ఉండటం నిబద్ధడై ఉంటానా? ఉండను గాక ఉండను.

కష్ట సుఖాల్లో కూడా సంబంధ బాంధవ్యాలను వదులుకోవటం అన్ని ఉండటాలు వల్లే సాధ్యపడుతుంది. ఆ నిబద్ధత, ఒక వ్యక్తి వ్యక్తిత్వం లోనూ, సంబంధాల్లోనూ, కనిపిస్తుంది.

15వ మొట్ట : కృతజ్ఞార్థి ఉండంది. కానీ కృతజ్ఞతని ఎదురుచూచకంది.

కృతజ్ఞత అనేది ఒక భావన. అది మన వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచాంది, మొత్తం పరిచి, నడవడిని సయంగా ఉంచుతుంది. వినయం నుంచి కృతజ్ఞత పుయిం

కుమల పట్ల ధన్యవాదాలు తెలుపుకోవాలన్న భావనే కృతజ్ఞత అంటే. అవతలి ప్యక్షీలో మనం ప్రవర్తించే విధానంలోనూ, మనకి వారిపట్ల ఉన్న మనస్తత్వంలోనూ ఇది ఉత్సిరించిస్తుంది. కృతజ్ఞత అంటే అవతలి వారు మంచి చేస్తే మనం తిరిగి గాకి మంచి చెయ్యటం కాదు. కృతజ్ఞతలో ఇచ్చి పుచ్చుకోవట మనేది ఉండదు. ఇతరులు మనమిద దయ చూచినప్పుడు, మనని ఆర్థం చేముకున్నప్పుడు, మన పట్ల ప్రయోగాల వ్యవహారించి నప్పుడు మనం వారి రుణం ఏమిచ్చి తీర్చుకోగలం? కృతజ్ఞత భావం మనకి ఏం నేర్చుతుంది? అది మనం, ఇతరులతో ఎలా ఫాకిరింగాలో, ఇతరుల్ని ఎలా ఆర్థం చేసుకోవాలో నేర్చుతుంది. కృతజ్ఞత అనేది మనమలోంచి రావాలి. ‘ధన్యవాదాలు’ అనే ఒక చిన్న మాటను ఎంతో చక్కగా, ఉండగా చెచ్చవచ్చు. చాలా సార్లు మనం, మనకి అత్యంత సన్మిహాతులైన వారి పట్ల కృతజ్ఞతె ఉండటం మర్చిపోతాం. మన జీవిత భాగస్వామికి, బంధువులకి, మిథ్యలకి ధన్యవాదాలు చెప్పటం మర్చిపోతాం. ఒక సమగ్రత గల వ్యక్తి యొక్క ప్రక్కాస్తి, నడతని, తీర్చిదిద్దటానికి అవపరమైన గుణాలలో కల్గా మొదటి స్థానం కృతజ్ఞత. కృతజ్ఞత చూపకుండా అధ్య పడేది అహంకారం, ఒక చక్కటి మనస్తత్వం కీటం పట్ల మనకున్న దృష్టిని మార్చిపెస్తుంది. కృతజ్ఞత, వినయమూ ఉంటే, మన సదహి దానంతట అదే అలవడుతుంది.

కృతజ్ఞతాభావం అనేది జీవనసరిలో ఒక భాగంలా కలిసిపోవాలి, ఎంత ఇచ్చినా ఎని కిరటం లేదని మనకి అనిపించాలి. అది ఒక చిరునప్పు రూపం లోపిపోవాల రూపంలోనో, ప్రశంసగానో ఉండవచ్చు.

మీదగ్గర ఉన్న అతి విలువైన ఆస్తిలేవని ఆలోచించండి. వాటికి ప్రత్యేకత ఎంయకు ఉంటుంది? చాలా సార్లు, కానుకగా తీసుకున్న వస్తువు, కానుక ఇచ్చిన వీక్షి కన్నా తక్కువ విలువ కలిగి ఉంటుంది. మన దగ్గర వచ్చి చేరిన వస్తువుల గురించి మనం ఆరుదుగా కృతజ్ఞతను ప్రకటిస్తాం.

పట్లపారి వెనక్కి తిరిగి, మీ జీవితం మీద సానుకూల ప్రభావం చూచిన వాళ్కావరో, వాళ్కా సుర్య చెసుకోండి. మీ తలిదంత్రులూ, అధ్యాపకులూ, మీతో, మీ కొసం కమ మాయాన్ని వెచ్చించిన వారెవరైనా సరె, వాళ్క గురించి ఆలోచించండి. పై పై మాత్రా, వాళ్క తమ కద్దవ్యం మాత్రమే నిర్వర్తించినట్టుగా కని పిస్తుంది. కానీ ప్రాచీన మీకొసం తాగ్యగం చేశారు. వాళ్క కష్టాన్ని, డబ్బున్ని, ఇంకా చేపట్లగా (పెములల్ని వాళ్క) అవస్త్రే చేశారు. ఏదో ఒక క్షణంలో, ఒక వ్యక్తి, తనని తీర్చికి చచిష్యత్వకి బాటలు వెయ్యటంలో ఎవరు ఎంత కష్టపడ్డారో, సహయ

పద్మరో, తెలుసుకుంటాడు. బహురా అలా సహాయపడిన వారికి దృష్టికుంటాడు. తెలుపుకోవటం, అలస్యంగానైనా సరే, చేస్తేనే మంచిది.

ఏనుక్కిస్తు కథ

ఏనుక్కిస్తు గురించి ఒక కథ ఉంది. పది మంది కుమ్మవాళు లొగాన్ని పెట్టి నయం చేశాడు. ఆయన వెనుదిరిగి చూసేప్పటికి ఒక్క వ్యక్తికి తప్ప మిగలా ఇంటు పెట్టిపోయారు. అ ఒకడూ అయినకి దస్యవాడా లర్పించుకున్నాడు. నిమ్మకు నేనేమీ చెయ్యలేదు,” అన్నాడు ఈ కథలో నితి ఏమిటి?

1. మనుమలు కృతమ్ములై ఉంటారు.
2. కృతజ్ఞత గలవారు చాలా అరుదు.
3. ఏనుక్కిస్తు నిజానికి వాళ్కొక జీవితాన్నిచ్చి, “నే నేమీ చెయ్యలేదు.” ఇంటు
4. ఏనుక్కిస్తులాగే మనం కూడా కృతజ్ఞత కోసం ఎదురు చూడకావటయి.

ఈ సీతిని మన ప్రవర్తనకి, వ్యక్తిగౌనికి ఎలా అన్యయించుకోగలం? మనకొన్నాళ్చపాటు ఒక మనిషికి తింది, ఉండచూనికి చేటూ ఇచ్చి, “చూండి, నే వ్యక్తికి ఎంత సహాయపడ్డావో,” అని అంటాం. మనం చేసిన సహాయాగ్రి మిమ్మి ఎన్నో ఇంతలు ఎక్కువగా చేసి చూసుకుంటాం. “నేనే ఆదుకోకపోయి ఉంచే ఇంటపరికి రోట్టు మీద ఉంచేవాడు,” అని అసటం మనం తరుచు చింటుఉటి అభ్యం ఎంత అహంకారం!

అన్వట్టు...

ఒక వ్యక్తి ఎవరినైనా సహాయం కోరుతూ, “అన్వట్టు, నువ్వు నాకి సహాయం చెయ్యగలవా?” అంటూ ఉంటారు. అంటే చెయ్యటం, చెయ్యక పోవటం పెద్ద తేడా ఏమీ ఉండబోదని నూచిస్తున్నట్టుగా మాట్లాడలారు. ఈ నీమి చూసిందేమిటంబే మనం ఎవరినైనా సహాయపడవలని వచ్చినపుడు, ఇలా ఏమిటి తేలికగా తీసుకోవటం కుదరదు. ఎప్పుడూ, కష్టపడి ప్రయత్నించ్చే కాని మరం పొంది కోరేవ్యక్తికి సహాయపడలేం.

అంటే చేసేవాడి దృష్టికోణం నుంచే పరోవకారం చెయ్యలని నేనసటం శేషం ఒక వ్యక్తి ఇతరులకి సహాయపడే పనులు చెయ్యకపోవటం అనేది చాలా ఏర్పడుకు కాని మన పనులు కట్టి పెట్టి ఇతరులకి సహాయ పడినప్పుడే పనులు ఇంపులు అలా చెయ్యటంవల్ల తప్పకుండా ఫలితం ఉంటుంది.

శాసు పెళ్ళిపుట్టించి విధేయులుగాసూ ఉండండి

“ఒ శాసు గెలివిశెటలకన్నా ఒక బెస్టు విధేయత విలువ ఎక్కువ,” అనే పాత

పాపిచ సార్వజనికమైనది, శాశ్వతమైనది.

శామర్ఘం ముఖ్యమే కానీ విశ్వసనీయమై ఉండటం కీలకమైనది. ఒక వ్యక్తికి పంచ పాపర్ఘం ఉండవచ్చు, కానీ అతను విశ్వసయోగ్యుడు కాకపోతే అతను పీట పట్టులో చెర్చుకుంటారా? చేర్చు.

సుశ్రీ పుస్తకాన్ని సాకు తెలుసు

ఇద్దరు దస్తునాలి స్నేహితులుండి వాట్టు వాట్టు సూక్ష్మల్లిస్తూ కాలేజీలోనూ కలిసి చదువుకున్నారు. ఇద్దరూ చదువు ముగీచి సైస్ట్యంలో చేరారు, యుద్ధం వచ్చింది. వాశ్రాద్దరూ కలిసి ఒకే సైసిక రణంలో భాగంగా యుద్ధాలికి పెళ్ళారు. ఒక నాలీ రాత్రి తత్తువులు వాలగి మట్ట ముట్టారు. తాటాలు దూసులు వెచిగాయి. ఆ చీకట్లో ఎవరో ఎలుగ్గాత్తి, పోరి, దయచేసి నాదర్శికి రా. నాకు సాయం చెయ్యి”అని పీలిచారు. సేలి పంచనే తన దస్తునాలి నేస్తుం బీల్ గొంతు గుర్తు వట్టాడు. తన కెప్పునీని, “నేను ఆప్పించున్నావో?” అని అడిగాడు, ఒడ్డు, నేను నిన్ను పెళ్ళిగివు లేను. ఇక్కడ అసలే ప్రియులు తక్కువగా ఉన్నారు. ఇంతి సైనికుడ్లో వెళ్గాట్లుకోవటం నా కిష్టం దేఱు పైగా, బిల్ గొంతు వింటి అతను బితికి బ్లాక్టట్టేలా అనిపించడం లేదు.” ఇంద్రు కెప్పున్నాడు. పోరి కిం మాట్లాడులేదు. ముళ్ళే బిల్ గొంతు, “నేలి, దయచేసి నాకు సాయం చెయ్యి” అని పీలిచారు. పోరి మారు మాట్లాడ కుండా కూర్చున్నాడు. కెప్పునే ఇంకకుముందే అతని తీలక సిరాకలంచాడు. కానీ బిల్ ముళ్ళే బిలుపున్నానే ఉన్నాడు. పోరి మరంక ఆగెలేకపోయాడు. కెప్పునీతి, “కెప్పునే, పోరి నా దస్తునాలి నేస్తుం. నేను పెళ్ళ అతనికి సాయంచాడి,” అన్నాడు. ఇంటు లేకపోయునా కెప్పునే సరేనన్నాడు. పోరి ఆ చీకట్లో పోకుతూ పెళ్ళ బిల్ ని ఉండకంటో లాంచు. దూస్తే బిల్ అప్పుకీలే చనిపించుటని తెలిసింది. కెప్పునీకి ఉంటే కుంపు వచ్చు పోరిచీమిద అరుదాడు. “నేను ముందే చెప్పులేదా, అతను దంచులో అంతి ప్రియులు తట్టివాడు, నువ్వు పెద్ద పొరపాటు చేశావు,” అన్నాడు. “ఇంటు నేను కెప్పు పెళ్ళిపుట్టించుటని విశ్వసయోగ్యుడు, నువ్వు చూడుకానే, “నువ్వు తప్పకుండా మస్తిశురి నాకు తెలుసు పీరి, అన్వట్టు,” అని పోరి జమాచ్చుడు.

సత్యంబంధాలు దొరకటం కష్టం. కానీ ఒకసారి ఏర్పడ్డ తరవాత వాచిన వ్యక్తి పెంచి పోంచాలి.

మీ కలలని జీవితాలలో నిజం చేసుకోండి, అని అనటం మనం ఏంటూ ఉండాలి. కానీ ఇంకోకరిని ఇబ్బందికి గురిచేసి మనం కలలను నిజం చేసుకోలేం. ఇంచేసేవారు జంకూ గొంకూ లేని వారు మన కుటుంబం కోసం, స్నేహితుంకోసం, మనం మనుకువ చూపే వారి కోసం, మన మీద ఆధారపడ్డ వారి కోసం, మనం ఎవ్వుగాలు చెయ్యవలసి వస్తుంది.

176 పెట్టు : తీసిని పెంచుకోకండి

చెత్తు చెదారాన్ని చేర్చుకండి. "నేను క్రమించగలను కాని మర్మిపోలేను," అనే వాళ్లు విన్నారా?

ఒక వ్యక్తి ఎప్పుడైతే క్రమించటానికి ఇష్టపడటం లేదో, అశను తలుపుస్తి మూసేస్తున్నట్టు లెక్క. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు వాటిని తప్పకుండా తెరవలనీ రావడు మనం కనిసి, కోపాన్ని మనసులో పెట్టుకుంటే హాని కలిగేరి ఎక్కువగా ఎంరిపి మనకే.

జమ్ము, తేర్లి దస్తుప్పట్టింది స్నేహితులుగా ఉండేవారు, అందినో కారణం వల్ల వాళ్లుద్దరాలి చెదింటి. 25 వ్యక్తిముఖులు వాళ్లు ఒకరుతో ఒకరు మాట్లాడుతోలేదు. తేర్లి వాళ్లి బతుకుల్లో ఉండి, గుంఠల్లో ఈ బరువుతో ఔరిపి వెళ్లటానికి ఇష్టపడులేదు. అశను జమ్ముకి ఫిణ్ణ చేశారు. అతరికి భూమికి చెప్పుకుని, "మనం ఒకరి నొత్తరం భూమిందేనుకుని, పాత విషయాల్ని మంగలా పరిదాగా." అన్నాడు. జమ్ముకి ఈ ఆలోచన బావుందసిపీంది, తేర్లి కలవుగా ఆస్తులికి వెళ్లాడు.

గడిచిపెంచిన 25 వ్యక్తుల్లో జలగిన విషయాలన్నీ ముఢులీంచుకును వాళ్లు ఒక రెండు గంటలు గడిపారు. తమ ముఢ్చ వుట్టన అమ్రాల్యాయి సలభిద్యకున్నారు. జమ్ము అతని దగ్గర సెలవు తీసుకుని వెళ్లటికుండా, తటి వెనక నుంచి, "జమ్ము, ఒక వేళ నేను చనిపోతామే ఒక విషయం ఇంచుతామీ. నేను చెప్పుకున్న ఈ భూమిపడ చెల్లాడు," అరి లాచారు. జమ్ము ఉంచుతామీ. జలగిన అస్యాయాలగీ వట్టుకుని వెళ్లాడటం వల్ల ప్రయోజనం కూడా ఇంచడు.

శ్రీ సిగ్గు పదాలి
ట్రిపి మనసులో పెట్టుకుని బతకటం వల్ల ప్రయోజన మేమీ ఉండదని అచ్చున్నామి, అలాగే మాటిమాటికి అన్యాయానికి గురి అవటం కూడా తెలివి తక్కువ కుండ రెక్కి కస్తుంది. ఎవరో చక్కగా అన్నారు, "నువ్వు నన్ను ఒకసారి మోసం రట్టి, మచ్చ సిగ్గు పదాలి; అదే నువ్వు నన్ను రెండు సార్లు మోసం చేస్తే, నేను చ్చుపరారి."

శ్రీ కెప్పెడి ఒక సారి అన్నారు, "అవతలి వ్యక్తిని క్రమించు, కానీ అతని పేరు చూరిపట్టద్దు." అయిన చెప్పులనుకున్నది, ఒక వ్యక్తి రెండుసార్లు మోసపొకూడదని. శ్రీపటం నాకు రూథిగా తెలుసు.

177 పెట్టు : నిజాయాతని, పశుగ్రతని, లిత్తుల్లోని మీ ప్రశ్నప్రశ్నలో పూశంచి.

నిజాయితి అంటే నిష్పత్తంకంగా, పహజంగా ఉండటం. కపటంగా అసహజంగా ఉండటం అనేది దీనికి విరుద్ధమైన స్వభావం.

మిట నువ్వుగ్గ వారిని పేరు తెచ్చుకోండి. ఇంట్లోగాని, పనిచేసే చోట గాని పూళంలో గాని, ఏదైనా మంచి నంబంధాలు నెలకొల్ప గలదు అనుకుంటే, అది ముగ్రత సిద్ధత పాటించకపోవటం అనేది నిజాయితి లేకపోవటాన్నే తెలుపుతుంది.

నిజాయితి వల్ల నిష్పవటమైన స్వభావం, విశ్వసనీయత, నిజమే మాట్లాడటం పట్టిపూలు ఇబ్బుతాయి. అది తమపట్ల ఇతరుల పట్ల గౌరవాన్ని సెంపాందిస్తుంది. నిజాయితి అనేది స్వభావ సిద్ధంగా ఉండాలి, నిజాయితాగా పై పైకి కనబితితే సరిపోదు. ప్రశ్నాలకి వెగం ఉండవచ్చు, కానీ పరీక్షకి నిలవగలది నిజం ఒక్కడే. కంపెనీలు ము సరించి గొప్పగా రాసుకుని అచ్చు వేసే బ్రోపెర్లలోనూ, వాటి పెద్ద పెద్ద ప్రశ్నాలు నముగ్రత ఉండదు. అది ఉండేది మనిషి నడచుకునే విధం లోనే.

పటయం పాఠించటానికి పముగ్రతను పక్కకి పెట్టి అడ్డుదార్చు తొక్కటం వల్ల ప్రయోజనమేమైనా ఉంటుందా? ఒక వ్యక్తి ఈ విధంగా ఒక విజయపతకాన్ని గెలుచుపెట్టు. కానీ నిజం తెలిపుండి ఆతమ ఆ గెలుపుని చూసి ఆనందించగలడా? కొలిచుకొని ఆ విధంగా గెలవటంకన్నా ఒక మంచిమనిపిగా పేరు తెచ్చుకోవటం ఏప్పు కట్టి నిస్తుంది.

178 పోసు పెట్టు :

ఒక టైటు ఒక రొట్టి లమ్మేవాడికి ఒక పోసు వెన్ను అమ్మాడు. ఒక రొట్టి ఆ రొట్టి లమ్మేవాడు వెన్ను బిరువు తూచి చూడాలని అనుకున్నాడు. అతనికి వెన్ను ఒక పోసు

ఉంటుండా అని అనుమానం కలగటంవల్ల తూది చూస్తే, అది కణక బిరువుంది. అతనికి లోపం వఱ్చి ఆ దైతుని తోర్చు కిడ్డిడు. జిర్చి దైతుని ఆగి తూష్ణుస్తూవు, అన్ని అడికాడు. అప్పుడా వైతు, "యుషాణర్, నేను పాశాలు మనస్థిని. నా దగ్గర సరైన కొలపిత లేదు, కానీ ఒక తూసుంది. "మురై గుణ్ణు పెన్నుని ఎలా తూసున్నావు?" అని అడికాడు జిర్చి. అప్పుడా వైతు, "యుషాణర్, ఈ రాష్ట్రిలమ్మే అతను నా దగ్గర వెన్న తినీక ముందు, ఎంతో కాంటా, నేను అతని దగ్గర ఒక శాసు రింట్లు వచ్చాను. రోజు అతను తీసుకించే ఈ శాసు రింట్లు త్రాసులో ఉంది, అంతే బరువున్న వెన్నుని తాలిక అప్పుడ్లు మరి ఇందులో తప్పేదైనా ఉంటే, అది రాష్ట్రిలమ్మే వాడిదే," అన్నాడు. వెన్న అవశిలి వ్యక్తికి ఏమిస్తోచో, డాన్నే మళ్ళీ తిలగి వాందుతాం.

దేన్న గురించైనా మీరు చర్య తీసుకున్నప్పుడు, ఒక ప్రశ్న వేసుకోండి. నేను సంపాదించే జ్ఞానికి గాని, ఉబ్బకి గాని సరిప్పుంత విలువ నేనిస్తున్నా?

నిజాయితీ గాని, కపటత్వం గానీ, ఒక అలవాటుగా మారుతుంది. కింటమిం కపటత్వాన్ని భాగా అభ్యసించి, ఏ మాత్రం తొఱక్కుండా అబద్ధలు చెప్పగలిగిని కొంతమంది ఎన్ని అబద్ధలు చెప్పుతారండే, వాళ్ళకి ఇక నిజం మాట్లాడు మని ఏమిటో తెలియకుండా పోతుంది. కానీ వాళ్ళు ఎవర్చి మౌనిస్తున్నట్టు? ఇంటికి కాదు — తమని తామే మౌనిగించుకున్చంటున్నారు.

నిజాయితీని సున్నితంగా తెలియ శేయవచ్చు, కొంతమంది తాము నిజాయి గల వాళ్ళమని గ్రహంతో ముఖం మీద కొట్టినట్టు విషయాన్ని చెబుతారు. అముఖి గల వాళ్ళమని గ్రహంతో ముఖం మీద కొట్టినట్టు విషయాన్ని చెబుతారు. అముఖి వాళ్ళకి తమ క్రూరత్వం వల్లనే ఎక్కువ అనందం దొరుకుతోందని, నిజం చెప్పి వాళ్ళకి తమ క్రూరత్వం వల్లనే ఎక్కువ అనందం దొరుకుతోందని, నిజం చెప్పి వాళ్ళకి తమ క్రూరత్వం వలన కాదని, అనిపిస్తుంది. మనం ఎంచుకునే మాటలూ, బుద్ధికులం వలన కాదని, అవసరం.

మీరు ఎల్లప్పుడూ నిజమే వినాలని కోరుకోవచ్చు క్రారంగా ఉండకుండానే ఒక వ్యక్తి నిజాయితీని పాచించవచ్చు. కానీ ప్రశ్న అది కుదరక పోవచ్చు, ఒక నిజాయితీ గల మిత్రుడికి ఉండవలనిన ఆలి ముఖమై బాధ్యత ఎప్పుడూ నిజమే చెప్పటం. కొంతమంది చేదు నిజాలని రమ్పుకోరే, నీ బాధ్యత ఎప్పుడూ నిజమే చెప్పటం. అంతిమిక్కమైన మాటలు మాటల్డడే వారినే స్నేహములుగా ఎంచుకుంటారు. మీరు చెరిచు నిజాయితీలో కూడుకున్న విమర్శ బాధాకరంగా ఉండవచ్చు. మీరు చెరిచు

ప్రశ్నవ్మగా ఉండి, స్నేహములు తక్కువగా ఉండినట్టుయితే, కొంచం వెనక్కి తగ్గి మీ పంచందాల లోతుల్ని పరికించటానికి ఇదే నమయం అని తెలుసుకోండి.

నిజాయితీ లేపవటానికి అప్పుడప్పుడూ బుద్ధికులత అని పేరు పెడుతూ ఉంటారు, శౌరసంబంధాలనీ, రాజసీతి అనీ కూడా అంటారు. కానీ అది నిజమేనా? అప్పుడంటుంలో ఇబ్బందికరమైన విషయ మేమిటంబే, మనం చెప్పిన అబద్ధాలని వ్రా భూపరం పెట్టుకోవాల్సి ఉండడం.

నిజాయితీ నిలకడా, నిబద్ధతా అవసరం. ఎన్ని సార్లు మనమందరం ఈ కింది తప్పులు చేసి ఉంటాం?

- చిన్న చిన్న అబద్ధాలు చెప్పి ఉంటాం?
- ముఖాన్నటి చేసి ఉంటాం?
- నిజాలని కప్పి పుచ్చి సగం-సగం. చెప్పి ఉంటాం?
- మాట్లాడకుండా ఊరుకోటం వల్ల ఎంతో పెద్ద అబద్ధం చెప్పి ఉంటాం?

"నిజాయితీ గల వ్యక్తిగా మారు. ఆ విధంగా ప్రవంచంలో ఒక తుచ్ఛమైన తగ్గించానన్న నమ్మకం నీకు కలుగుతుంది."

—ఫామస్ కార్ల్లెర్

విశ్వసనీయత

"సాన్ని వులి" అని అలిచాన గొర్రెల కాపల కుర్రాడి తథ మనందరలకి తెలిసినదే? ఉండల్లో జూన్నా హిడిపించటం ద్వారా తన నరదా తోర్చులోవాలని ఆ కుర్రవాడు అనుటున్నాడు వాడుగల్లోగా, "రష్ట్రించండి, రష్ట్రించండి, పులి రష్ట్రాది," అని అలిచాడు. జనం వాడి అరుపులు విని పలగిత్తు కొచ్చారు.

ఆరీ వాళ్ళకుడికి వఱ్చి చూస్తే పులిలేదు విమ్మిలేదు. ఆ కుర్రాడు వాళ్ళకి గేలి చేస్తూ నమ్మదు. వాళ్ళ వెళ్ళాలియారు. మాత్రాడు కూడా కుర్రాడు అదేవిధంగా కాపాడు, మళ్ళీ అదే విధంగా జలగింది.

శరపాత ఒక రోజు, వాడు గొర్రెల్లి ఆస్తు ఉండగా, వాడికి నిజంగానే చుట్టి కనిపించండి, గట్టిగా తేకలు పెట్టాడు. జనం వాడి తేకలు లిన్నా చేస్తాములిస్తే. ఎవరూ వాళ్ళ రష్ట్రించటాలికి రాలేదు.

ఎదు మళ్ళీ వేతాలీకానికి అలా చేస్తున్నాడని, తమని అట వట్టిస్తున్నాడని, తమకున్నారు. వాడి మాటలు నమ్మలేదు. పులి వాడి గొర్రెల్లి తన కడువున పెట్టాడు.

ఈ కథలోని నీతి ఏమిటంబే:

- మీరు అబ్దాలు చెప్పినట్టుయితే, మీ మీద యితరులకు నమ్మకం ఉండి.
- మీ మీద అవతలి వాళ్ళకి నమ్మకం పోయిందంటే, ఇక మీరు నిజం చెప్పి ఎవరూ నమ్మరు.

నిజాయితీ అనేది ఒక మంచి వ్యక్తిత్వం గల వ్యక్తికి ఉండే గుణం నిజాన్ని రెండు రకాలుగా అప్పార్థం చేసుకునే ఆశ్చర్యం ఉంది.

1. అసంపూర్తిగా ఉన్న వాస్తవాలు లేదా వివరాలు
2. గౌరంతలు కొండంతలుగా చేసి చెప్పటం.

అసంపూర్తిగా ఉండే నిఖాలసూ, తప్పగా భెలియికేరు లభ్య నిఖాలసూ గురించి అశ్వమథులంగా ఉండండి

ఒక నాచికుడు ఒక నాచలో మూడేళ్ళగా పని చేస్తున్నాడు. ఒక రీజీ అతను బాగా తాగేశాడు. ఇలా జరగటం అదే మొదలీనిలి. నావ కెప్పేన్ డాన్ని లికార్పులో రాశుకున్నాడు, "నాచికుడు ఈ రీజీ తాగాడు." నాచికుడు డాన్ని చదివి తన ఉద్దోశానికి ముప్పు వాటిల్లతుండేమో నని భయపడ్డాడు. అతను కెప్పేన్ ద్వారా క్లాష్టమాపణ చెప్పుకుని, ఆ వాక్యానికి, "ఇలా మూడేళ్ళో ఒక్కసారే ఇలిగించి," అని కోడించమన్నాడు. ఎందుకంటే అదే ప్రార్థి రింగు తాబట్టి. కెప్పేన్ అతని మాటు కాదని, "నేను లికార్పు పుస్తకంలో రాశిందే నిజం" అన్నాడు.

మర్కుడు 'లాగ్' లికార్పు రాయటం నాచికుని వంతు. "గత రాత్రి కెప్పేన్ వైపుల్లో మొళ్ళు తెలిసేటట్లే ప్రపుర్తించాడు." అని నాచికుడు రాశాడు. కెప్పేన్ నాచికు తన గులంబ రాశించి చదివి, అతన్ని మాల్చు తిలిగి రాయమని కోరాడు. పూర్తి నిజం చెప్పుకుని నాచికు తప్ప, తక్కిన ప్రతి రాత్రి తాగీ మొళ్ళు తెలియకుండా ఉండేవారి. నాచికు మాత్రం కెప్పేన్తో తను 'లాగ్' లికార్పులో నిజమే రాశించాడు. నాచికు రెండు మాటలూ నిజమే, అని అతి అంటించే. అర్థాలు అప్పార్థి కాతీసేవిగా ఉన్నాయి.

గౌరంతలు కొండంతలు చెయ్యటం:

గౌరంతలు కొండంతలు చెయ్యటం వల్ల

1. మనం చెప్పే విషయం బలహినమయి, మనమీద వినేవారికి నమ్మకం ఉపంది.
2. అది ఒక మత్తుమందుకి అలవాటు పడటం లాంటిది. అది ఒక అలవాటుగా పూరుంది. కొండంతలు కొండంతలు చెయ్యకుండా నిజం చెప్పాలి.

నిష్పత్తంగా వ్యవహారించు

సమయం కెకుండా ఉండటం అనేది భావానికి సంబంధించింది, దానిని రుజువు చెయ్యటం కష్టం. ఇతరులకి మనమ్మార్థిగా సహా పడాలన్న అభిలాష ఉంటే మనం లక్ష్యాలని సాధించ గలుగుతాం.

స్థిరంగా మానెయ్యండి

ఒక స్నేహితుడు కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు, "నేను నీకేమైనా సాయం చెయ్యాలా?" అణి ఇదిగటం అవతలే వారికి బాధ కలిగిస్తుంది. ఎందుకంటే ఇది నాలికి చిరవ్రించి ఉప్పులే తప్ప హృదయంలోంచి వచ్చినది కాదు. మీకు నిజంగా సహా పడాలని ఉంటే, ఏం చెయ్యాలో బాగా అలోచించుకుని, అది చెయ్యండి.

ఇలా మంచి నిష్పత్తమనే ముసుగు వేసుకుని నటిస్తారు. వారిది స్వార్థమే త్వరించా ఏదో చెయ్యాలని వారికి ఉండు. సహాయం చేస్తామని అనటం వల్ల ఉండాలని తిరిగి సహాయం పొందపచ్చన్న ఆలోచనతో వాట్లు లేని ఆప్యాయత యాస్తారు.

శాగ్రత్: నిష్పత్తంగా ఉండే వాళ్ళందరూ న్యాయంగా ఉంటారని అనలేం. ఒక ట్రైనిష్పత్తంగా ఉన్నప్పటికీ, తప్పుచేసి ఉండే అవకాశం ఉంది.

మాంచుకూ దేశలే ఇంకా గొండెక్కి పులుకుకాయి

"అమ్మా నువ్వుంచే నాకెంతో ఇష్టం," అన్నాడు చిన్నారి జాన్; కరవాత తన చెయ్యవలనిని పనే మరచి, టోపీ పెట్టుకుని తోటలోని ఉయ్యాల కేసి పరగుతీశాదు,

నీటు కష్టులూ మొనుకు రాపటానికి తల్లికి సాయం వెళ్ల లేదు.
"అమ్మా నాకు నువ్వుంచే చాలా ఇష్టం," అన్నది నుకుమారినలే-
"నువ్వుంచే నాకెంత ఇష్టమో మాటల్లో చెప్పలేను",
కరవాత నగం రోజు తల్లిని ఏడివెంచి, బుంగమూతి పెట్టుకుని కూర్చుంది.
ఆమె ఆముకోపటానికి వెళ్లకే ఆమె తల్లి హాయిగా ఉపిరి పీల్చుకాంది.

“అమ్మా, నువ్వుంచే నాకు బలే ఇష్టం, అన్నది చిన్నారి పాన;
“ఇవాళ నీకు నేను నా శాయిక్కులా సహాయం చేస్తాను;
ఇవాళ స్వాలు లేనందుకు నాకు ఎంత ఆనందంగా ఉంది?”
అని పనిపిల్ల నిద్రపోయేదాకా దాని ఉయ్యాల నూపింది చిన్నారి పాన.
తరవాత అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ చీపురుకట్ట తెచ్చింది,
గదంతా సర్ది నేలంతా ఊట్టింది;
రోజంతా పనిలో మునిగి ఆనందంగా గడిపింది.

తను చెయ్యగల సాయం చేస్తూ, ఆనందం పొందింది.
“నాకు నువ్వుంచే ఎంతో ఇష్టం, అమ్మా,” మళ్ళీ అన్నారు ఆ ముగ్గురూ
రాత్రి పడుకోవటానికి వెళ్లు;”

మరి ఆ తల్లికి ఎలా తెలిసి ఉంటుందంటారు
ఆ ముగ్గురిలో ఎవరికి తనంచే ఎక్కువ ప్రమో?”

—కాయ అచ్చిని!

సమగ్రతను, నిజాయాతీని కాపాడుకోండి

పాత రోజుల్లో చెప్పిన ఒక తెలివైన మాట నేటికి పనికి వస్తుంది. “ఒక వస్తుటి
కొన్నా, అమ్మునా, దానిలో ఒక రహస్యం లేకపోతే దానికి ఏలువ లేదు. ఆ రహస్యానే
దానిలో గల అమూల్యమైన దినుసు — అది వ్యాపారానికి లొంగనిది.” అది నిమియి?
రహస్యమైన, అమూల్యమైన ఆ దినుసే ‘నమ్మిక్క’. ఆ వస్తువని తయారు చేసేప్పే
లోగల గొప్ప గుణమూ, సమగ్రతా నిజాయాతీ. అది అంత రహస్యమైనది కాచేప
గాని, తప్పలండా అమూల్య మైనదే.

ఇక్కడ సమగ్రతకి దెండో వైపు ఏముందో చూడ్దాం—సందేహస్వర
మైనది

ముగ్గురు అఫీసర్లు మధ్యాహ్న భోజనానికి బిల్లు ఎవరు చెల్లించాలనే ఏపయంగించి
పోట్టాడుకో సాగారు. అందులో ఒకరు, “నేను చెల్లిస్తాను. నాకు టాక్స్ ఏపాయించి
దొరుకుతుంది,” అన్నారు. దెండో అతను, “నన్ను చెల్లించ నివ్వండి. నా రిల్యు కా
కంపెనీ చెల్లిస్తుంది,” అన్నారు. మూడో అతను, “నేను చెల్లిస్తాను, ఎందుకండి
వచ్చే వారం నేను దివాలా నోటిసు ఇప్పబోతున్నాను,” అన్నారు.

ప్రశ్న ప్రాణః: విశుద్ధ గోధుమ అఱిషురముకోండి
వినయం లేని ఆత్మవిక్షాపం దర్శం అనిపించుకుంటుంది. వినయం అన్ని సద్గుణాలకి
పూరించి అది గొప్పదనానికి చిప్పాం. వినయం అంబే మనని మనం చిన్నబుచ్చుకోవటం
కాదు. ఆలా చేస్తే మనని మనం లోకువ చేసుకున్నట్టు ఆపుతుంది. మనస్సార్థిగా
చూపించే వినయం ఆకర్షిస్తుంది, నక్క వినయం వెగటు పుట్టిస్తుంది.

చాలా వ్యక్తి కీతం, ఒక వ్యక్తి గుర్తాన్ని లక్షి పెచ్చితాంటి,
కొంత మంది సైనికులు ఒక బరువైన దుంగని
కతలించటానికి వ్యధ ప్రయత్నం చేస్తూ కనిపించారు.

మిగాతా వారు ప్రయాస పడుతుంటి, వాలి నాయకులు
పుట్టుకు నిలిచి చుస్తున్నాడు. అప్పుడు అటుగా వ్యాఘరం వ్యక్తి ఆ నాయకుట్టి
పీయ సాయం చెయ్యటం లేదేమంచి అడిగాడు. “నేను ఈ దండుకి సాయకుడిని,
నేను ఆళ్లు మాత్రమే జాలి చేస్తాను,” అన్నారు. వెంటనే గుర్తం మీదున్న వ్యక్తి,
కిందికి దిగి, మిగాతా వాలి దగ్గరికి నడించి, ఆ దుంగని ఎత్తటంలో వాలికి
సహియం చేశాడు. అతను కూడా ఒక చెయ్యి వెయ్యుగానే ఆ దుంగని జబపటం
సీలయింది. అప్పుడా వ్యక్తి మాటల్లడెకుండా తన గుర్తం దగ్గరి తెఱ్పు దాఖ్మి లక్ష్మి
అట్టునాయకుడి దగ్గరికి నడిపించి, “ఈ సాల నీ కింద పనిచేసే సైనికులకి
సహియం కావాలంబే సర్వ సేనాభివతి (కమాండర్ ఇన్ చీఫ్టి) కటురు పెట్టు,”
అణ అన్నాడు. ఆ వ్యక్తి పెళ్ళపాశియాక వాళ్ళందరికి ఆయనే ‘జాల్లు వాషింగ్టన్’
అనే విషయం తెలియువ్చుంది.

ఇక్కడ చెప్పరువుకున్న విషయం స్వప్తంగానే తెలుస్తోంది. జీవితంలో విజయం
పారించటం, వినయం, ఎప్పుడూ ఒక దానిలో ఒకటి కలిసే ఉంటాయి. మీ గొప్పలు
సంకొరు చెప్పినప్పుడే అవి ఇంకా ఎక్కువ దూరం వెళ్లాయి. ఈ విషయం కాస్త
అచ్చించండి? సాదాతనం, వినయం గొప్పతనాన్ని తెలిపే సరైన గుర్తులు.

ప్రశ్న ప్రాణః: అధ్యం చేసుకోండి, అష్టు చూతుండి

పంబంద బాంధవ్యాల విషయంలో మనమందరం తప్పులు చేస్తాం. ఒక్కిక్క
పారి అవశ్యిక వ్యక్తి అవసరాలని గుర్తించకుండా ఉండిపోతాం. ముఖ్యంగా మనకి
చెప్పిపోతంగా ఉన్నవారి పట్ల సున్నితంగా ఆలోచించటం. దీని వల్ల నిరాకా, కోపమూ
కెగిపుచ్చు. నిరాశని జయించాలంబే అవశ్యిక వ్యక్తిని ఆర్ధం చేసుకోగలాలి.
‘ప్రశ్నత్వం నిండుగా ఉన్నంత మాత్రాన సంబంధాలు ఏర్పడవు, ఆర్ధం చేసుకోగల
మనప్పత్వం ఉన్నప్పుడే అవి చక్కగా అమరుతాయి.

ఒక మంచి వ్యక్తిగా ఉండటం కన్నా, ఆపేక్ష చూపించగల మసిహా ఉండటం ఎక్కువ త్వర్షి నిస్తుంది. ఆపేక్ష చూపించటయితే సత్యంబంధాలు ఏర్పడుతాయి. ఆ మనిషికి లభించగల మేలురకం థిమా ఇదే, ప్రోగ్రా దీనికి ఖర్చుమీ ఉండదు.

కొంతమంది ఆపేక్ష చూపటం, అర్థం చేసుకోవడం అనే దాస్తి రచ్చు రూపంలు చెయ్యాలని అనుకుంటారు. కానీ దఖ్మీవ్యటం కన్నా అర్థం చేసుకోవటం ఏలో మేలైనది, మిమ్మల్ని ఇతరలు సరిగా అర్థం చేసుకోవాలని మీరు కూర్కుంచే, మీయ ఇతరలని ముందు సరిగా అర్థం చేసుకునే విధంగా ప్రవర్తించండి.

ఉదార స్వభావాన్ని అలవరచుకోండి

ఉదారస్వభావం పరిపక్వమైన భావాలకి చిప్పాం. ఉదారత అంటే అవకి మ్మై మిమ్మల్ని ఏమీ అడగకశాయినా వారి గురించి ఆలోచించటం, శ్రద్ధ శీఘ్రకృప స్వాద్ధపరులు ఉపాంచను కూడా లేని జీవిత వైభవాన్ని ఉదార స్వభావం ఉన్నాయి సునాయాసంగా అనుభవిస్తారు.

ఇతరుల అవసరాలు పట్టించుకోండి. స్వార్థం ఎప్పుడూ ఇక్కిస్తుంది. ఇతయి భావనలను అర్థం చేసుకోండి.

బుద్ధి కుశలత గలిగి ఉండండి

ఎటువంటి సంబంధాన్నికొని తెలివిగా మసులుకోవటం అవసరం. అవకి వ్యాపారంలో దూరం చేసున్నామనే భావన రాసీయకుండానే మన అధికాయాన్ని చెప్పటిలో సామర్థ్యం చూపటాన్నే, తెలివిగా మసులు కోవటం అంటారు.

దయగా ఉండటం

దబ్బుతో ఒక మంచి కుక్కని కొనగలం, కానీ ప్రేమా, దయ చూపితేనే ఆది చీమి చూసి తోకాడిస్తుంది. దయ చూపించటానికి తొందర పడటంలో తప్పులో చేసుకోమని తో కొని తోకాడిస్తుంది. దయ చూపించటానికి తొందర పడటంలో తప్పులో చేసుకోమని తోకాడిస్తుంది.

దయ, ప్రేమ అనే భావము చెవిటివాళ్లు కూడా వినగలరు, గుర్తివాళ్లు చూపించు ఒక మిత్రుడు చనిపోయాక అతని సమాధి మీద పుష్పులు చల్లటం కన్నా ఉంటుంది. దయ చూపించటానికి తొందరగా ప్రప్రతించటం మంచిది.

ప్రేమతో చేసే పని చేసేవాడికి, ఆ పని ఫలితాన్ని పాంచేవాడికి — ఉండు ఆనందాన్నిస్తుంది. దయతో పలికిన మాటలు ఎప్పుడూ నాలికి బాధించపే.

ఉండు : మూర్ఖ కూపటం ఉండుటుకోండి

మూర్ఖ అంతే మరేదీకాదు, ఇతరుల పట్ల త్రధ్య చూపటమే. ఇంకే విధంగా మూర్ఖుడని తలపుల్లి, ఇది తెరుస్తుంది. అంతగా చురుకుదనం లేకపోయినా, మూర్ఖగా మనులుకునే వ్యక్తి జీవితంలో చాలా పైకి వెళ్లాడు, కానీ మూర్ఖదలేని వ్యక్తి ఎంత చుర్యగ్గా ఉన్న అతన్ని చేయకోలేదు.

చిన్న చిన్న విషయాలే పెద్ద తేడా తీసుకువస్తాయి, మిమ్మల్ని ఏనుగు ఎప్పుడైనా కొంధా? దీనికి ఎవరైనా 'లేదు' అనే సమాధానం చెప్పారు. మిమ్మల్ని దోష ఎప్పుడైనా టట్టింది? మనలో చాలా మందిని కుట్టే ఉంటుంది. ఈ చిన్న చిన్న చికాకులే మనిచి బిర్చన పరిక్రమాయి. మూర్ఖ చూపించటం అనేది ఇలాటి చిన్న చిన్న చిన్న విషయాలలోనే తేటత్తల్లం అవుటుంది.

కొని తేటలకన్న ఈ చిన్న చిన్న విషయాల్లో చూపే మూర్ఖదలే ఒక మనిషిని చాలా దూరం తీసుకొల్చాయి. లోతైన వైతిక ప్రవర్తన యొక్క శాఖ మూర్ఖ చూపించే చుస్తిత్వం. దానికి ఏమీ ఖర్చు చెయ్యుక్కొల్చేదు కానీ, అది మనకి చాలా లాభం చేసుకుస్తుంది.

మూర్ఖ పాటించ లేనంత గొప్పవారు, పనితో సతమతమయే వారూ ఎవరూ ఉండరు. మూర్ఖ పాటించటం అంటే మీ చోటు, పయను మీరిన వారికి గాని, నిటంగులకి గాని ఇవ్వటం. ఒక ప్రేమతో కూడిన చిరునవ్వే, ధన్యవాదాలు చెప్పటమో కూడా మూర్ఖ పాటించటిమే. అది చాలా చిన్న పెట్టుటణి, కానీ దాని మంచి పాందే లాభాలు చాలా ఎక్కువ. అది అవతలి వ్యక్తికి తాను ఎంతో యోగ్యుడన్న శాప్సు కలిగిస్తుంది. మూర్ఖ పాటించాలంటే వినయం ఉండాలి. ఒక వ్యక్తి తప్పగా ప్రప్రతించటం వల్ల, సాముకూలమైన గుణాలకి దూరమవుతాడు; ఇది చాలా విధారం, కొంతమంది గర్వంగా “నేను చాలా చెడ్డగా ప్రవర్తించగలను,” అనటం సేసు చిన్నాను.

మూర్ఖ అనే విత్తనాలని ఎక్కుడ వీక్రమ ఆక్రూదల్లా వెడజల్లంది. వాటిలో ఏవో రైప్పి రఘు మొలకెత్తి, ఇతరుల దృష్టిలో మిమ్మల్ని గొప్పవార్చి చేస్తాయి. మంచి నడవడి

మూర్ఖ, మంచి నడవడి ఎప్పుడూ కలిసే ఉంటాయి. ఔటి వారితోనే కాక, ఇంట్లో ఉప్పురికి కూడా మంచిగా నయుచుకోవటం అనేది చాలా ముఖ్యం. ఇతరుల చెయించటం పుష్టికాలు వల్ల ఆపాయుతలు పెరిగి, ఇంట్లో ఉప్పుచుకోవటమే.

నభ్యతతోనూ, మర్యాదగానూ ప్రవర్తించేవారికి, దురుసుగా ప్రవర్తించేవారికి ఎవ్వుని లాభాలుంటాయి. అంతేకాక మొదటిరకం వారికి ఎంతో ఆక్షుట్టిపై ఉత్తాపిస్తుంది. మరి అలా అయితే, ఎక్కువ మండి మర్యాదగా ఎందుకు ప్రవర్తించటు, అని నాకు అనుమానం వస్తుంది. దురుసు గానూ, అమర్యాదగానూ ప్రవర్తించేవారికాల్చూలికంగా ఫలితాలు కలగవచ్చు. కానీ ఎక్కువ మండి ఆటువంటి వాటి దూరంగా ఉంచటానికి ఇష్టపడతారు. చివరకు దురుసుగా ప్రవర్తించే వారిని ఏషుయిష్టపడరు. చిన్నతనంలోనే ఏల్లలకి మర్యాదగా ప్రవర్తించటం వేర్వారి. అచ్చునే వాట్ల పెరిగి పెద్దయాక, పరిపక్కత పాందిన వ్యక్తులుగా రూపొంది, ఇయిల అవసరాలని గమనించటం అనేది ఆవలంబిస్తారు. ఒకసారి మర్యాదగా ప్రవర్తించటం నేర్చుకున్నాక మనం జీవితమంతా అలాగే ఉంటాం. ఇంకోకిర్పి తపేక చూపటం, అవతలి వ్యక్తి భావాలకు స్పృందించటం, అర్థం చేసుకోవటం, ఇలాంటి ప్రవ్యక్తి వల్ల బహిర్గత మోతాయి. “దయచేసి”, “ధన్యవాదాలు”, “క్రమించండి” మార్పు సామాన్యమైనవిగా, ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత లేనివిగా కనిపించవచ్చు, కానీ ఈ జీవితంలో ఒక వ్యక్తిని ఎంతో పైకి తీసుకువాళ్లాయి.

ఒక్క విషయం గుర్తుంచుకోండి, మర్యాద ఇప్పటం వల్ల మర్యాద పుచ్చుకోవటం సాధ్యపడుతుంది. ఎంత ఎక్కువ వీలైతే అంత, ఎంత తరుచుగా ఏర్పరై ఉండ తరుచుగా ఈ అలవాటును పాటించండి. మొదట్లో కొంచెం ఏకాగ్రక అపార కావచ్చు, కానీ ప్రయత్నించటం వల్ల చాలా ప్రయోజనం ఉంటుంది.

మర్యాదగా మెలగటం అనేది సున్నితమైన వ్యక్తిత్వానికి చిహ్నం, గారం చూపించటం అనేది దీనికి మారుపేరు. మర్యాద అనేది దాన్ని పాటించే వారిస్సుం ఏమీ ఆశించకుండానే ఒక వ్యక్తికి, తద్వారా ఒక నంష్టకి, ఇది చాలా మంచి వరికా నిస్సుంది:

మీ రెప్పుదైనా చూసే ఉంటారు—ఒక వ్యక్తి ఏదైనా తోకు చెప్పుతుస్తుంటే, వింటున్న వాళ్లలో ఒకరు, ఉన్నట్టుండి కలగ జేసుకునే దాన్ని పూర్తి చేస్తారు. కాయు అందరి ద్వస్తిని ఆక్రూంచటానికి అలా చేస్తాడు. అందరూ నవ్వాక, దాన్ని తప్పకి చదివాదో చెపుతాడు. దీనివల్ల ఒక వ్యక్తికి ఎంత పరిజ్ఞానం ఉంది తెలియుట్టి కాని, అతను ఎంత మర్యాద పాటించగలడో కూడా తెలుస్తుంది. అలా ప్రవర్తించటం మంచి మర్యాదా తెలిసిన వ్యక్తులు ఎవరూ ఎన్నుడా చెయ్యరు.

మర్యాదగా మనుటుకోవటం అనేది మంచి పెంపకాన్ని తెలుపులుండి. మర్యాదగా మనులుకోవటం అనేది మంచి పెంపకాన్ని తెలుపులుండి. ఎంతో ప్రతిథిత ఉన్న వారైనపుటికి, ఎంతో ప్రతిథిత ఉన్న వారైనపుటికి, ఎంతో ప్రతిథిత ఉన్న వారైనపుటికి, మంచి చాలా తెలిపైన వారైనపుటికి, ఎంతో ప్రతిథిత ఉన్న వారైనపుటికి, మంచి చాలా తెలిపైన వారైనపుటికి, ఎంతో ప్రతిథిత ఉన్న వారైనపుటికి,

చూయ్యా తెలియకపొవటం వల్ల విజయాన్ని పొందలేక విఘలులయ్యారు. మర్యాదా, తుంబి నవడి సంస్కరాన్ని చూపుతాయి. అమర్యాదగా ప్రవర్తించటం, దురుసుగా ఉండటం సంస్కరం లేకపొవటాన్ని తెలుపుతాయి. అవతలి వ్యక్తిని గౌరవంగా, మర్యాదగా చూడండి.

“అమర్యాదగా ప్రవర్తించటం అనేది, ఒక బలవీన ప్రవృత్తి గల వ్యక్తి, అయినపుకుని చూవీంచే స్వభావం.”

—ఎక్కి హాఫ

226 మైపు : పూస్కు క్రూర్లుగా సౌభాగ్యంచుకోండి

ఓంశమండి పోస్యన్ని ఆస్యాదించలేరు. హాస్య ప్రవృత్తిని పెంపాందించుకుంటే, మమ్మల్ని చూసి మీరే నవ్వుకునే సామర్ధ్యాన్ని పొందగలగుతారు. హాస్య ప్రవృత్తిగల కేవల్కి అందరికి నచ్చుతాదు, ఆక్రూటీయంగా కనపడతాదు.

మమ్మల్ని చూసి మీరే నవ్వుకోవటం నేర్చుకోండి, ఎందుకంటే ఆటువంటి హాస్యం నెర్చుకొన్నించదు. మమ్మల్ని చూసి మీరే నవ్వుకోవటం వల్ల కిందపడిన బంతులాగ్గుకి రెట్లాసికి అవసరమైన శక్తి లభిస్తుంది. నవ్వటం అనేది ప్రపంచంలోని వారి కండికి దారికి నపొజమైన మేత్తుమందు. మీరు చెప్పే విషయాన్ని హాస్యం మార్కపోవచ్చు, కానీ అందులో చురుక్కుమని గుచ్ఛుకునే తత్త్వాన్ని నిర్మాలించాలికి ఆది సాయపడుతుంది.

పూస్కు రోగాన్ని నయం తేసి శక్తి ఉండుంది

‘అంటమీ ఆఫ్ ఇలీవెన్’ అనే పుట్టుకాన్ని రాసిన డా॥ నార్మన్ కజిన్ అనే వ్యక్తి, గాగు ముదిరి పొయిన ఒక వ్యాధి నించి తనను తాను ఎలా నయం చేసుకోవాలనే సమయానికి ఒక మంచి ఉదాహరణగా నిలిచాడు. డా॥ కజిన్ కొచ్చిన వ్యాధిలో శెగ్గాప్పి తిరిగి పొందటానికి 500ల్లో ఒకే ఒక్కడికి అవకాశం ఉంది. ఆయనపుటికీ, కేవ్ల శరీరం కన్నా మనసు శక్తి ఎక్కువ అన్న విషయాన్ని విశ్వసించాడు, ఆ నిజాన్ని శుభములు చెయ్యాలని సంకల్పించాడు. ప్రతికూలమైన భావాలు మన శరీరంలో సంశోధనమైన రసాయన పదార్థాలను సృష్టించేటట్టయితే దానికి విరుద్ధంగా జరిగే ఆశాంగం కూడా ఉండి ఉండి ఉండి అయన అంచనా వేశాడు. అనందం, నవ్వటం ఉంటి సాముకూల మైన భావాలు మన శరీరానికి సానుకూలమైన రసాయనాలనే ఉండించాలి కండా! అలా అనుకుని, అయన ఇస్సుతీ వదిలి ఒక హాటల్ గదిలోకి చూపాయటు. హాస్యంలో నిండిన సినిమాలను బ్లైస్ తిసుకుని, ఆ క్యాసెట్టు వచ్చి వస్తే తన రోగాన్ని నయం చేసుకున్నాడు. నైద్యం ఆక్రూటేదని నేననటం

లేదు, అది ముఖ్యమే, కానీ ఒక రోగి తాను బతికి బట్టకట్టులని తీరుంగా కొడుక్కేలు కూడా అంతే ముఖ్యం.

హాస్య ప్రవృత్తి మన జీవితాలని రక్కిస్తుంది. అంతే కాక జీవితంలో వ్యాప్తి బడిందుకులనూ భరించే శక్తిని కూడా ఇస్తుంది.

23వ మెట్ట : మ్యాంగ్యూక్సులకో అప్పతలి పారిని కించపురచకండి

హాస్యాన్ని సవ్యంగా వాడకపోతే అది వ్యంగ్యంగా, కించపురచటంగా, ఇంచుచు బాధించే మాటలుగా మారుతుంది. వ్యంగ్యంతోనూ, ఇతరులని గేలి చేసే విచంగా ఉపయోగించే హాస్యం ఎవరికి రుచించదు. ఒక గాయాన్ని మరిచి జయిస్తే సులభంగా మనం ఒక అవమానాన్ని మరిచిపోతేం.

“ఎహ్వాతే ఎవరైనా ఇరకాటంలో పడి ముఖం కంఠగళ్ళ దేసుకుంటారో. మను గాయపడి వెళ్లి పోతారో, ఎంతో పవిత్రమైనది సామాన్య మైన దానిలగా ఘట్టిలు బధుతుందో, ఒకరి బలహీనత నవ్వు పుట్టిస్తుందో, హాస్యాన్ని పుట్టంబట్టి అళ్ళిలమైన మాటలని ఉపయోగించటం అవసరమాతుందో, ఒక చిన్నపిల్లకు తడి పెట్టువలసి వస్తుందో, అందరూ నవ్వులో పాలు పంచుకోలేక పోతారో, అస్యం అది పనికిమాలిన హాస్యం (జోక్) అని తెలుసుకోండి.”

— ట్రైట్ రాఫీ

ఇంకాకరు దుఃఖిస్తే చూసి ఆనందించే వాడికి అంతరూ హాస్యమే కసిష్టుచి ముఖ్యంగా అది ఇంకాకరు భరిస్తున్నప్పుడు అతను నవ్వుకుంటాడు. సరదా కేసి కప్పల్పి రాళ్ళతో కొట్టే కుర్రవాళ్ళని మనం తరుచు చూస్తూనే ఉంటాం. కుర్రవాళ్లపరదా పుట్టించే ఆ పని ఆ కప్పలకి ప్రాణసంకటంగా పరిణమిస్తుంది. ఆ కప్పలకి ఇందులో సరదా ఏమీ ఉండదు.

మీరు ఇంకాకరితో కలిసి నవ్వుతున్నారా, లేక పారిని చూసి నవ్వుతున్నారా కేవలో బట్టి అది విలువైనదా, ప్రమాదకరమైనదా అనే విషయం నిర్ధారణ అషయమే ఇంకాకర్చి ఎగతాళి చెయ్యటానికి, ఏడిపించటానికి ఉపయోగించే హాస్యం మాట హాస్యం అనిపించుకోదు. అందులో అమాయకత్వం పాలు కూడా ఏమీ ఉండకి అవతలి వ్యక్తిని బాధపెట్టటం చాలా క్రూరమైన పని.

కొంతమంది అవతలి వ్యక్తిని కించపురచి, దాన్నినే అనందాన్ని పాంచుకోచి వ్యంగ్యం మనుషులని దూరం చేస్తుంది. అటుపంచి వ్యంగ్యంతో నిందిసి పోతారో ఉపయోగించకుండా, హాస్యానికి ఎక్కువ ప్రమాదం వాటిల్లకుండా ఉండటం మాటలి.

24వ మెట్ట : మత్తులు కూరాలసుకుంచే, స్నేహంగా ఉండండి

స్నేహం కూరాన్ని కేరుతుంది. స్నేహాలనీ, బాంధవ్యాలనీ పెంచుకోవాలనుకుంటే శ్రుగుమా, వెదెయతా, పరిపక్కతతో కూడిన మనస్తత్వమూ అవసరం. తన కషారామసు పక్కన పెట్టి ఇంకాకరికి సాయపడటానికి ఆయగబుద్ధి అవసరం. స్వార్థం స్నేహాలు చెరిగుతుంది. పరిచయస్తులు సులభంగానే దౌరుకుతారు, కానీ నిజమైన స్నేహం సంపాదించు కొవాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది, కాప్సు ప్రయాసాలకిగాని నిజమైన స్నేహాలు నెలకొన లేవు. స్నేహాలు పరీక్ష నెదుర్కొవలని రావచ్చు. ఆ చిక్కులకి తట్టుకుని నిలబడుగల స్నేహాలే ఇంకా పటిష్టమవుతాయి. కృతిము స్నేహం గుర్తించటం నేర్చుకోండి. నిజమైన మిత్రులు తమ స్నేహాతులు గాధిరటం చూడలేరు. నిజమైన స్నేహం తాను పాందేదానికన్నా ఎక్కువ ఇస్తుంది, క్షీయ వచ్చినప్పుడు పక్కబలంగా నిలుస్తుంది.

ఆవసరానికి అదుకోని మిత్రుడు

ఏక్కగా ఎంచ కాస్తున్నంత సేపూ మీకు తన గొడుగుని ఎరువిచ్చి, వాన కురపటం ముదులు పెట్టగానే దాన్ని లాగేసుకునే వ్యక్తినే, అవసరానికి అదుకోసి మిత్రుడు, ఇప్పా.

ఇంద్రు మనుషులు కలిసి అదవిలో ప్రయాణం చేస్తుండగా ఒక ఎలుగుబంటి రాశి ఎదురైంది. వాళ్ళలో ఒకడు గబగబా చెట్టేక్కేశాడు, కానీ రెండోవాడు ఎక్కు రేక శయాదు. అతను వెంటనే నేల మీద కదలకుండా పడుకుని, చనిపోయిన రాశిలగ వటించ పాాయ. ఎలుగుబంటి ఆతని చెవిని వాసన చూసి వెళ్లిపోయింది. చెట్టేక్కేశాడు కిందికి దివిచ్చి ఆరెండో వ్యక్తినీ, “ఆ ఎలుగుబంటి నీతో ఏమంది?” అప్పి ఆగియ. “నిన్ను అపదలో వరిలేసి వెళ్లే మిత్రుణి ఎప్పుడూ నమ్మకు, అని చెప్పింది,” అన్నాడు రెండో వ్యక్తి. అతని మాటల్లో దాగి ఉన్న అర్థం స్వప్షంగానే శయిస్తోంది కదా!

ట్రైట్ మీద ఒకరికి నమ్మకం, విశ్వాసం ఉండటం అనేది స్నేహానికి పునాది రాయి వంటిది.

ప్రేరు దార్శనాలతో జనం స్నేహం చేస్తారు
స్నేహితి కింది రకాలుగా విభజించవచ్చు:

1. నంతిషంగా ఉండటం కోసం స్నేహం చెయ్యటం. స్నేహాతునితో గల

శాంధవ్యం మెమ్మల్లిసంతోషంగా, సరదాగా ఉంచే వరకూ అతనితో స్నేహం చెయ్యటం, సంతోషం పోగానే స్నేహం కూడా పోతుంది.

2. తమ అవసరం తీర్పుకోవటానికి స్నేహం చెయ్యటం. ఈ రకమైన వాళ్లాల్ని ఆశించి స్నేహం చేస్తారు. ఇలాటి స్నేహితులు ఎక్కువ కాబినిలవరు. వీరిలో ఇంకా మూడు రకాల వాళ్లుంటారు:

(ఆ) సామీప్యం—మా పక్కింట్లోనే ఉంటాడు. సులభంగా కబుమొమ్మె ఇద్దరం కలిసి కబుర్లు చెప్పుకుంటాం, నరదాగా నష్టకుంటాం. ఇక్కెద్దినా అశ్వయనర పరిస్త్రమి ఏర్పడితే, పక్కనే ఉంటాడు. అణిపిస్తే స్నేహంగా ఉండటం వల్ల చాలా సౌకర్యాలున్నాయి. కానీ ఏ కారణం వల్లయినా ఇద్దరూ దూరం అయితే స్నేహం కూడా పొటుంది.

(అ) ఉపయోగం—అతనికి పెద్ద పెద్ద వాళ్లు తెలుసు, శాండబ్యూన్నాడు, చోరవగల మనిషి, అతను దాక్షరు, లెదా లాయిసు, అతనితో స్నేహాన్ని పెంచుకుని నిలుపుకోవటం మంచిరి. నికి ప్రాణాడు ఉపయోగ పదుతాడు. కానీ ఏనాద్దినా పనికి రాకుండా పోకే స్నేహం ఇక నిలవదు.

(ఇద్దరికి ఒకే శత్రువు - 'నా శత్రువు లాలాకు శత్రువు నాను స్నేహితుడు,' అనే నానుడి ఉంది. ఆ శత్రువు లేకుండా పోకి, స్నేహం ముగిసిపోతుంది.)

3. నిజమైన స్నేహం—ఇది ఒకరి మీద ఇంకాకరికున్న గౌరవం ఏక ఏర్పడుతుంది. ఇలాంటి వారు, మనసులో ఒకరి మంచి గురించి ఒకికియి ఆలోచిస్తూ దానికి తగ్గ ప్రవర్తనని చూపుతారు. ఇది వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిస్తు మీదా, నిబధ్యత మీదా ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇద్దరిలోనూ ఈస్తు ముచి తనం కలకాలం ఉండే స్వభావం కలది. అది శాశ్వతంగా నిలిచిపోవండి. తనం కలకాలం ఉండే స్వభావం కలది. అది శాశ్వతంగా నిలిచిపోవండి. స్నేహితులని మీ చుట్టూ చేరుస్తుంది, క్షోలు వారిని, విషాధి సమృద్ధి, స్నేహితులని మీ చుట్టూ చేరుస్తుంది. ఈ కింది కవితలో తమ అవసరానికి దేసి స్నేహం గురించి వివరించబడింది.

"మీరు ఆనందంగా ఉండండి, మనుషులు మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటాయి విశ్లేషణ
దుఃఖంలో ఉంటే వాళ్లే వెనుదిరిగి పోతారు;

మీ ఆనందం ఘూర్చిగా వాళ్లకి కావాలి

కానీ మీ కన్నీళ్లు వాళ్లకి అట్టర్దదు.

నంతోషంగా ఉండండి, మీ కెందరో స్నేహితులు దొరుతాయి,
దిగులుగా ఉంటే వాళ్లందర్నీ పోగొట్టుకుంటారు:

మీరు ఆందించే అమృతాన్ని ఎవరూ వద్దనయి,
కానీ ఏపోన్ని మటుకు మీరొక్కరే తాగాలి."

—వల్లా వై ల్ల పిల్లకాక్కు

నిఃశాం చెప్పాలంచే, నిజమైన మిత్రులు ఒకరి కొకరు సహాయం చేసుకుంటారు, నీచెం చాది ఉపకారం అనిపించుకోదు. ఆ సహాయాలు ఏదో ప్రయోజనం కోరి చేసేవి కోపి చేస్తే వల్ల సహజంగా అభేషి. ఒకరి కొకరు సాయపడటం ఆనేది ప్రయోజనం కోపిగి వనే అయితే, ప్రయోజనం తీరిపోగానే స్నేహం కూడా మాయమర్పుతుంది. రంధ్రవ్యాలు పూత్రుగా ఏర్పడవు, వాటిని పెంచాందించు కోవటానికి సమయం కమితుంది. దయాగుణం, ఆర్థం చేసుకునే స్వభావం, త్యాగం అనే గుణాలు ఆర్థరంగా బంధవ్యాలు ఏర్పడతాయి. అసూయ, స్వార్థం, ఆమితమైన అహంకారం దురుసు ప్రవర్తన ఉపన్హచోట అవి నిలవలేవు.

ఉంధవ్యాలని ఏప్పుడూ ఆశామాపీగా తీసుకోకూడదు. ఒకసారి వాటిని ఏర్పరచు కూడా వాటిని ఏప్పుటికప్పాడు పొషించుకుంటూ ఉండాలి. సంపూర్ణమైన వ్యక్తి ఉంటూ ఎవరూ ఉండరు. మీరు సంపూర్ణతని ఎదురు చూస్తే నిరాశకి గురవక కుపుడు.

స్నేహపూర్వకంగా నహకరించటం

ఇంటులు మనికి స్నేహపూర్వకంగా సహకరించకపోతే విజయాన్ని సాధించటం కష్టం. మిహారమైన వ్యక్తిత్వం గలవారు శాంతంగా ఉంటానే, పరిస్త్రమికి తగ్గట్టు తమని తాము మయుచుకుని, సర్పుకుపోతూ ఉంటారు. సర్పుకుపోవటం అంటే తెలికగా, సింహాయంగా ప్రవర్తించటం కాదు. ఒక పరిస్త్రమిని అంచనా వేస్తూ, దానికి తగిన నింగా స్యందిస్తూ, సమయమూర్ఖితో ప్రవర్తించటమే సర్పుకుపోవటం అంటే. సింహాలాంకి, విలువలకీ ప్రాధాన్యత నివ్వుకుండా ఎలా పడితే ఆలా మారిపోవటం సర్పుకుపోవటం అనిపించుకోదు.

235 శిల్పి : ఇతచూల కష్టాలి మివిగా భాచించండి

మనం ఇంటులకి కలిగించే బాధలనీ, మనం స్వయంగా పడే బాధలనీ ఒకే దృష్టితో ఉండం. ఇంటుల కష్టాలని మివిగా భాచించటం అనేది సానుకూలమైన మనప్రత్యుం యొక్క లక్షణం. అలాటి వ్యక్తులు, "నన్నెవరైనా ఆ విధంగా బాధపెడితే నాకెలా ఉంటుంది?" అని ప్రశ్నించుకుంటారు.

ఒక కుక్క పిల్ల

ఒక పిల్లవాడు పెంపుడు జంతువులనమ్మే ఒక దుక్కాల్కా వెళ్లాడు. నాలుగు కుక్కపిల్లలు ఒకచీట కుర్కు కనిపించాయి. ఒక్కుడానీ ధరా 50 డాలర్లు ఇంటి. ఒక కుక్కపిల్ల మాత్రం ఒంటలగా ఒక మూల కుర్కుని కనిపించాడు. ఆ పిల్లవాడు, ఆ కుక్కపిల్ల కూడా వీటి తాలూకు దేనా, పతే డారి ధర ఎంటి అటి మాత్రం ఎందుకలా విడిగా మూల కుర్కునుంచి అని అడిగాడు. దుక్కా యజమాని, అటి కూడా మిగతా కుక్కపిల్లలలోనే పుట్టిందని, డారి అషయాలోపం ఉందని, అటి అమ్మకాసికి పణికి రాదని, చెప్పాడు.

ఆ పిల్లవాడు ఆ కుక్కపిల్లకేం లోపం ఉందని అడిగాడు. దుక్కా యజమాని, ఆ కుక్క పిల్లకి తుంటి ఎముక లేదని, ఒక కాలు కూడా లేకి చెప్పాడు. అప్పుడా అబ్బాయి, “ఆ కుక్కపిల్లనేం చేస్తారు?” అని అడిగాడు. ద్వారా సిద్ధుచ్ఛాంపం అని దుక్కాణం యజమాని అన్నాడు. ఆ అబ్బాయి కుక్క కీళ్లా ఎత్తుకొవచ్చా అని అడిగాడు. యజమాని నరేన్నన్నాడు. ఆ అబ్బాయి కుక్కస్తో ఎత్తుకున్నాడు. అప్పుడటి అతని చెలి నాకీంటి. పెంటనే ఆ కుక్కపిల్లనే కొనా ఆ పిల్లవాడు నిర్దయించుకున్నాడు. కానీ యజమాని, “దాన్ని అమ్మం” అన్నాడు పిల్లవాడు పట్టుపట్టాడు.

దుక్కాణం యజమాని ఒప్పుకున్నాడు. కుర్కాడు తన కేబులోంచి రెయి డాలర్లు తీశాడు, పెంటనే మిగతా 48 డాలర్ల తీసినం తల్లి ద్వారికి పరిశ్రామ దుక్కాణం యజమాని వెనకినించి అలిచాడు, “అంత డళ్లున్న నీకు మంగి కుక్కపిల్ల దొరుకుతుంచి కదా? పూర్తి ధర చెల్లించి ఆ కుక్కపిల్లని ఎందుకి కొంటున్నావో నాలేం అధం కావటందేదు!” అన్నాడు. ఆ అబ్బాయి ఏం కూడా చెప్పలేదు. అతను మాటల్లడకుండా తన ఎడం కాలి ఖీర పెంట బైట్లు చూపించాడు. అతని కుంటి కాలికి బెల్లులు కట్టిన బాట్లున్నాయి. అప్పుడా దుక్కాణం యజమాని, “అప్పుడు నాక్కర్మమయించి. అంద, దిన్ని తీసుకి!” అన్నాడు. ఇదే ఇతరుల కష్టాలని తమ కష్టాలుగా భావించట మంటి.

సానుభూతి చూపండి

దుఃఖాన్ని ఇంకారితో పంచుకుంటే అది తగ్గుతుంది, అనందాన్ని పంచుకుంచే కీర్తి ఇనుమడిస్తుంది.

సానుభూతికి ఇతరుల కష్టాలని మనవిగా ఎంచటానికి తేడా ఏమిటి? సానుభూతి అందే, “నీ భావాలని నేను అధం చేసుకోగలను” అని అధం. ఇతరుల క్షోరి తమవిగా ఎంచేవారు, “నేను కూడా నువ్వునభవించే కష్టాన్ని నీతో చొఱు అనువచ్చున్నాను,” అని అంటారు. ఈ రెండూ ముఖ్యమైనవే. కానీ రెండిట్లోనూ ఇటరు కష్టాలని మనవిగా భావించటం అనేది ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత గలది.

ఎప్పుక్కుపై మనం మన భాతాద్దర తోనూ, అధికార తోనూ, మన కింద వనిచేసే ఉద్దేశుల తోనూ, కుటుంబాలతోనూ పారి కష్టాలని మనవిగా ఎంచి చూస్తామో, శప్పు వారితో మన బాంధవ్యాలు ఎలా ఉంటాయి? అవి మెరుగవుతాయి. దాని పూర్ణ పెసుకుని ప్రవర్తించటం, విధేయత, మనక్కాంతి, అధిక ఉత్సుకి మొదలైనవి చెంపాందుకాయి.

ఒక వ్యక్తి యొక్క తేడా, ఆ మాటకౌస్తే, ఒక సముద్రాయం లేక దేశం యొక్క ప్రకృత్యాస్తి పేరిలో నిర్మియిస్తారు? చాలా సులభమైన పని. వాళ్లు ఈ కింద పెర్మిసిపిన వారితో ఎలా వ్యవహరిస్తారో గమనించండి:

1. వికలంగులు.
2. పయసు పై బడ్డవాళ్లు.
3. కమ కింద పని చేసే ఉద్యోగులు.

ఉమాదు వర్గాలకి చెందిన వారూ మనలో సమానంగా నిలబడి తమ హక్కుల పోం పొరాలచేని వాళ్లు.

శిఖిని ప్రకృతిగా తయారుకండి

మీ కన్నా చిన్న వాళ్లతో సున్నితంగా ప్రవర్తించాలని నిర్దారణ చేసుకోండి. మీ కన్నా పయసులో బాగా పెద్దవాళ్ల పట్ల సానుభూతితో నడుచుకోండి. ప్రయత్నించేవారి పట్ల రయితో మెలగండి. బలహీనమైన వారి పట్లనూ, తప్పుచేసేవారి పట్లనూ ఓర్కు పొంచండి. ఎందుకంటే మన జీవితంలో, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, మనం కూడా ఈ పట్లనీ ఆనుభవించే ఉంటాం.

—లాయక్ పియర్, 1986

కార్య ప్రణాళిక

1. మీరు చేసే పనులకి స్వయంగా బాధ్యత వహిస్తావని నిశ్చయించుకోండి.
2. కింది చెప్పిన ఒక్కిక్క వర్ధంలోనూ, ఏ విషయంలో మీరు ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ బాధ్యత వహిస్తారు?
(అ) ఇల్లు

(అ) అట్టిస్తు

(ఇ) సామాజిక జీవితం

3. మీరు ఈ అధ్యాయాన్ని పూర్తి చేసాక ఏ మూడు

అంత: చేతన: అలవాట్లు

మంచి అలవాట్లను, వ్యక్తిత్వాన్ని పెంపాందించుకోవటం

విషయాలను గురించి మీరు ప్రాక్షిస్ చేస్తారు?

(1) _____

_____

_____

(2) _____

_____

_____

(3) _____

_____

_____

మీ నిర్ణయాలని రాశి ఉంచుకుని రాబోయి మూడు
వారాల పాటు (21 రోజులు) వాటిని రోజు వచ్చేస్తు

“మనం మళ్ళీ మళ్ళీ చేసే హనులే మనం ఏలాంటివారమో చూచిస్తాయి. ప్రైవెట్ అనేది ఒక క్రియ కాదు, అది ఒక అలవాటు.”

వి జయవంతమైన జీవితాలు గడవటానికి మనమందరం జస్సుపొందాం. ఇమ్మి మనని అణిచి ఉంచే పరిస్థితులు మన ఓటమికి దారి తీస్తుంచాయి. మనిం గెలవటానికి పుట్టుం, కానీ అవజయం చొండచానికి అనువ్వగా మన సెంట్లు ఉంటోంది. మనం తరుచు, “ఇతను చాలా అద్భుతవంతుడు, ఇతను చుట్టూ ముట్టుకున్న అది బంగారే అవుతుంది,” లేక, “ఇతను చాలా దురదృష్టవంతుడు, అతను దేన్ని ముట్టుకున్న అది మట్టిగా మారుతుంది,” అనే వ్యాఘాతాలు వింట్లు ఉంటాం. కానీ ఇటువంటి మాటలు ఎవరిపట్లా నిజం కావు.

ఇలా ‘అద్భుతవంతులనీ’, ‘దురదృష్టవంతులనీ’ ఏలుబటుతుట్ట వాళు జీవితాలను మీరు గనక విశ్లేషించి చూస్తే, విజయం పొందే వ్యక్తి ప్రతిసారి పో సరైన పనినే చేస్తాడనీ, ఓటమికి కారణం, చేసిన తప్పుని మళ్ళీ మళ్ళీ చెయ్యాడు అనీ మీకు తెలుస్తుంది. కేవలం అభ్యాసం చేసినంత మాత్రాన సంపూర్ణత సాధ్యం కాదు—సంపూర్ణమైన అభ్యాసమే సంపూర్ణత నిస్సుంది. మీరు మళ్ళీ మళ్ళీ వేషమి అభ్యాసం రాశ్యతం చేస్తుంది. కొండరు తాము చేసే తప్పులనే అభ్యాసం చేపుటాటి, అందులో పరిపక్కతని సాధిస్తారు. వారు చేసే తప్పులు సంపూర్ణతని సార్దించటికి, కొన్నాళ్ళకి వాటంతట అవే జరగటం మొదలుపెరితాయి.

అలవాటు చేసుకోవటం అనేది పాలం దున్నటం లాంటిది. దానికి కంక పచ్చియి పదుతుంది. అలవాటులోంచి కొత్త అలవాట్లు పుట్టుకు వస్తాయి. ప్రైరా మనని పిప్పారంభించటానికి పురిగొలుపుతుంది, ఆ పని ఎందుకు చేస్తున్నాయి అనే కేవలం మనని మందుకి తీసుకుపోతుంది. అలవాటు అయిక ఇక వని దానంట ఇకిరిగిపోతుంది.

కష్టాలలో ఉన్నప్పుడు కైర్యం వహించాలి, వ్యాఘాతాలు వియుక్తమై ఆత్మనిగ్రహం కలిగి ఉండటం, మనసు గాయప్రథప్పుడు దానిని మరిచి, వంశమూలాల ఉండటానికి ప్రయత్నించటం నిరాశతో కృంగిపోయినప్పుడు వ్యక్తిత్వాన్ని దృఘఫరచుకోవటం, అత్యంకులున్నప్పటికి అవకాశాల కేసం వెతకటం, మొదలుపుట్టి ఎంతో విలువైన గుణాలు. నీటిని పెంపాందించుకోవటం ఎంతైవా అవసరం, కై గుణాలు వాటంతట అవే ఎర్రదవు; నిత్యం, వియవకుండా ప్రయత్నించి మానసిక తర్వు ఇస్తేనే ఇవి అఖ్యాతాయి. శారీరకమైన గుణాలక్కినా, మానసికమైన గుణాలక్కినా,

కై ఇరి చాలా ఆవసరం. కష్టాలొచ్చినప్పుడు మనం ఆభ్యాసించి కనబరిచే ప్రవర్తన, శ్రీకుమారమైనదైనా, ప్రతికులమైనదైనా కూడా, మనం అలవాటు చేసుకున్న ప్రవర్తన క్రొత్తికెమైన గుణాలని మనం కనబరచి, కేవలం పెద్ద విషయాలలో మట్టుకే శ్రీకుమారమైన మార్గంలో ప్రవర్తించాలని అనుకుండే, అది కుదరదు, ఎందుకండే మనం కటుచు ఆభ్యాసించేది వ్యతిరేకమైన ప్రవర్తన కనుక.

ఇంద్రం ఆదటం అనేది మనం ఒక సారి మొదలు పెట్టినట్టుయితి, టెండోసారి, పూర్వసారి ఆతి సులభంగా అబద్ధం ఆడేస్తూం. అలా చేస్తూపోతే ఒకవాటికి అది ఉంటుగా మారుతుంది. “కొన్ని ఆచరించు, కొన్ని విసర్జించు,” అనే తత్త్వంలోనే ప్రయం ఇమిడి ఉండి. చేయడిని మంచి పనిని ఆచరించండి, హని కలిగించే పెదుని విసర్జించండి. ఇలా చేస్తూ పోతే అదే ఒక అలవాటుగా మారుతుంది. మనమలకు హౌతువాద ద్వారా కప్పు, భావోద్యేగం ఎక్కువ. నిజాయితీ, గాచిపుట్టుమూ, ఈ రెండూ మనం నమ్మి విశ్వాసాలు, మనం చేసే అభ్యాసం యొక్క భరితమే. దేన్నయినా మనం చాలా కాలం ఆచరించి నట్టుయితి, అది మన ప్రక్రిత్యుంలో ఒక భాగమై, అలవాటుగా మారుతుంది. ఎప్పుడూ నిజాన్నే పలికే వ్యక్తి, అధ్యం చెప్పిన మొదటిసారే పట్టుబడిపోతాడు, అలాగే ఎప్పుడూ అబద్ధాలు చేపుయాయి మొదటిసారి నిజం చెప్పినప్పుడే పట్టు బడిపోతాడు.

మనం మనతో గానీ, ఇతరులతో గానీ, నిజాయితీగానో, కప్పటంగానో ప్రవర్తించటం ఇప్పేది, ఒక అలవాటుగా మారుతుంది: మనం ఈ రెంటిలో దేనిని అలవరచుకోవాలి, ఇనేది, మన ఇష్టం. మనం దేన్ని ఎన్నుకుంటామో, ఆ విధమైన ఆలోచనా ధోరణ మనకి అలవరచుతుంది. మనం అలవాటును చేసుకుంటాం, అవి మన వ్యక్తిత్వాన్ని మాపిందిస్తాయి. మనకి ఒక అలవాటు అభ్యింది అని తెలుసుకునే లోగానే దానికి మన బాసిసత్తుపోతాం.

“మన ఆలోచనలు ఆచరణకు, ఆచరణలు అలవాట్లకు, అలవాట్లు వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రశ్నరు చేసెందుకు, దారి తీస్తాయి,” అని ఎవరో అన్నారు. వ్యక్తిత్వం మన దెరిష్టుపు విశ్రయిస్తుంది. కనుక స్కమంగా ఆలోచించటం అలవాటు చేసుకోండి. కొండి అలవాట్లను అలవరచుకోండి

మన ప్రవర్తన, దాలా వరకు, వాయ్కెనది—దానంతట అదే, ఆలోచించక్కరేకుండా ఉపించటం అలవరచుతుంది. మన అలవాట్లన్నీ కలిసి మన వ్యక్తిత్వాన్ని నిర్ధారిస్తాయి. మనకి గుణమైన అలవాట్లు ఉన్నప్పుడు మనకి మంచి వ్యక్తిత్వం ఉంటుంది. ఆదే

విధంగా మనకి ప్రతికూలమైన అలవాట్లున్నప్పుడు జతరులు మన రక్షిత్యాగా లోపం ఉందన్న విషయం గ్రహిస్తారు. హాతువాదం కన్నా, తర్వాం కన్నా ఆలవాట్లు బలమైనవి. ఒక వ్యక్తి జీవితకాలంలో, అలవాటునేది మొదట్లో బలహిస్తా మొదట్లో చివరికి వదులుకోలేనంత బలమైనదిగా తయారవుతుంది. అలవాట్లునేవి అనుషేషుభాషణా ఏర్పడవచ్చు, లేదా దృఢ నిశ్చయంతో కావాలని నేర్చుకోవద్దు. ఎటువంటి ఆలవాట్లు ఏర్పరచుకోవాలో మనం నిర్మయించుకోనప్పయితే, చివరికి చెడు ఆలవాట్లు చుస్తి అలవడే ప్రమాదం ఉంది.

శుశ్రం ఆలవాట్లని ఎలా నొందించుకుంటాం?

మనం మళ్ళీ మళ్ళీ చేసే పనే మనకి ఆలవాటుగా మారుతుంది. పని చెయ్యటం ద్వారా ఆ పనిని గురించి మనం తెలుసుకుంటాం. ఔర్కుంగా నాదుచుకువటం ద్వారా ధైర్యాన్ని అలవరచుకుంటాం. నిజాయితీగా, న్యాయంగా ప్రవర్తించటం ద్వారా మనం ఆ గుణాలని నేర్చుకుంటాం. ఆ గుణాలని అభ్యసించటం ద్వారా, బాటిలో ప్రాణియా సంపాదిస్తాం. అదే విధంగా మనం కపటత్వం, అన్యాయంగా ప్రవర్తించటం, క్రమరేఖలేకపోవటాన్ని అభ్యసిస్తే, బాగా ఆరితేరతాం. మనస్తత్వాలంకే మనే కాదు, అవే మన ప్రవర్తనని నిర్ధారణ చేస్తాయి. అవే ఒక మనస్థితిగా మారి, మన స్ఫురణదనలను శాసిస్తాయి.

అలవాట్లు అలవడటం

అలవాట్లకు అలవడటం అనేది మనస్తత్వ శాస్త్రానికి సంబంధించిన విషయం. ఈ దానితో ఒకటి సంబంధం గల సంఘటనలకి అలవాటు పడుటాన్ని అలవచు అంటారు. పావలావ అనే శాప్రవేత్త వద్ద నుండే కుక్కలు, అలవాటుకు అలవచు అనేదానికి ప్రాచుర్యం పాందిన ఒక ఊదాహరణ. ఆ రఘ్యన శాప్రవేత్త తాను కుక్కలే అపోరం పెట్టినప్పుడల్లా, గంట మోగించేవాడు. మరి ఆ కుక్కలకి రింది దూరానే అపోరం పెట్టినప్పుడల్లా, గంట మోగించేవాడు. ఆ తరువాత పావలావోట్లు లాలాజలం ఊరేది. పావలోవ్ ఇలా కొన్నాళ్లు చేశాడు. ఆ తరువాత పావలావోట్లు లాలాజలం ఊరేది. ఎందుకంటే గంటకొట్టగానే ఆపోరం పెట్టబడుతుంది అవే అలవాటుకి అవి అలవడ్డాయి.

మన ప్రవర్తన చాలామటుకు ఇలా అలవాట్లకు అలవడటం ఔనే అదారపీ ఉంటుంది, మన అలవాటు పై విడవలుండా మన చుట్టూ ఉన్న వాతావరణ సినిమాలూ, టీ.పీ కార్యక్రమాలూ ప్రభావాన్ని చూపుతూనే ఉంటాయి. అప్పటి మనం మరమసుమల్లాగ ప్రవర్తించటం మొదలుపెడతాం. మన అలవాట్లు సానుకూలమైన విధంగా ఆలవరచు కోవటం మన భాధ్యత.

మనం వరైనా చక్కగా చెయ్యాలనుకుందే, అది సహజంగా అలా జరిగిపోవాలి. మనం రాన్ని సరిగ్గా చెయ్యాలని బుద్ధిపూర్వకంగా ఆలోచించామందే దానిని మనం గుర్తికి నవ్వగా చెయ్యలేం. అందే దాన్ని మనం ఒక అలవాటుగా రముకొంపన్నమాట.

మన మార్గర ఆప్ట్ విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు, భ్లాక్ బెల్ల్ ఉన్నవాట్లు కూడా బ్లోక్/ప్రాచీ ప్రాచీమిక కాశల్యాలని కూడా అభ్యసించటం గమనించాను. వాళ్లు ప్రాచీ ఉపయోగించ వలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు ప్రయత్నం లేకుండా సహజంగా కావయోగించగలిగిందుకే వాటిని వాళ్లు త్రధ్ఘగా అభ్యసించే వాళ్లు.

శాము నేర్చుకున్న విద్యలోని ప్రథాన సూత్రాలలో సైపుణాన్ని సాధించడం వలన రాయిప్రథాంచే విద్య మనకి చాలా సులభంగా కనిపిస్తుంది. చాలా మంది జీవితంలో సైపుణానికి వని బాగా చేస్తారు. కానీ బాగా పనిచెయ్యటం అనేది ఒక అలవాటుగా గల వ్యక్తినే విజయం వరిస్తుంది.

మంచి అలవాట్లను నేర్చుకోవటం కష్టం, కానీ అవి జీవితాన్ని సుగమం చేస్తాయి. దమ ఉలవాట్లు సులభంగా అలవడతాయి కానీ జీవితంలో కష్టాలని కొనిశేస్తాయి.

శుశ్రం అలవాట్లు ఎలా అలవడతాయి?

ఏ ఏనుగును ఊహించండి, ఒక టన్ను కన్నా ఎక్కువ ఉన్న బరువును అది పూయాసంగా తన తొండంతో ఎత్తగలదు. మరి అటువంటి ఏనుగుకు ఒకే చోటు శ్లోషి ఉండటం ఎలా అలవడుతుంది? ఒక చిన్న తాడుతో ఒక చిన్న గుంజికి శ్లోషి ఉంచితే, తాడుని తెంచెయుగల బలం ఉండి కూడా దాన్ని తెంపకుండా, సింగిసి ఊచెరక్కుండా, ఎందుకు ఆ ఏనుగు అలా ఉండి పోతుంది? ఈ ప్రత్యక్ష సీమాధానం ఏమిటంటే, ఆ ఏనుగు గుస్సగా ఉన్నప్పుడే, దాన్ని ఒక బలమైన గ్లోబులో, ఒక పెద్ద చెట్టుకు కట్టి ఉంచుతారు. ఆ ఏనుగుగున్న అలా కట్టి ఉంచితే, శ్లోషికోవటానికి పెనుగులాదుతుంది, కానీ దాని ప్రయత్నం ఫలించదు. ఏదో ఒక రోజు ఎంత పెనుగులాడినా ఆ గాలును తెగదని దానికి తెలిసిపోతుంది. అప్పుడి స్ఫుర్తించటం మాని, కదలకుండా ఉండిపోతుంది. దానికి అలా కట్టి ఉంచబడటం రూపమేళా అలవాటుయిపోతుంది.

ఏ ఏనుగున్న పెరిగి బలమైన ఏనుగుగా మారాక, దాన్ని ఒక సన్నని తాడుతో ఒక చిన్నపుంజిక కట్టి ఉంచటం మొదలుపెడతారు. ఒక్కసారి గట్టిగా లాగితే తెగిపోయే శాముని కెంచుకుని ఆ ఏనుగు పారిపోవచ్చు. కానీ అది ఎక్కడికి పోదు, ఎందుకంటే రాపికి అలా ఉండటం అలవాటుయిపోయింది కనుక.

- తెలిసా తెలియకో మనం ప్రతి క్రణం ఈ కింది వాటివల్ల ప్రభావికం ఆపుతున్నా
- మనం చదివే పుష్టకాలు;
  - మనం చూసే సినిమాలు, టీవీ కార్డ్స్క్రమాలు;
  - మనం వినే సంగీతం;
  - మనం స్నేహం చేసే మనమలు.

అఫీసుకి కారులో వెళ్ళటప్పుడు మీరు ఒక పాటని రోజు, కొన్నిశాఖలు, ఒకటి మధ్యలో బేవీడెక పాదయితె, మీరు ఏ పాట సన్గా పాటుకుంటారో ఈపాంచగంగా ఒక పనిని మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ ఫలితం మట్టుకు విభిన్నంగా ఉండగా ఓరుకోవటాన్ని, మతి స్థిరికం లేకపోవటం, అంచారు. మీరు ఒక పసిని హెస్టు ఉంటే, ఒక రకం ఫలితం దొరుకుతుంది. ఒక అలవాటును మార్కెట్‌పటంలో గుక్కపుట్టు, వేర్చుకున్న దాన్ని మర్చిపోయి, ఫలితాలనివ్వని విని చూసేమి, కొత్తగా సానుకూలమైన అలవాటును నేర్చుకోవటమే.

గిగో సిద్ధాంతం

కంప్యూటర్ భాషలో వాడే పదం, గిగో చాలా అర్థవంతమైనది.

- వ్యుతిరేకతని లోనికి పంపితే; వ్యుతిరేకత బైటికోస్తుంది.
- సానుకూలతని లోనికి పంపితే; సానుకూలత బైటికోస్తుంది.
- మంచిని లోనికి పంపితే; మంచి బైటికోస్తుంది.

మనం ఏదైతే ఇస్తామో అదే మనకి దొరుకుతుంది. మన అంత:కరణకి కేటాగా తెలియవు. మనం మన మనసుల్ని ఏ ఆలోచనలతో నింపాలని ఎంచుకోమి, దాన్ని మన అంత:కరణ స్వీకరిస్తుంది, అదే మన ప్రవర్తనలో కూడా ప్రతిపిలిస్తుంది. మన వైతిక విలువలనీ, ఆలోచనా విధానాన్ని, సంస్కృతాన్ని ప్రభావితం చెయ్యుటాలో టీవీ పాత్ర చాలా శక్తివంతమైంది.

మనకి ఎంతో ఉపయోగకరమైన సమాచారాన్ని అందజేసే టీ.వి మన లాధియ్యి క్రీతింపచేయటానికి కూడా దోహదం చేసింది. మన వైతిక విలువల విఱవాలో తద్వారా కామార దశలో ఉన్న పిల్లల్ని నేరస్తులుగా చేయటానికి కాబంచుటాలో అయింది, ఒక పిల్లలవాడు 18 ఏళ్ళవాడయే లోపల టీ.వి లో 200,000 రూపాయిల్లా దృశ్యాలను చూస్తాడు.*

ప్రకటనలని తయారు చేసేవారు తమ ప్రైక్స్కులకి లాము ఉత్సత్తి చేసే వస్తువులు వాడకం అలవాటు చెయ్యటంలో సిద్ధపాస్తులు. ఒక 30 సెకన్స్ సెప్పు కమిషన్ ప్రకటనని తయారు చేసే కంపెనీలు, ఏదైనా ముఖ్యమైన కార్డ్స్క్రమం టీ.వి.

చూసి చెప్పుదు, దాన్ని కోసం దాదాపు మిలియన్ డాలర్లు ఇఱ్పు చేస్తారు. వాళ్ళకి కేవిం పరిశాలు దక్కుతున్నాయన్న విషయం స్పృష్టంగా తెలుస్తానే ఉంది. ఏదైనా కొకెలా ఉంటి పానీయాల ప్రకటననో, టూల్స్ పేస్టు ప్రకటననో టీ.వి.లో చూస్తామన్ చూస్తుకొన్ని దాన్ని కొంటాం. మనం ఏదో ఒక కూల్ట్‌డ్రింక్‌ని కాక ప్రకటనలో చూసిని ఆ ప్రత్యేకమైన దాన్ని కొంటాం. ఎందుచేత? మన మనసు మీద ఆ ప్రటిపద శాలాకు ప్రభావం ఉంది కనుక.

మనప టీ.వి. చూస్తున్నప్పుడూ, రేడియో వింటున్నప్పుడూ ప్రకటనలు వస్తాయి. మన బుద్ధిపూర్వకంగా, కావాలని వాటిని వినం, కానీ మన మనసు వాటిని గ్రహిస్తానే ఉంటుంది. ఆ చెత్తుతో మన మనసులోకి వెట్టునే ఉంటుంది. మీరెప్పుడైనా టీ.వి.లో వాచించారా? లేదు కదా!

నినిమాలు చూసేటప్పుడు మనం ఒక్కొసారి నవ్వుతాం, ఒక్కొసారి ఏడుస్తాం. ఎందుకంటే ఆ పాతలు అనుభవించే కష్టసుఖాలూ, భావోద్రేకాలూ మన మీద ప్రభావం చూపుతాయి. వాళ్ళ భావోద్రేకాలు మనం గ్రహించినప్పుడు, అవే భావోద్రేకాలను మనం కూడా ప్రదర్శిస్తాం. అందుచేత మనం గ్రహించేదాన్ని ఒకనేఁ మర్చికి మనం ప్రదర్శించేది మారుతుంది.

ధర్మ శూర్పకంగా అలోనింపటం, సుందరులను గ్రహించటం

పట్టి రెందు రూల మనసు ఉంటుంది. ఒకటి బుద్ధి పూర్వకంగా ఆలోచించగలదు. రాసికి అందే సమాచారాన్ని అంగీకరించటం లేదా తిరస్కరించటం అనేది దానికి శియసు. కానీ ఇంకోక మనసుకి అంగీకరించటం, స్వీకరించటం మట్టుకే తెలసు. రాసికి అందే సమాచారాన్ని అది అంచనా వెయ్యులేదు. మన మనసుకి, మనం శయం, సందేహం, ద్వేషంతో నింధిన ఆలోచనలు అందజ్ఞేస్తే, అది వాటిని తన చ్ఛకిలో ఆర్థం చేసుకుని, వాటిని నిజం చేస్తుంది. మనకి అంతర్గతంగా ఉండే మను శేషు (సమాచారం నిందిన) బ్యాంక్ లాంచిది. లోపలి మనసు కారు లాంచిది, ఒన బుద్ధి దానిని నడిపే త్రివరు లాంచిది. ఈ రెండింటిలోనూ అంతర్గతంగా ఉంచే మనుసే ఎక్కువ శక్తివంతమైనది. కానీ నడిచేశక్తి కారులో ఉన్న కూడా దాన్ని ఉపస్థలో ఉంచేది ఆ కారుని నడిపే వాడే కదా!

* మనవునేది మనకి. అనుకూలంగానూ వాని చెయ్యి గలదు, వ్యుతిరేకంగానూ మచ్చుగ్గెలదు. అది తర్జుంచలేదు. మనం జీవితంలో విజయం సాధించలేకపోతే ఒచ్చ మనుసే కొత్త మార్కెట్‌నికి మల్చించాల్సి ఉంటుంది.

మొక్కలు నాటుతాం ఆనే విషయాన్ని అది పట్టించుకోదు. అది తటప్పగా ఉండుటా దానికి ఇష్టాయిష్టాలు లేవు. మంచి విత్తనాలు నాటితే మన తోట కుండల పెరుగుతుంది. అంతే కాదు, నేను ఇంకో విషయం చెప్పాను, మనం మంచి ప్రక్కల నాటి నప్పటికి కలుపు మొక్కలు పెరగక మానవు, కలుపు తయ్యట మాన్ని ఎప్పటికప్పుడు చేస్తూ ఉండాలి.

మనిషి బుద్ధి కూడా దీనికి భిన్నమైనదేం కాదు. సానుకూలమైన ఆలోచనలు వ్యక్తిరీకమైన ఆలోచనలూ ఒకి సమయంలో అందులో చోటు చేసుకోవేశు.

మనం విషయం సాధించాలంటే మనల్ని మనం సానుకూలమైన మార్గాలకి వెళ్ళిందుకు సిద్ధం చేసుకోవాలి.

పుస్తం ఇక అలవాట్లని ఎలా అలపుచుంటున్నాం?

మనం సైకిలు తొక్కటం ఎలా నేర్చుకున్నామో జ్ఞాపకం ఉండా? ఆ నేర్చుకోవటం నాలుగు దశలున్నాయి. మొదటి దశని, 'తెలియని అనమృతత', అంటారు. ఆ ద్వారా మనకి ఒక విషయం తెలియదన్న సంగతి మనం ఎరగం. చిన్న పిల్లవాడికి సైకిలు తొక్కటం అంటే 'ఏమిటో' తెలీదు. ఇది తెలివిలేసితనం, అజ్ఞానం. సైకిలు తొక్కటం సామర్థ్యం కూడా వాడికి తెలీదు. ఇది వాడి అనమృతత. ఇదే ఏమీ తెలియని అస్మిన్ అనే దశ.

రెండవదశ 'తెలిసున్న అనమృతత'— ఈ దశలో పిల్లవాడికి సైకిలు తొక్కటం అంటే ఏమిటో తెలుసు కానీ తనంతట తాను తొక్కలేదు. అందుకి వారిచి శెస్తు అన్న అనమృతత.

ఇక వాడు సైకిలు నడపటం నేర్చుకుంటాడు. ఇది మూడో దశ, 'తెలిసున్న అనమృతత'. ఇప్పుడు వాడు సైకిలు తొక్కగలదు, కానీ తన దృష్టిసంఘ సైకిలు విషయం పద్ధతి మీదే కేంద్రికరించి ఉండాలి. ఈ విధంగా, ఆలోచన వలనా, ఉయిట్ల వలనా చిన్న పిల్లవాడు సైకిల్ తొక్కటంలో సమర్పుడు అవుతారు.

"తెలియని అనమృతత", నాలుగో దశ. పిల్లవాడు సైకిలు నడపటం ఉట్టా తెలునుకుని, ఎంతో అభ్యాసం చేస్తాడు. ఆ అభ్యాసం వలన వారు ప్రయత్నపూర్వకంగా ఆలోచించి దాన్ని నడపక్కలేదు. సైకిలు నడపటం దాసంకటి వచ్చేస్తున్నది. సైకిలు తొక్కతూ వాడు ఇతరులతో మాట్లాడగలదు, చేయు ఉపాయము వచ్చేస్తున్నది. సైకిలు తొక్కతూ వాడు తనకు 'తెలియని అనమృతత' అనే దశకు చేరుకున్నాడు. ఆ దశలో వాడి వికారత అనవసరం. ఆలోచించవలసిన అవసరమూ లేదు. ఎందుకంటే సైకిలు తొక్కటం అనేది ఇప్పుడు యాంత్రికంగా, దానంతటదే సాధ్యప్పుతుంది.

సాముకూలమైన మన అలవాట్లన్నీ ఆ దశకు చేరుకోవాలని మనం ఆశిస్తాం. కానీ మంతుకొన్ని అలవాట్లు, ఇంకా 'తెలియని అనమృతత' దశలో ఉన్న ప్రతికూలమైన శబ్దాలు, మనం మంచుడుకు వెళ్ళటానికి పిల్లలు లేకుండా అడ్డు పడుతున్నాయి.

ప్రయోగాన్ని అస్పాయించుకుంటుంది

మా రమ్ముడి పిల్లలిద్దరికి డబ్బిన్ పిచ్చి. మా తమ్ముడు (వాళ్ళ నాన్న) ఒకసారి వాతో, "ఈ తటకి చాలా డబ్బు ఖర్చువలోంది. ర్యాట్లు, బంతులూ, లాన్ ఫీల్, ఇప్పుడు వాళ్ళకి కేవ కూడా ఉన్నారు. దీనికంతకి డబ్బు ఖర్చువుతుంది," అన్నాడు. ఖర్చు ఉపటించువు సరె, కానీ దీనితో పాలిస్తే ఇది ఎక్కువ ఖర్చుంటావు?" అని అడిగాను. ఇంతన తన పిల్లల డెస్సిన్ ఆటని ఆధించేసి, కొంత డబ్బు ఆదా చెయ్యవచ్చు. కానీ ఒకట మానెని వాళ్ళు బిడి నుంచి నేరుగా ఇంటికొస్తారు, అనుకుండాం. వారికున్న ప్రశ్న, సమయాన్ని ఎలా వినియోగిస్తారు? నా తమ్ముడు ఒక్క క్లాం మాట్లాడకుండా గాంచిలిండాడు. తరవాత, "వాళ్ళని డెస్సిన్ అడుకోనిస్తాను, అదే చవకపుతుంది," అన్నారు. అంటే మంచి కార్యకలాపాలలో మనిగి ఉండటం ముఖ్యమని అతను అధ్యం చేసుకున్నాడు. తుచ్ఛ లేకపోతే తన పిల్లలు చెడు వైపుకి ఆకర్షింపబడతారు. ఎందుకంటే ప్రక్కతి హూన్యాన్ని అస్పాయించుకుంటుంది. అక్కడ సానుకూలతగాని ప్రక్కితగాని ఎదో ఒకటి ఉండవలసిందే, ఏమీ లేకుండా తటస్త దశ అనేది ఉందమ.

ప్రేర్ణాన్ని మలుచుకోవటం అనేది ఒక అలవాట్లగా మారుతుంది. మనం చెయిగుపీ అకర్షించే విధంగా వ్యక్తిత్వాన్ని మలుచుకోవాలనుంటే, మన శబ్దాల్లని జాగ్రత్తగా గమనించాలి. ఎప్పుడో ఒకసారి మనసు చెప్పినట్లు విని శర్మాదిన చిత్త అదే శాశ్వతమైన వ్యసనంగా మారే ప్రమాదం ఉంటుంది. మిమ్మల్ని మియ ఈ కింది ప్రత్యులు వేసుకోండి:

1. మీరు చేస్తున్న వని నాయాతని పాదుకానిస్తారా?
  2. మీరు బాచికోలు కబుర్లు చెపుతారా?
  3. ఈ ర్థతో, ఆహంకారం మీకు ఎల్లకాలం తేడుంటాయా?
  4. మీలో ఇతరుల సమస్యలను అర్థం చేసుకునే శక్తి తక్కువగా ఉండా?
- మనసుందరం అలవాట్లకు లోబడిన ప్రాణులం. అది ఒకందుకు మంచిదే, పంచంటే, మనం ఒక పనిని చేసే మంచు, చెయ్యాలా వద్దా అని అలోచిస్తూ ఉపటించే, ఏ పనిని చెప్పటించే.
- కొమ్మ శక్కిను అలవాటుకోవటం ద్వారా మనం మన అలవాట్లను అదుపులో ఉంచాలు. మనకి అంతర్గతంగా ఉన్న మనసు యొక్క శక్తిని ఉపయోగించు

కోవాలి. చిన్న తనంలోనే మంచి అలవాట్లను అలవరచుకుంటే, పద్మయాక ఆ మనకి మంచి వ్యక్తులైని ఇస్తాయి. మనం ఎదుర్కొనే ప్రతి ఒక్క మంచి . చెపు అనుభవాలు మనలో మార్పుని కలగజేస్తాయి. కొత్త అలవాట్లని కలగజేసుకోవచ్చాడి సమయం కావాలి, కానీ సానుకూలమైన అలవాట్లు, ఒక్కసారి చక్కగా వెయ్యాగలిగితే, జీవితానికి కొత్త అర్థాన్ని కల్పిస్తాయి. అలవాట్లను ఏ వయసులోనూ చేసుకోవచ్చు.

ఈక ఆశావాద దృక్కథాన్ని కాని, నిరాశావాద దృక్కథాన్ని కాని కలిగి ఉండడు అనేది ఒక అలవాటు. అలవాట్లు ఒక్కిక్కప్పుడు మనకి సంతోషిస్తాయి, బెస్టాఫుడు:ఖాన్ని కలగజేస్తాయి. మనం కొన్ని పనులు ఆనందాన్ని పొందటానికి, రేక ఘర నుంచి తప్పించుకోవటానికి చేస్తాం. బాధ కన్నా సుఖం ఎక్కువగా రారికినంక కాబు ఆ అలవాట్లను కొనసాగిస్తాం. కాని మనకి దానివల్ల సుఖం కన్నా బాధ ఎక్కువ కలుగుతున్నట్టుయితే, దాన్ని వదిలేస్తాం. ఉదాహరణకి, డాక్టరు ప్రాగతాగోవాడికి పిల్లలు మానమని నలపో ఇచ్చినప్పుడు అతను, “నేను మానలేను, ఇది నొక్కమై అలవాటు,” అని, సిగరెట్లు తాగటం కొనసాగిస్తారు. ఏదో ఒకవారు అతనికి ఆ అరోగ్యసంబంధమైన సమస్య వచ్చినప్పుడు, డాక్టరు అతనితో, “నువ్వు ఏం ఉండాలనుకుంటే, తత్కంఠం సిగరెట్లు కాల్పటం మానెయ్యా,” అని అంధాలు. వాల మంది అటువంటి పరిస్థితిలో సిగరెట్లు మానెస్తారు. అరోగ్యం భాగానే ఉన్నట్టు మనిషికి సిగరెట్లు వల్ల కలిగేంటే కన్నా ఆనందమే ఎక్కువగా దొరుకుతుంది. కాబి ఆరోగ్యం ప్రాతితే, ఆ అలవాటు వల్ల సంతోషం కన్నా బాధి ఎక్కువ అని అటి అప్పుడు అర్థం అవుతుంది.

మార్పును అధ్యాగించం

తమ అలవాట్లు చెడ్డవని తెలిసి కూడా జనం ఎందుకు మార్పు?

వారు మారకపోవటానికి కారణం తమ బాధ్యతను వారు అంగీకరించక చీకటి ఆ అలవాట్లను కొనసాగించటం వల్ల వారికి కలిగి ఆనందం, బాధకన్నా ఎక్కువ ఉంది, వాళ్ళకి—

- మారాలన్న కోరిక లేదు.
- మారటానికి అవసరమైన క్రమశక్తిలు లేదు.
- మారుతామన్న నమ్మకం లేదు.
- మారటం అవసరమన్న ఇంచనం లేదు.

ఈ అంశాలన్నీ కలిసి చెదు అలవాట్లను వదిలించుకోకుండా మనకి “ఏ పదుతున్నాయి. మనందరికి అవకాశం ఉంది, కానీ మనలోని వ్యక్తికి స్వాధీన పదుతున్నాయి. మనందరికి అవకాశం ఉంది, కానీ మనలోని వ్యక్తికి స్వాధీన.”

శ్రేష్ఠంది దెమ్మని, మనం పట్టించుకోక పోవచ్చు. ఉప్పుప్పకి వైఫలి నవలంబించ రచ్చి రెద వ్యతిరేక మనస్తత్వాన్ని దైర్యంతో ఎదుర్కొని అది మళ్ళీ మన జోలికి రాసందా శాశ్వతంగా వదిలించుకోవచ్చు.

ఐటం వదిలించుకుని, అర్థం లేని భయాలని జయించి, కొంత అసాక్రమాన్ని వ్యాప్తికి ప్రవర్తనని నరిదిద్దుకోవటం సాధ్యపడుతుంది. భయం అనేది ఒక వ్యాప్తికి ప్రవర్తనని అనీ, దానిని వదిలించుకోవటం వీలవుటుందని, గుర్తుంచుకోండి.

ధురంవాట్లను మార్పుకోక పోవటానికి మనం చెప్పే సాకులూ, చెప్పే సమాచారాలూ, సామాన్యంగా ఇలా ఉంటాయి.

1. వెప్పుదూ ఆ విధంగానే చేస్తుంటాను.

2. వెప్పుదూ ఆలాగ చెయ్యలేదు.

3. ఇది నా వని కాదు.

4. దాని వల్ల పెద్ద తేడా వస్తుందని అనుకోను.

5. నేను బాలా పనిలో ఉన్నాను.

సుఖం ఉంవాట్లు అలపురుచుకోవటం

మీట ఎంత వయసున్నప్పటికీ, మీ అలవాట్లు ఎంత పాత్రవైనప్పటికీ, అవి మారటానికి కమర్కం లేకపోలేదు. దేనిని మార్పాలనుకుంటుమన్నామో తెలుసుకుంటే, మన ప్రమాదను మార్పటానికి ఉపయోగించే పెద్దతుల ద్వారా, దాన్ని మార్పగలుగుతాం. “ముసరి కుక్కకి కొత్త యుక్కలు నేర్చలేవు,” అన్న పాత ఇంగ్లీషు సామెత తప్ప. చెపు మనుషులం, కుక్కలం కాదు, అలాగే మనం యుక్కలు పన్నుటం లేదు. గొనికిగించే ప్రమాదకరమైన ప్రవర్తనని ఎలా వదిలించుకోవాలో మనకి తెలుసు. మన సత్కర్మవని అలవరచుకోగలం.

ప్రశ్నలేదిగీత అప్పుట్టు, “ఓంపిపోయెవారు చెయ్యటానికి క్రష్ణపడని పనులను, వాట్లు చెయ్యిని పనులను, చేసే అలవాటుని పెంపాందించు కోవటమే విజయం సాధించే నారి విజయం వెనక ఉన్న రహస్యం.” ఓంపిపోయెవారు చెయ్యిని పనుల గురించి పెచ్చి ఆలోచించండి. విజయం సాధించే వారు కూడా చెయ్యటానిక్కిప్పుపడని పనులే, ఏమి, కానీ పాటిని వారు ఎలాగో చేసేస్తుంటారు. ఉదాహరణకి, ఓంపిపోయెవారు ముక్కులు ఆంటే ఇప్పుపడరు, ఎక్కువ కష్టపడరు, నిబధ్యత పాటించరు. విజయం నిపిచి కూడా క్రమశిక్షణ నచ్చరు, కష్టపడటం ఇప్పంగా ఉండడు (ఆటగాడికి నిపిచి కూడా క్రమశిక్షణ నచ్చరు, ఎక్కువ కష్టపడటం నచ్చరు). ఆయినప్పుటికీ అతను దాన్ని చెప్పి ఉంచాలి. ఇప్పం అలవాట్లు ఏర్పడ్డాయి కాబట్టి.

అన్ని అలవాట్లు వెఱడట్లో చిన్నవిగానే ఉంటాయి, కానీ రాసురాణు పాతుకుపోయి, వదిలించు కోలేనంత పెద్దవిగా తయారపుతాయి. మనస్తర్పం ఇచ్చే కూడా ఒక అలవాటే దానిని మార్పుకోవచ్చు. చెయ్యివలసిందల్లా ఏమిటంకే పాతలిడిన చెడు అలవాట్లని వదిలి, వాటి స్థానే మంచి కొత్త అలవాట్లను చేసుకొపుట.

చెడు అలవాట్లను వదిలించుకోటం కన్నా, వాటిని అనలు దగ్గరకి రాకుంగా నిరోధించటమే సులభం. వ్యామోహన్ని జయించటం ద్వారా మంచి కంపాట్లని చొందవచ్చు.

ఆనందంగా ఉండటం, దుఃఖపడటం అనేది కూడా ఒక అలవాటే. ఒక రక్తప్రవర్తన గాని, మనస్తర్పం గాని అలవడే దాకా, విషువుకుండా ప్రయత్నించటు ద్వారా, శ్రేష్ఠతని సాధించవచ్చు.

స్వయం సూచన

స్వయం సూచన అంటే ఏమిటి? వర్ధమాన కాలంలో, మీరెలాంటి వ్యక్తిగా ఉండాల్సి కోరుకుంటున్నారో, మీకు మీరు చెప్పుకోవటమే. స్వయం సూచన అంటే ఏమయ్యి గురించి మీరే ఒక ప్రకటన రాసుకున్నట్టన్నమాట! ఆ ప్రకటనని చూసేదీ, వచ్చిక మీరుక్కరే. ఈ పద్ధతి మీ బుద్ధినీ, మనసునీ కూడా ఒక సమయంలో ప్రభావించేస్తుంది. తద్వారా మీ మనస్తర్పమూ, ప్రవర్తనా ప్రభావానికి లోసపుతాయి. మీ మనసుకి అలవాట్లు కల్పించే విధానమే స్వయం సూచన. ఆ అలవాటు మంచెడైనా కావచ్చు, చెర్చెడైనా కావచ్చు.

వ్యతిరేకతతో కూడుకున్న స్వయం - సూచన :

- నేను అలిసిపోయాను.
- నేను మంచి అటగాట్లే కాను.
- నాకు జ్ఞాపకశక్తి తక్కువ.
- నాకు లెక్కలు సరిగ్గా రావు.

మీరు ఇలాంటి వ్యతిరేకమైన సందేశాలు మీ మనసుకి అందించినప్పటి, ఇమసు మీ మాటల్ని నమ్ముతుంది. భవిష్యత్తులో కూడా ఆ నమ్మకం నిఖాగా మారుతుంది. మీ ప్రవర్తనలో కూడా అది ప్రతిబింబిస్తుంది. ఉదాహరణకి, ఒక వ్యక్తి “నాకు జ్ఞాపక శక్తి తక్కువ” అని మనసులో అనుకుంటే, అతనికి ఒక కోత్త వ్యక్తి పరిచయం చేసినప్పుడు, అతను ఆ వ్యక్తి పేరు గుర్తుంచుకోవటానికి ప్రయత్నించేటము. ఎందుకంటే, తనలో తనిలా అనుకుంటాడు, “నాకు జ్ఞాపకశక్తి ఎలాగూ ఉటు, అందుకని ఇతని పేరు గుర్తుంచుకునే ప్రయత్నించెయ్యటం కూడా వ్యాపారా!” మరిశాచి అ వ్యక్తిని కలిపినప్పుడు అతని పేరు ఇతనికి గుర్తుండని వేరే చెప్పుతుందేదు కా?

పూర్వాన్ని తనలో తనే, “నాకు జ్ఞాపకశక్తి తక్కువ కదా!” అనుకుంటాడు. ఇది శ్రీ ఆగుండా కానసాగుతూనే ఉంటుంది - ఈ మనస్తర్పుత్తుని వ్యాప్తయ్యామిస్తుది.

ఒక వ్యక్తి తన నమ్మకాన్ని పదే పదే చెపుతూ ఉంటే అది మనసుకి బాగా పట్టి, శరీరంగా మారుతుంది. ఒక అబధ్యాన్ని అదే పనిగా చెపుతూ పోతే అదే ఒకనాటికి వ్యాపాగా స్కరింపబడుతుంది.

మనుకూలమైన మాటలు ఎందుకు మాట్లాడాలి? ఎందుకంటే మీకు కావాలని అపుత్తు వాటి చిత్రాన్ని మీరు మీ మనసులో ముద్దించుకుంటారు, కాని ఇక్కడిసుటున్న వాటిని కాదు. మీ మనసులో ముద్దించున చిత్రమేడైనా సరే, అదే సెపుని మీరు భావిస్తారు. స్వయం - సంభాషణ అనేది చెప్పించుటం అన్నమాట. ఏ చింపున్ని పదే పదే అంటూ ఉంటే అది మీ మనసులో ఇంకి పోతుంది. ఉదాహరణకి, మీరు మీతో, “నేను సామ్యంగా, హాయిగా, శాంతంగా, స్థిమితంగా ఉన్నాను” అనుకున్నారనుకోండి, మీరు పరిస్థితులకి, శాంతంగా, స్థిమితంగా వ్యాపించటం మొదలుపైడశారు.

ఈ స్వయం సూచనలలో వ్యతిరేకమైన మాటలు ఉండకూడదు. “నాకు పని చియ్యుంలో ఒక పద్ధతి పాదూ ఉండదు,” అనసకండి. “నేను పద్ధతి ప్రకారం పని చేస్తాను.” అనండి. మన అంత:కరణలోకి వ్యతిరేకమైన మాట వచ్చినప్పుడు అది ఏ వ్యతిరేకమైన చిత్రాన్ని మనసులో నిలుపుతుంది, అది మనకి నచ్చుయి. నేను ఒకి, “సింం రంగు ఏనుగుల గురించి ఆలోచించ వద్దు,” అనగానే మీ మనసులో నింం రంగు ఏనుగుల చిత్రం ఏర్పడుతుది.

స్వయం సూచనలు సానుకూలమైనవిగా ఉండాలి. ఎందుకంటే మన ఆలోచనల్లో చిత్రయించాల్సి గాని కేవలం మాటలుండవు. నేను, “అమ్మ” అనగానే మీ మనసులోకి ఏమెస్తుంది? మూడొంతులు మీ అమ్మ వస్తుంది, కానీ “అమ్మ” అనే మార్పి కాదు.

ఏ స్వయం - సూచనలు వర్ధమాన కాలంలోనే సాగనివ్యంది. ఎందుకని? ఎందుకంటే మన మనసు నిజమైన అనుభవాలకి, కాల్పనికమైన అనుభవాలకి తేడా చెపుచుకేదు. ఉదాహరణకి, తలిదండ్రులు, తమ పిల్లలవాడు రాత్రి 9.30 కల్గా ఇల్లు చేయాలని ఏదురుచూస్తారు కానీ అర్దరాత్రి ఒంటిగంట వరకూ పిల్లలవాడు ఇంటికి రాయి. ఆప్యుకా తలిదండ్రుల మనసులో ఎలాంటి ఆలోచనలు వస్తాయి? వాళ్ళ చెంబాడమే కాకూడనే వాళ్ళ కోరుకుంటారు. “వాడికేమీ ప్రమాదం జరిగుండదు” కా? ఆప్యుదు వాళ్ళ రక్తపుపొటు ఎలా ఉంటుంది? అది పౌచ్చుతుంది! ఇది ఒక

కాల్పనికమైన ఆనుభవం. నిజానికి, ఆ పిల్లలవాడు పార్టీలో సరదాగా గట్టిపుత్తులు, బాధ్యత రహితంగానే ఉండి ఉండవచ్చు.

కానీ తి పిల్లలవాడు నిజంగా రాత్రి 9.30 కల్లు ఇంటీకిచ్చే దారిలో అనికి ప్రమాదు సంభవించి ఉంటే, అస్వాగా తలిదండ్రుల రక్తపు పోటు ఎలా ఉంటుంది? అస్వాము కూడా అది పొచ్చుతూనే ఉంటుంది. మొదటి దృశ్యంలో మనం కల్పన చూశాలి. అది నిజం కాదు. దెండో ఆనుభవం నిజమైనది. కానీ దెంచికి మన శరీరం స్పందించి తీరు ఒకేలాగ ఉంది. మన అంతర్గతమైన మనసు కల్పనకి, నిజానికి శ్రీ తెలుసుకేలేదు.

అంతర్గతంగా ఉండే సునుసుని సిద్ధం చేసుకోండి

స్వయం - సూచన వల్ల వ్యతిరేకమైన చెడు అలవాట్లను వదిలించువుని, మంచి అలవాట్లను పెంపాందించుకోవచ్చు. మనమందరం మనకు తెలీకుండానే ఈ స్వయం ఉపయోగించుకున్నాం. ఉదాహరణకి మనం తెల్లరకట్టే ఏమానం అండుకొలనుకోండి, మనం పదుకోబోయే ముందు, అరు గంటల కల్లు నిద్ర తెపాలని మనసులో అనుకుంటాం. ప్రతిసారి, మనం అలా లేస్తాం కూడా. (అలారం గడియాలు నహాయం లేకుండానే లేస్తాం) మనసుకి ముందుగా చెప్పుకుని దాన్ని సిద్ధం చేసుకోవటం వల్ల ఇది సాధ్యం అవుతుంది.

భవిష్యత్తులో వనికివచ్చే ఒక విషయాన్ని, మనం మనసుకి-చెప్పి, ముంచూ సిద్ధం చేసుకుని, అలవాటు చేసుకోవటాన్ని, స్వయం సూచన అంటారు.

మన మనసుకి మనం అందించే సానుకూలమైన సమాచారం, వాస్తవంకావటాటి పనికి వచ్చే, పదే పదే చేసే పనినే, స్వయం - సూచన అంటారు. మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పటం మాత్రమే సరిపోదు, దానికి అనుభూతులూ, భావాలూ కూడా శేయా ఉండాలి.

ఉపాంచటం అనేది లేనప్పుడు, స్వయం - సూచన ఒక్కటి, ఫలితాలని ఇప్పటి మొదటిసారి మన మనసుకి మనం ఏడైనా చెప్పినప్పుడు, అది దాన్ని తిరస్కరిస్తుంది ఎందుచేత? ఎందుండే అది ఒక అవరిచితమైన అలోచన, మన సమ్మాకలకి ఇరివిరుద్ధమైనది, మనం ఏకాగ్రతతో మళ్ళీ మళ్ళీ ఆ పని చేస్తేనే విజయం లభించగలదు.

ఉపాంచటం

మనం కోరుకున్న దాన్ని లేదా చేధ్యమనుకున్న దాన్ని ఉపాంచి మనసులో రాచి ఒక చిత్రంలా చూడగలగటమే ఉపాంచటమంచే. మనం ఎటువంటి వ్యక్తి ఒక చిత్రంలా చూడగలగటమే ఉపాంచటమంచే. మనం ఎటువంటి వ్యక్తి

ఉపాంచాలని అనుకుంటున్నాం, అనే దాన్ని గురించి కూడా మనం ముందుగా ఉపాంచి చూసుకోవాలి. స్వయం సూచన, ఉపాంచటం ఎప్పుడూ కలిసే ఉంటాయి. ఈ ఉపాశక్తి లేని స్వయం సూచన చిలక పలుకుల్లాగ పదే పదే యాంత్రికంగా పంచమే తప్ప దీని వల్ల ఏ పన్ని సాధ్యం కాదు. ఫలితాలనీ, అనుభూతులనీ, రావ్యద్రేకాలసి చూడాలనుకుంటే స్వయం సూచనకి ఉపాశక్తి కూడా తోడుండాలి. రావ్యద్రికమైన స్వయం సూచనని మన మనసు మొదటిసారి స్వీకరించద ఎందుకంటే శరీర అపరిచితమైన అలోచన. ఉదాహరణకి, నేను కొద్ది ద్రశ్యాలుగా నా జ్ఞాపకక్షి సమ్మి ఉండదని నన్ను నేను నమ్మించటానికి ప్రయత్నిస్తే, నా మనసు దాన్ని గిఫ్ట్సిరిపుంది. “అబధ్యల కోరా! ని జ్ఞాపక క్షక్తి క్లించింది,” అంటుంది ఎందుకంటే ఈ స్వాదిరకు నేనామాచే నమ్మిత్తు వచ్చాను. ఈ నమ్మకంలో మార్పురావటానికి మారు వారాలు (21 రోజులు) పడుతుంది. మూడు వారాలెందుకు? ఎందుకంటే యిలావాటును వదిలించుకోవాలన్నా, అలవరచుకోవాలన్నా మూడు వారాల పాటు ఐప్పుశ్శుకంగా, విరవకుండా ప్రయత్నించాల్సి ఉంటుంది. మీరు మూడు వారాల పాటు ఒకే ఆదియో కాసెట్టు వింట్టు ఉండి, ఆశరి రోజున అది పాడైపోతే మీరు ఏ పాటని ప్పుగా పాటు కుంటూ ఉంటూ ఉపాంచి ఉపాంచటంది!

ఇక్కడ అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైన ప్రత్యు: : జీవితాన్ని మంచిగా మెరుగ్గా, ముర్కుచేపాటిక మూడువారాలు కష్టపడి ప్రయత్నించటం అనేది నిజంగా చాలా స్థిరమా? నిజానికి కాదు, కానీ నిబ్దిత ఉన్న వారే దీన్ని పాటించగలరు. స్వయం ఖాచు అనేది దాలా సులభమైనదిగా తోచవచ్చు, కానీ అది అంత సులభం కాదు. ఈ తలుమంచే మీరు దాన్ని చెయ్యగలరు. ఈ కింద చెప్పుబడిని పాటిస్తే మీ ప్పుయిం సూచన ద్వారా మీరు మీకు చెప్పుకునే మాటల్ని నిజం చేసుకో గలుగుతారు; మొదురాల్సి సౌసుకూలమైన అలవాట్లను భూపాందించుకోతుటానికి రోగాలు:

1. మి ఏకాగ్రతని భంగం చేసే వారెవరూ లేని చోటికి వెళ్లండి.
2. మీరు చేసే స్వయం - సూచనల పట్టిక ఒకటి తయారు చేసుకోండి. అవి సానుకూలమైనవీ, వర్తమానకాలంలో ఉండేవీ అయి ఉండేట్టు చూసుకోండి.
3. మీరు మీతో చెప్పుదలుచుకున్న మాటల్ని కనీసం రోజుకి రెండుసార్లు పెప్పుకండి: పార్షున్న లేచిన వెంటనే ఒకటారి, రాత్రి పదుకోబోయే ముందు బాధాంచెట్టుగా ఉంటుంది; రాత్రి మీరు సానుకూలమైన విషయాలని

మనసుకి అందిష్టే, అది నిద్రవేతున్నా మీ మనసు మీద ప్రభావం చూపుతున్న ఉంటుంది. అలాగే మిరు అనుకున్నవి చిన్న చిన్న కాబుతాల మీద ఈ ఉంచుకోవచ్చు. వాటిని మీకు కనిపించే చోట అతికించి పెట్టుకొండి. (బాక్ రూము అర్థం మీదో, కారు డాష్ బోర్డు మీదో, మీ డైరిలోనూ, మీ బల్ల కుండె సారుగులోనూ) మిరు రోజంతా గడిపే చోట్ల వాటిని ఉండండి. అలా రోజంకా చూస్తూ ఉండటం చేత మీరు అనుకుంటున్న విషయాలని మళ్ళీ వెపుచ్చేసుకోగలుగుతారు.

4. స్వయం - సూచనలు మట్టుకే సరిపోవు, ఈహశక్తిని కూడా వాడండి.
5. అది ఒక అలవాటుగా మారేదాకా, మూరు వారాల ఫాటు దీపిని కొనసాగించండి.

కార్య ప్రణాళిక

“ఒక ఉన్న సిద్ధాంతాల కన్నా, ఒక ఔన్న చర్య విలువైనది.”

—ప్రాథమిక ఎనికట్ట

ముఖ్యమైన విషయం : ఒక లక్ష్మీన్ని సాధించ టానికి, మనం నిర్దయించుకున్న సమయ పరిమితిలో, చేసే కార్యప్రణాళికకి, మనం మనం మాట్లాడుకోవటం, ఈహశక్తిని ఉపయోగించటం అనేవి, అదనంగా పని చేస్తుంచు తప్ప, వాటికి బదులు, లక్ష్మీమూ, సమయ పరిమితి లేకపోతే, నీటివల్ల ప్రయోజనం ఉండదు.

1. మనందరికి కొన్ని చెదు అలవాట్లుంటాయి. అచి మనని కిందికి లాగుతూ ఉంటాయి. మిమ్మల్ని ఇలా కిందికి లాగే చెదు అలవాట్లను ఒక కాబుతం మీద రాయండి. ఈ పని చెయ్యటానికి, ప్రశాంతంగా ఉండే చోట కూర్చుని, 15 నిమిషాలు కేటాయించండి.

2. మీరు పెంపాందించుకోవాలనుకుంటున్నామంది అలవాట్లను పట్టికగా తయారు చెయ్యగానికి ఒంటీగా ఉండే చేట, 15 నిమిషాలు కేటాయి చండి.
-
-
-
-
-

3. ఈ ప్రైవేట్ రోగున్న మంచి అలవాట్లను పెంపాందించుకోవటానికి మీరు ఇచ్చుకోవాలను కుంటున్న వ్యయం నూచనలని ఈ కొరకు రాయండి
-
-
-
-
-

4. ఈ మూడు వారాల కార్బూక్సిమ్ లో ఈ ప్రార్థనలన్ను పూర్తిచేయండి.

లక్ష్మీలని ఏర్పరచుకోవటం

లక్ష్మీలని ఏర్పరచుకుని, వాటిని సాధించటం

“జీవితమనే ప్రయాణంలో, రహదారిలై ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు కూడా ఏద్దులై లక్ష్యం మీద ఉండాలి. గారెనే చూడండి, కానీ దానిలో ఉన్న చల్చిన చూడకండి.”

—పేరు తెలియని ఏద్దు

పరిజ్ఞానం అనెది మీరు ఏదీ గమ్యాన్ని చేరు కోవటానికి సహాయం చేపుండి కానీ ఏకు ఏదీ గమ్యం ఏమిటో తెలిసినప్పుడే, దానిని చేరుకోవటం ఉధ్యమాని అవుతుంది.

చాలా కాలం క్రితం ఒక ముని తన ఐష్మాలకి కిలు ఏద్దు నేర్చుతుండే వాడు. ఆయన ఒక కర్తృత్వ చేసిన పట్టి ఒక చేట ఉంది, ధాని కన్నుని గురి చూసి బాణం పెయ్యును నేర్చుతున్నాడు. మొదటి ఐష్మాలై ఆయన, నీరెం కణికిష్మాలై చెప్పమని అడిగాడు. అప్పుడా ఐష్మాలై, “నాకు చెట్లు, చెట్లుకున్న కున్న కిష్మాలై, ఆకులూ, ఆకాశం పట్టి దాని కన్ను కనిపీస్తున్నాయి.” అని చెప్పాడు. గురువు ఐష్మాలై కాస్తు వేబి ఉండిమన్నాడు. ఆ తరువాత ఇలిలో ఐష్మాలై ఆయన అదే ప్రశ్న అడిగాడు. అతను “నాకు పట్టి కన్ను మాత్రమే కనిపిస్తుంది,” అన్నాడు. “చాలా మంచిది, బాణం ఎయ్యా!” అన్నాడు గురువు. ఆ ఐష్మాలై వచ్చిన భాగం నేరుగా పెళ్ళి ఆ పట్టి కన్నుని చేయించింది.

మనం దృష్టిని కెంద్రికించడకపోతే, లక్ష్మీలని సాధించలేం. దృష్టిని కెంద్రికించి, మనం దృష్టిని కెంద్రికించడకపోతే, కానీ ఈ కణని నేర్చుకోవటం ఆనందించి ఉన్నాడు.

మీ దృష్టిని లక్ష్యంలై కేంతీకరించండి

ప్లాస్టిక్ చాడివిక అనే ఆమె, జూలై 4, 1952లో, కాటలీనా చానెలను తమకుండా దాటిన మొట్ట మొదటి మహిళా పేరు సంపాదించు కుండి. ఆమె అంటు ముందే ఇంగ్లీషు చానెలును తాడి విజయం సాధించింది. ప్రపంచం ఆమెని గుమిష్మా ఇంగ్లీషు కమ్ముకున్న పొగ మంచునా, ఎముకలు కెరికె చరిపి, సారచెపుటి ఉంది. దట్టంగా కమ్ముకున్న పొగ మంచునా, ఎముకలు కెరికె చరిపి, సారచెపుటి అమె అశ్వంకిగా భావంచకుండా, వాటిలో పొరాదింది. ఆమె ఒర్చుకి చేరుకొంచి ప్రయత్నించింది, కానీ తన కళ్లు జోడు లోంచి చూసిన ప్రతిసారీ ఆమెకి రక్షణే ప్రయత్నించుంది. కణిపించక పోయె సరికి, అమె పొగమంచు తప్ప మరేదీ కనబడలేదు. ఒర్చు కనిపించక పోయె సరికి, అమె ప్రయత్నాన్ని విరమించుకుంది.

అమె ఒర్చు నుంచి అరమైలు దూరంలో ఉండగా ప్రయత్నాన్ని విడిచిపెట్టిందని తెలుకున్నప్పుడు, చాదివిక్ చాలా విచారించింది. ఆమె ప్రయత్నాన్ని విడిచి పెట్టటానికి కొనం తన లక్ష్యం కళ్లకినిపించక పోవటమే తప్ప, ఆమెకి దైర్యసాహసాలు రేకపొచుం వల్ల కాదు. ఇంకే కారణం చేతా ఆమె వెనక్కి తగ్గలేదు. “నేను సాకులు చెప్పుటమే పటం లేదు. నాకు ఒర్చు కళ్లకి కనిసించి ఉంచే, తప్పక నేను విజయం సాధించదన్నే,” అన్నదామె.

రెండు నెలల తరువాత, ఆమె మళ్ళీ వెళ్ళి కాటలీనా చానెలను తాడి దాటింది. ఈ సారి కూడా వాతావరణం సహాకరించలేదు, కానీ ఆమె దృష్టంతా లక్ష్యం మీద ఉండటం చేత, విజయం సాధించటమే కాక పురుషుల రికార్డును అధిగమించి రెండు గంటలు తక్కువ సమయంలో కొత్త రికార్డు సృష్టించింది.

లక్ష్మీలు ఎందుచేత ప్రధానం?

ఎండ చక్కగా కాస్తున్న రోజున, ఎంతో శక్తి గల భూతద్దం కూడా, మీరు దాన్ని ఎదిల్ము ఉంచే, సూర్యురచ్చిని కెంద్రికించి, ఒక కాయితం ముక్కలో నిప్పు సృష్టించ లేదు. కాని ఆదే మీరు, ఆ భూతద్దాన్ని కదప కుండా ఒక చోట కెంద్రికించి ఉంచితే, కాయితం కాలిపాతుంది. ఏకాగ్రతక అంత శక్తి ఉంటుంది.

ఒక వ్యక్తి ప్రయాణం చేస్తూ, రెండు రోడ్లు కూడిలి దగ్గర ఆగి, ఒక ముసలాయన్ని, “ఈ రోడు ఎక్కడి కెట్టుంది?” అని అడిగాడు. అప్పుడా ముసలాయను, “మీరు ఎక్కడి వెళ్లాలి?” అని అడిగాడు. ఆ వ్యక్తి, “నాకు తెలిదు,” అన్నాడు. “అయితే ఈ రోడు మీర వెళ్లినా పరవాలేదు, తేడా ఏముండదు,” అన్నాడా ముసలాయను.

అయిన మాటల్లో ఎంత నిజం ఉంది! ‘అలిన్ ఇన్ వండర్ లాండ్’ లో చెప్పేర్ నీర్చి అక్కడికి చేరుకోగలవు.”

ఒక సికిం జట్టు ఆడటానికి ఉత్సాహాన్ని పుంజుకుని సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడు, ఎవరైనా గౌర్లో పాతిన కరులనీ, గీతలనీ తీసి వేస్తే? అప్పుడా ఆట ఏముఖులుండి? ఇక పారిశేషీ ఉండదు. మీరు స్కూలు ఎలా నిర్ణయిస్తారు? మీరు లక్ష్మీన్నా సాధించామా చేయుకపోతా, మీలో ఎంత ఉత్సాహం ఉన్నా అది వ్యర్థమే. ఒక లక్ష్యంలేని అభినివేశం రాబాలులాగ వ్యాపించి, నిరాశ నిస్సుహాలనే కలగ జేస్తుంది. ఫలితం ఏమీ ఉండదు. ఉన్నా మన మార్గాన్ని నిర్ణయిస్తాయి.

మీరు రైలుగాని, నిష్మాగాని ఎన్నా ముందు, అది ఎక్కడికి వెళ్లిందో తెలును

కోకుండా, ఎక్కువు గాక ఎక్కురు. మరైతే జీవితంలో మాత్రం గ్యాప్ ఏమిటో తెలుసుకోకుండా ఎలా ప్రయాణం చేస్తాం?

కలలు

“గాప్ మనను గలవారు ప్రయోజనం గురించి అలోచిస్తారు, మగళ రాజు కోరికలు మాత్రమే ఉంటాయి.”

—వాసంగిరికె ఇచ్చిని

లక్ష్మీలని జనం కలలు గానూ, ఆశలు గానూ అపోహ పదుతారు. కలలూ ఇంటిలు కేవలం ఆకాంక్షలు మాత్రమే, తప్ప ఇంకేమీ కావు. ఆకాంక్షలు బలకోస్తున్నాయి అని బలంగా ఉండాలంటే వాటికి ఈ కింద పేర్కొన్ని తేడవ్వారి:

- మార్గం నీర్దేశం
- అంకిత భావం
- ధృత నిశ్చయం
- క్రమ శిక్షణ
- సమయ పరిమితి

ఇవె లక్ష్మీన్ని, ఆకాంక్షన్ని విడదీసేవి, వాటికి తేడా తెలియజేసేవి, లక్ష్మీ లెకాల పరిమతిలో చేసే కార్య ప్రణాళిక ద్వారా నిజం చేసుకునే కలరే. లక్ష్మీ యోగ్యమైనవి కావచ్చు, యోగ్యత లేనివి కావచ్చు. కలలను నిజం చేసుకోవచ్చు కోరిక మాత్రం ఉండే సరి పోదు, దానికి ఆవేశం అవసరం.

కలలను నిజం చేసుకునేందుకు:

1. ఒక నీర్ణీతమైన, స్పృష్టమైన లక్ష్మీన్ని రాసి పెట్టుకోండి.
2. దీన్ని సాధించటానికి అవసరమైన ప్రణాళికను కూడా రాసి పెట్టుకోండి.
3. ఈ రెంటినీ రోజుకి రెండు సార్లు వదవండి.

ఎక్కువ మంది లక్ష్మీలని ఎందుకు ఏర్పరచు తీసు?

“ప్రయత్నం చేసి విఫలమయౌఱు, అనలు ఏ ప్రయత్నమూ చెయ్యిలుండి విజయాన్ని సాధించేవారికన్నా మెరుగైన వారు.”

—చామక కో

జనం లక్ష్మీలని ఏర్పరచుకోకి పోవటానికి ఎన్నో కారణాలున్నాయి. ఈ కించించు కలుపు కోవాలి:

1. నిరాశ వాదంతో నిండిన మనస్తత్వం — అవకాశాల కన్న అట్టుంటుంది.
2. నిరువు వెదకటం.

2. ఏపలులమోతా మేమో అనే భయం — “బక వేళ నేను చెయ్యి లేక పాతెనో?” అని ఆలోచించటం. సామాన్యంగా లక్ష్మీలను పెట్టుకోకపోతే ఓటమి నెదుర్కొనే ప్రశ్నాతి రాదని అందరూ అనుకుంటారు. కానీ వాళ్ళ ప్రయత్నించక ముందే ఓడిపోయిన వారి కింద లెక్క. ఎందుకంటే లక్ష్మీలు లేక పావట మనిషే ఓటమికి చిప్పాం.

3. గెలుస్తు మేమో నన్న భయం — తమని గురించి తాము తక్కువగా అంచనా వేనుకునే వారూ, విజయాన్ని సాధించాక దాన్ని నిలుపుకోవాలనీ, కనసాగించాలనీ భయపడే వారూ విజయాన్ని చూసి భయపడతారు.

4. మహాశయం లోపించటం — జీవిత విలువలకి సంబంధించిన సమస్య సంశ్లేషున త్వితో జీవిచాలన్న కోరిక లేకపోవటం. మనం సంకుచిత మనస్తత్వంతో అలోచించటం వల్ల, మన పురోగమనం ఆగి పోతుంది. ఒక వెస్త్రాదుండే వాడు. ఒక పెద్ద చేపని పట్టిన ప్రతిసారి, అతను దానిని మళ్ళీ నీళ్ళలో పడవేసేవాడు. చిన్న చేపలని మట్టుకు అట్టే పెట్టుకునే వాడు. ఈ విచిత్రమైన ప్రవర్తనని గమనిస్తున్న ఒక వ్యక్తి, బెస్త్రవాళ్ళి, అలా ఎందుకు చేస్తున్నావని అడిగాడు. అప్పుడా బెస్త్రవాడు, “నా దగ్గర ఉన్న మూకుడు చిన్నది,” అని జవాబు చెప్పాడు. చాలా మంది జీవితంలో విజయాన్ని సాధించక పావటానికి ఇదే కారణం; వాళ్ళ దగ్గర చిన్న మూకుడు ఉండటమే! అంటే వాళ్ళ ఎక్కువ దూరం అలోచించ లేరన్న మాట.

5. తిరస్కరించ బడతామేమో అన్న భయం — “నేని పని చెయ్యులేకపోతే, అందరూ నన్న చూసి ఏమను కుంటారు?” అని విచారపడటం.

6. నాయుదా వెయ్యటం — “ఏదో ఒక నాడు నా లక్ష్మీలను నీళ్ళయించు కుంటాను,” అని అనుకోవటం. మహాశయం లేని చోటనే, ఇది కూడా ఉంటుంది.

7. అత్యుగోరం లోపించటం — ఒక వ్యక్తికి అంత: ప్రేరణ గానీ, భాష్యా ప్రేరణ గానీ లేకపోవటం.

8. లక్ష్మీలు ఎంత ముఖ్యమైనవో గ్రహించక పావటం — వారికి ఎవరూ చెప్ప రెపు. లక్ష్మీలు జీవితంలో ఎంత ముఖ్యమో వారు నేర్చుకో లేదు.

9. లక్ష్మీలని ఎలా పెట్టు కోవాలి తెలియక పావటం — చాలా మందికి ఎలా ఏర్పరచుకోవాలి వివరంగా నేర్చించాలి.

లక్ష్య స్వాధన ఒక క్రమ పద్ధతిలో జరుగుతుంది. విమానంలో ప్రయాణం చేయడాప్పటి టికెట్సు కొనుక్కుండే, అందులో ఏం రాసి ఉంటుంది?

- బయలు దేరే స్థలం
- టికెట్సు ధర
- గమ్యం
- ప్రయాణం చేసే తేదీ
- ఏ తరగతి లో ప్రయాణం
- ఆ టికెట్సు ఎప్పటి దాకా చెల్లుతుండు చేస్తున్నారు
- ఆ తేదీ

తమ జీవితానికి గల ఒక ముఖ్యమైన లక్ష్యం ఏమిటని అధిగిస్తుటు, చాలా మంది ఇచ్చే జవాబు, “నేను విజయాన్ని సాధించాలి, అనందంగా ఉండాలి, సుఖంగా బతకటానికి అవసరమైనంత దబ్బు సంపాదించాలి,” అని అస్పష్టమైనదిగా ఉంటుంది. అవన్నీ కోరికలే తప్ప స్పష్టమైన లక్ష్యాలు కావు. లక్ష్యాలు ఉత్సేఖరంగా ఉండాలి:

1. **S-specific** (ఖచ్చితంగా) “నేను బరువు తగ్గాలని కోరుకుంటున్నాను,” అనేది ఒక ఆశ. దానినే, “నేను 90 రోజుల్లో 10 పోస్టు తగ్గుతాను,” అని ఒక సమయ పరిమితిలో బరువు తగ్గాలని అనుకుండే, అది ఒక లక్ష్యంగా మారుతుంది.
  2. **M-must be measurable** (కొలిచేందుకు పీలుగా ఉండాలి) మీరు దాన్ని కొలవ లేక పోతే, దాన్ని పొంద లేరు. మీ పురోగమనాన్ని లెక్కచేండి కొలమానం.
  3. **A-achievable** (సాధించగలిగినది) దీని అర్థం మీ లక్ష్యం మీకి సాధ్యాగా ఉండాలి, కానీ మరీ అందుబాటులో లేనంత దూరంగా ఉండ కూడదు. అలా అయితే దానిని సాధించటానికి మీరు చేసే ప్రయత్నం నీరావే కలిగిస్తుంది.
  4. **R-realistic** (యద్దామైనది) మీరు 30 రోజుల్లో 50 పోస్టు తగ్గాన్ని పెట్టుకుంటే అది యద్దా మైనదిగా జరిగేదిగా ఉండదు. లక్ష్యాన్ని పెట్టుకుంటే అది యద్దా మైనదిగా జరిగేదిగా ఉండదు.
  5. **T-time-bound** (ఒక కాల పరిమితిలో జరిగేదిగా ఉండాలి) మీ లక్ష్యాన్ని చేరుకోవటానికి మొదలు పెట్టే తేదీనీ, ముగించే తేదీనీ మీరు ముంచుగా నిర్ణయించు కోవాలి.
- లక్ష్యాలనేవి ఈ కింది విధంగా ఉండవచ్చు
1. తక్కువ కాల పరిధిలో చేరుకొనగలిగినవి — ఒక సంవత్సరం.
  2. మధ్యరంగ కాల పరిమితి — మూడేళ్ల వరకూ.
  3. అధిక కాల పరిమితి గలవి — బద్దేళ్ల వరకు.

లక్ష్యాలు ఇదేళ్ల కన్నా ఎక్కువ కాల పరిమితి గలవిగా కూడా ఉండవచ్చు, కానీ తప్పాని జీవితానికి గలవిగా తయారవుతాయి. ఒక ఆశయం ఉండటం అవసరం. తప్పాని ఆశయం లేక పొయినట్టుయితే, మీ దృష్టి కుచించుకుపోయి, మీ ఉండటమను సాధించటంవరకే పరిమితమై పోతుంది. లక్ష్యాలను చిన్న చిన్నవిగా ఉగ్గాగితే వాటానీ చేరు కోవటం సులభం అవుతుంది.

“అదుగులలో కొలిస్తే జీవితం చాలా కష్టమైనదిగా కనిపిస్తుంది.

కాని అదే అంగుళాల్లో కొలిస్తే
అది మిక్కిలి సరళంగా ఉంటుది.”

—జెన్ గౌర్వాన్

లక్ష్యాలు సమయభ్యంగా ఉండాలి

పునర్జీవితం ఒక చక్కం లాంటిది దానికి అరు అకులుంటాయి.

1. ఈటుంబం. మనం ప్రేమించే మన ఈటుంబం కోసం మనం జీవిస్తాం. రఘ్య సంపాదించటానికి ఉద్దేశం చేస్తాం.
2. ఆర్థిక మైనవి. మన ఉద్దేశ్యమూ, దబ్బుతో కొన గల వస్తువులూ దీని కిందికి చేస్తాం.
3. భౌతిక మైనవి. మీ ఆరోగ్యం పరిగ్రా లేక పోతే, మిగతావేపీ లెక్కలోకి రావు.
4. మానసిక మైనవి. పరిజ్ఞానం, విషణవి వంటివి దీని కింద పరిగణింప బదలాయి.
5. సామాజిక మైనవి. ప్రతి వ్యక్తికి, సంస్థకి సామాజిక మైన బాధ్యత ఉంటుంది. ఇది లెక్కపాత సమాజం క్రీంచటం మొదలుపెడుతుంది.
6. ఆధ్యాత్మిక మైనది. మీ జీవితానికి సంబంధించిన విలువలు వైతికతనీ, మీ వ్యక్తిగ్రస్తి కెలుపుతాయి.

ఆ ఆకులలో ఏది స్థానభ్రంశం పొందినా, మీ జీవితంలోని సమతూకం పట్టు పెట్టుటంది. కొచ్చి నిమిషాలు ఆలోచించి చూడండి. ఈ ఆకుల్లో ఏ ఒక్కటి లేకుండా నియామా, మీ జీవితం ఎలా ఉంటుదో?

1923 లో ఈ ప్రపంచంలోకిల్లా ధనవంతులైన వారు, ఎనిమిది మంది, ఒకచోట బెఱుపున్నారు. వాళ్లందరి వద్ద ఉన్న ధనము కలిపితే, ఆ నాటి ఆమెరికా ప్రభుత్వం ద్వారా ఉన్న మొత్తం ధనం కన్నా ఎక్కువ ఉంటుందని. అంచనా వేశారు. ఈ వ్యక్తులకు ఉద్దేశ్యం చేసి దబ్బు సంపాదించటమేలా అనే విషయం స్పష్టంగా తెలుసు అనేది ఉండేహం. కానీ 25 ఏళ్ల తరవాత వాళ్లు ఎమయ్యారో ఒకసారి చూడ్చాం.

1. దివాలా తీసిన పరిస్థితిలో, తన జీవితంలోని ఆఖరి జాడు సంవత్సరాలు అప్పుచేసి బతికాదు, చార్లీ స్ట్రోబ్ అనే అతి పెద్ద ఉక్క కంపెనీ అర్థశుభ్ర.
2. అతి పెద్ద గాన్ కంపెనీ అధ్యక్షుడైన, హోవర్ట్స్ హాబ్సన్, పిబ్చివారైచేయు.
3. ఒక పెద్ద సరకుల కంపెనీ ఆధికారి, ఆర్థర్ కాటన్, చనిపొయెనాడికి అప్పుచే చెల్లించ లేని పరిస్థితికి చేరుకున్నాడు.
4. న్యూయార్క్ స్ట్రోక్ ఎక్స్చిచెంజ్ అధ్యక్షుడు, రిచర్డ్ వైల్ట్, తైలుకెళ్ళాడు.
5. ప్రెసిడెంటు మంత్రివర్ధనలో సదస్యుడైన, ఆల్బర్ట్ ఛార్, తైలు ఇత్తమండి క్రమాపణ పాంది, ప్రశాంతంగా చనిపొవటానికి, ఇల్లు చేరుకున్నాడు.
6. వార్ల్ స్ట్రోటలో అతి పెద్ద పేరుగల, జెస్టీ లివర్ మోర్, అత్యహర్త్యచేసుకున్నాడు.
7. ప్రపంచంలో కెల్లా పెద్ద కంపెనీలో గుత్తాదికారం ఉన్న ఇవర్ క్రాగ్ర అత్యహర్త్యకు పాల్పడ్డాడు.
8. బాంక్ ఆఫ్ ఇంటర్నేషన్లో పెట్టి మెంట్ అధ్యక్షుడు, లియాన్ ప్రైసర్ అత్యహర్త్య చేసుకున్నాడు.

వాళ్ళ జీవితాన్ని తీర్చి దిద్దుకోవాలనే విషయాన్ని మర్చిపోయారు! ఇటువంచి కథలే చదివే వారికి, ధనమే అన్నిటి కన్నా పాపిష్టిరనీ, అన్ని కష్టాలకి ఇదే మూలకారణమనీ, తప్పు అలోచనలు వస్తాయి. కానీ అది నిజం కాదు. వారి ఉచ్చయి దబ్బుతో వచ్చినవి కావు. దబ్బు, ఆకలిగొన్న వారికి ఆహారమూ, రోగాలున్న పాటి మందులూ, అవసరానికి కట్టుకోను బట్టలూ, ఇస్తుంది. దబ్బు ఒక మారక పాశ్యం మాత్రమే. నిజానికి ఈ ఎనిమిది మంది విషయంలో జిగిగించిటంటే, వాళ్ళ దబ్బు సంపాదించటం ఒక్కటే లక్ష్మింగా పెట్టుకుని, జీవిత చక్రంలోని మిగా ఇచ్చ ఆకులనీ పూర్తిగా అత్రధ్య చేశారు. అందుకే వారి జీవితాలు అధోగతి పాలయ్యాయి.

మనకి రెండు రకాల విద్యలు అవసరం—ఒకటి జీవనపోధికి దారి చూపి, రెండోది ఎలా జీవించాలి నేర్చేది.

కంత మంది తమ ఉద్యోగ వ్యవహారాల్లో నిండా మునిగిపోయి, కుటుంబాలమే పట్టించుకోరు, ఆర్గ్యాన్ని అత్రధ్య చేస్తారు, సామాజిక బాధ్యతలను విస్కరిస్తామి కానీ ఇందులో విచిత్రం ఏమిటంటే, వైరుధ్యం ఎక్కడుం దండే, వాళ్ళని మిలు ఎందుకు చేస్తున్నారు, అని అడిగితే, మా కుటుంబాల కోసమే, అని జాబు చెప్పాయి మనం ఓట్టున్న ఇల్లు వదిలి వెళ్ళి సమయంలో పిల్లలు విద్రహితు ఉంటాయి. మళ్ళీ మనం రాత్రి ఇంటికి తిరిగి వచ్చే సమయానికి వాళ్ళ విద్రహితు ఉంటాయి ఇరవై ఎళ్ళ తరవాత మనం తిరిగి చూసే, అప్పటికి వాళ్ళ ఉద్యోగరీత్యా వెళ్ళిపోయి.

ఎంటారు. మనకి ఇక కుటుంబం అంటూ ఉండదు. ఇది చాలా విచార కరమైన వ్యాయం.

ఇంకా ముఖ్యంగా రాలి కాండు

మన కుటుంబంలో మనం ఎంత సమయం గదుపుతా మనే దానికన్నా, ఎలా గదుపుతా మనేదే ముఖ్యం, అని మనం తరుచు అందరూ అనటం ఎంటూ ఉంటాం. ట్రీ గురించి కాస్త ఆలోచించండి—ఇది నిజమే నంటారా?

మీరు ముఖ్యంగా కల్లా మంచి హోటలు కెళ్ళారనుకోండి. అక్కడ సర్వర్దందరూ వేటలకి తెడుగులు తొడుక్కాని ఉంటారు, చెంచాలు, పోర్చులూ మొదలైనవి ఇంగ్లందులో తయారైనవి, ప్లేట్లు, కమ్మలూ ప్రాస్టిలో తయారైనవి, చాకలెట్లు క్లోరోధు నుంచి రప్పించినవి, ఇంకా ఎన్నో ఇలాంటి విలువైన వప్పులు. బంగారం శాఖగన్న మెను కార్పు మీరు చేతిలోకి తీసుకుంటారు, బార్బుక్కు చేసిన చికెన్ రమ్పుని సర్వర్తతో చెబుతారు. నిమిపాల్లో అతను చాలా రుచికరమైన చిన్న చికెన్ మిక్కి పెట్టి పెట్టి తీసుకొస్తాడు. దాన్ని లిన్సు తరవాత మీరు అతన్ని “ఇంకేనా కిపుసికి యింకెం లేవా?” అని అడుగుతారు. “మీకు తినటానికి ఎంత సరుకు యిచ్చామని కాదు, ఎంత చక్కటి నాట్యంత గల తిండిని మేము ఇస్తా మనేదే ముఖ్యం,” అని అంటాడతను.

ఈ ఉధారం ఎందుకు చెప్పానో మీరు గ్రహించే ఉంటారని ఆశిస్తాను. మన కుటుంబాలకి ఎస్సి, రాశి, ఈ రెండూ అవసరమే.

కుటుంబంలో గడిపే సమయం విలువను మనం నిర్దయించలేం. “ఇప్పుడు మనం ఒకట్టుతో ఒకట్టు ముఖ్యమైన కాలాన్ని ఉత్సవంగా గడుపుతాం,” అనలేము. ఎక్కువ మోకాదులో ఉండే అనుభవాల్లోంచి ఉత్సవమైన సమయంలోని క్లొటు శాఖలు. పెరిగి పెద్దయిన కొండరిని వారి చిన్నపుటి జ్ఞాపకాలలో, వారు పడిలంగా మనములో దాచుకున్న వాటిని చెప్పమని అడిగినప్పుడు, వాళ్ళ, జిబ్బు చేసినప్పుడు లాఘ్వు రాళ్ళకొండం లాగటానికి ఏదో తెచ్చి యాయటం, వెక్కన కూర్చుని కథ చెప్పి విచిత్రం ఏమిటంటే, వంటివి తలుచుకున్నారు. మనం రోజు వార్గా స్నేహితుల శాఖ గడిపే సమయంలో కొన్ని విలువైన క్లొటులుంటాయి. వీరైనా భోకు చెప్పి వచ్చుకివటం, ఒకే విషయాన్ని తరచి చూడటం, మనకి ఎంతో అవసరమైన మయ్యంలో ప్రొత్సహిస్తా నవ్వని చిరువప్పు, కష్టాల్లో ఒక స్నేహితుట్టి అదుకోవటం చెప్పి మన జ్ఞాపకాలలో నిలిచిపోతాయి.

అరోగ్యం

తదబ్యు సంపాదించటంలో పది ఆరోగ్యాన్ని పాడు చేసుకుంచే, మీ ఆరోగ్యాన్ని తిరిగి పాందే ప్రయత్నంలో మీరు దబ్యు పోగొట్టుకుంటారు.

సమాజం వట్ట బాధకులు

దబ్యు సంపాదనకే అంకితమైపోయి, మనం సమాజం వట్ట మనకున్న భార్యలకు మర్మిపోతే, ఏది పట్టించు కోకుండా ఉండి సమాజాన్ని ఆఫోగతి పాలవస్తే, మనకూడా ఏదో ఒక దళలో ఆ పరిష్కారికి బలిఅవుతాం.

మీ లక్ష్మ్యాలని నిశితంగా పరిశీలించండి

దేనినీ గురి పెట్టుని వ్యక్తి గురిని తోప్పే అవకాశమే ఉండదు. మరీ చిన్న లక్ష్మ్యాలపు ఎంచుకోవటం అనే తప్పను మనం చేస్తూ ఉంటాం. గలిచేవారు లక్ష్మ్యాలని చూస్తారు; ఓదేవారు అర్థంకులనే చూస్తారు.

లక్ష్మ్యాలు మనని ఉత్సాహపరిచేటంతటివిగా, సవాలు చేస్తున్నట్టుగా ఉండాలి, అదే సమయంలో మనని నిరాశ పరిచేవిగా ఉండకూడదు, మనకి అందుభాటులో ఉండేవిగా ఉండాలి. మనం చేసే ప్రతి పనీ మనని లక్ష్మ్యానికి దగ్గరకైనా తీసుకెట్టంది, లేదా దూరంగా వైనా తీసుకుపోతుంది.

ప్రతి లక్ష్మ్యాన్ని ఈ క్రింది విధంగా అంచనా వెయ్యాలి (రోటరీ క్లబ్‌వారి చతుర్మిర్ పరీక్షకి సమాన ఘైనటు వంటిది):

1. ఇది నిజమేనా?
2. దీనికి సంబంధించిన వారందరికి న్యాయం దొరుకుతోందా?
3. దీని వల్ల మనసుఃపూర్వకమైన సమ్మతి దొరుకుతుందా?
4. దీని వల్ల నాకు ఆరోగ్యం, దబ్యు, మనక్కుంతి లభిస్తుందా?
5. ఇది నా ఇతర లక్ష్మ్యాలతో ఒనగూడి ఉంటుందా?
6. నేను దీనికి నిబిడ్చుకొన్ని ఉండగలనా?

ఈ కింద ఇచ్చిన ఉదాహరణలు ఈ పరీక్షలో నెగ్గలేవు.

(ఆ) దబ్యు అపలు అక్కలేదు, కానీ నేను ఆరోగ్యంగా ఉండాలి, అని పేసు అనుకుంచే, అది ఎక్కువ కాలం నిలిచేదిగా ఉండదు. అంటే అది ఇటర్ లక్ష్మ్యాలతో అనుగుణంగా ఉండదు.

(అ) ఒక వ్యక్తి తనకి కావలసినంత దబ్యుని కూడ డెట్టు వచ్చు, కానీ అశను ఈ కుటుంబాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని పోగొట్టుకుంచే, ఆ దబ్యుకి విలువేసే ఉంటారా?

(ఇ) ఒక వ్యక్తి నల్లమందు అమ్ము లక్ష్మీల డాలర్లు సంపాదించ వచ్చు. కానీ ఆ చిమ్మట అతను జీవితాంతం పోలీసుల నుంచి తప్పించుకుంటూ ఉండవలసి ఉన్నంది. ఇటువంటి ప్రవర్తనని సమాజం నిందిస్తుంది, అది చట్టవిరుద్ధం, ఒక వ్యక్తి మనశ్వాంతినీ అందరి ఒప్పుదలనీ దోషుకుంటుంది.

మీ ప్రతిభక్త లక్ష్మ్యాన్ని పైన చెప్పిన 6 ప్రశ్నల పరీక్షకి పెట్టండి. మీ లక్ష్మ్యాలన్నీ

కాదా కొటటి అనుగుణంగా ఉండాలన్నుది రూఢి చేసుకోండి.
అచరణ లోపించిన లక్ష్మ్యాలు పనికిరాని కలల వంటివి. ఆచరణ కలలని ఎక్కువగా మారుస్తుంది. ఒక వ్యక్తి తన లక్ష్మ్యాన్ని తప్పించా, అతను విఫలుడైవారని కచెర్చు. అలన్యం అనేది ఓటుమి కానక్కలేదు. మన లక్ష్మ్యాన్ని దేరుకోవటానికి మనకును మన కార్య ప్రణాళికని మళ్ళీ ఒకసారి నరిచేసుకోవాలి, అంతే.

ఒక మంచి పోతో తీయటానికి కెమెరాకి భాకనే (లెన్స్‌ని కెంద్రికించటం) ఎంత అవసరమా, జీవితాన్ని ఫలవంతం చేసుకోవటానికి లక్ష్మ్యాలు కూడా అంతే అవసరం.

“ఇక వనిని సాధించటానికి వట్టే నమయం గురించిన భయాన్ని మీకు అట్టురానవ్వకండి. అప్పుడు మీరు ఆ పని చెయ్యి లేదు. నమయం ఆగదు, గించి పోతుంది; అందుచేత ఆ గదిచిపాయే సమయాన్ని మనం చేతనైనంత వరకూ ఉపయోగకరంగా వాడు కోవటం అవసరం.”

—అర్థ వైటిగెల

లక్ష్మ్యాలు మన విలువలకి లమ్మగుణంగా ఉండాలి

ఎక్కువ మన జీవితానికి ఒక ఆశయాన్ని కల్పిస్తాయి. విజయానికి ఇదే మొదటి పిట్టు మీరు చంగ మందలాన్ని కోరుకుంచే, మీకు అది దొరక్క పోయినా, కనీసం పిట్టు ఒక నక్కలంగా వినా మిగులుతారు.

“మీ లక్ష్మ్యాన్నించి మీరు దృష్టిని మరల్చుకుంచే మీకు కనిపెంచేవి, భయంకరమైన ఆళ్ళంకులే.”

—పోతో ప్రార్థనలు జీవితంలో ఏదో ఒక ఆశయం ఉంటుంది. ఆ ఆశయం అనేది వ్యక్తి మారుతూ ఉంటుందనేది కూడా స్పృష్టి. వాద్య బ్యందంలో అందరూ ఒకే రాణాన్ని వాయిస్తే వినటానికి డాలా వినుగ్గా ఉంటుంది.

“చిన్న చిన్న ప్రణాళికలను వెయ్యకండి, వాటిలో మని రక్కాన్ని ఉరకలు వేయించే అధ్యక్ష శక్తి ఉండదు.... పెద్ద ప్రణాళికలను చేరట్టే, ఉన్నత లక్ష్మ్యాల కోసం జంచండి, కార్యరంగం లోకి దిగండి.”

—జేసియల్ ఎవ్. ఐర్వన్‌హోమ్

మనం ఎక్కడ ఉన్నామనేది ముఖ్యం కాదు. మనం ఏదిక్కగా పాతున్న మధ్యాడి మనం ఆలోచించు కోవలసిన విషయం.

ఆశయం లేని శ్రీమా, భైరవ్యమో వృథా చింతించటం వల్ల వ్యతిరేకలతో కూడిక లక్ష్మ్యాలు ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది. ఏవైతే మీరు జరగ కూడదని అనుకుంటున్నారి. వాటి గురించే ఆలోచించటం వల్ల ఇలా జరుగుతుంది.

క్రియాశీలతా, లక్ష్మ్యసాధనా ఒకటి కాదు

“కదలికనూ, పురోగమనాన్ని ఒకటిగా అనుకుని అపోహ వఢకంది. పెట్టార్థు ఉంగ కొయ్య గుర్రం కదులుతూనే ఉంటుంది కానీ పిసరంతైనా ముందుకి పోదు.”

—అల్లి ప్రైవెట్ మైటోన్స్

క్రియాశీలతకి, లక్ష్మ్యసాధనకి దాలా పెద్ద తేడా ఉంది. పేబర్ అనే ఫ్రెంచి శాస్త్రవైష్ణవీ దీనిని ప్రత్యక్షంగా నిరూపించి చూపాడు. వరసగా, ఒక దాని వెంట ఒకటి విషిచి, గంగళి పురుగులను ఉపయోగించి, ఆయన ఒక పరిశోధన చేశాడు. ఈ పురుగుల ఒక దాని వెనుక ఒకటిగా, తమ ముందున్న పురుగు వెళ్లి దానిలో వెల్లయి అటి వాటికి జన్మితి: అభ్యిన్ స్వభావం. పేబర్ విటిని ఒక ప్రత్యులు తోషి అంచున, గుండ్రంగా అమర్యాదు. ఆ విధంగా అమర్యటం చేత మొదటి పురుగు, చివరి పురుగు వెనొలచేరింది. పేబర్ పైన (దేవదారు చెట్టు) ముఖ్యాని (ఈ పురుగులు తినే అపోరం) తోషి మధ్యలో ఉండాడు. ఆ పురుగులు అలా తోషి అంచున గుండ్రంగా తిరుగుపోనే ఉండి పోయాయి. చివరికి, ఒక వారం పాటు అలా తిరిగి తిరిగి అవి అలసి చేతనూ, అపోరం తినకపోవటం చేతనూ చచ్చిపోయాయి. అన్ని రోజుల పాటు వాటి అపోరం వాటికి కేవలం కొన్ని అంగుళాల దూరంలోనే ఉంది. మనం ఈ పురుగుల నించి ఒక ధారం నేర్చుకోవాలి. మీరు ఏదో ఒకటి చేస్తూ ఉన్నంత మాత్రాను, మీరు ఏదో లక్ష్మ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, దాని వైపుకి సాగి పోతున్నారని అసంఘానించి లేదు. ఒక వ్యక్తి దేవైనా సాధించాలనుకుంటే అతను తను చేసే పనికి నిలువ కుట్టుకోవాలి.

ఒక వ్యక్తి తన భార్యలో కలిసి వెళ్లాండగా, ఆమె, “ఏమండీ! మనం తప్పు దారంబ వెళ్లున్నాం,” అంది. “ఏం ఫరపాలేదులే, చూడు, మనం ఎంత అనందంగా ఉన్నామో” అన్నాడు.

కార్యాచరణ ఉపలభ్య అని అపోహ పడితే, మనం అనందంగా క్రియా

అనుకున్నామో గాని, ఆ జీవితానికి, మనం చేసే పనులకీ ఒక ప్రయోజనం అంటూ ఉంది.

శ్రూం లేని లక్ష్మ్యాలు

ఒక త్రైతు రగ్గర ఒక కుక్క ఉండేది. అది రోడ్జువార కూర్చుని వచ్చే పోయే రాఘవాల కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండేది. ఏవైనా వాహనం రాగానే, ఆ కుక్క దాని రెంపచేసి, మొరుగుతూ, ఆ వాహనంకన్నా వేగంగా పరుగిత్తూలని ప్రయత్నించేది. ఒక రోజు త్రైతు పొరుగించి అతను, “మీ కుక్క ఎప్పటికైనా ఏ కారునైనా ఇంధుకుగలదా?” అని అడిగాడు. “నా విచారం అది కాదు. ఒకవేళ ఏదో ఒకనాడు ఇచ్చని అందుకుగలిగితే అది ఏం చేస్తుంది, అనేదే నాబాధ! దానివల్ల కుక్కకి ఏం ప్రయత్నించాలని?” అన్నాడు త్రైతు.

శాలా మంది ఆ కుక్కలాగే అర్థం లేని లక్ష్మ్యాల వెంట పరిగెత్తుతూ ఉంటారు.

కార్య ప్రణాళిక

“వచ్చేవారం చెయ్యబోయే పనికి వేసే నిర్మల్పమైన ప్రణాళికకన్నా, ఈ రోజు చేసే పనికి ఒక మండ ప్రణాళికను వేసుకోవటం ఉత్తమం.”

—ఇనరల్ జార్నల్ ఎన్. పాటన్, లాసియర్

1. విజయానికి నిర్వచనం చెప్పండి మీ ర్షిశాఖ విజయం అందే ఏమిటి?

---

2. మిమ్మల్ని విజయం వైపుకి తీసుకెళ్ళి లక్ష్యాలు ఏమి? ఈ లక్ష్యాలు మీకు ఎందు చేత ముఖ్యమైనమీగా అనిపిస్తున్నాయి?

---

3. రాబోయే నెల రోజుల్లో, నంవత్సరంలో, మూడేళ్ళలో, ఐదేళ్ళలో మీరు సాధించ దలుచుకున్న ప్రత్యేకమైన లక్ష్యాలైనా అంట వాటిని గుర్తించండి. ఒక్కకూ లక్ష్యాల్ని సాధించేందుకు, మీరు మొదలుపెట్టిదలుచుకున్న చిన్న చిన్న ప్రయత్నాలను దాయించి బిక్కించి ప్రయత్నానికి నిర్ణయించుకున్న సమయ పరిమితి కూడా తెలపండి.

లక్ష్యం

లక్ష్యసాధనికి అవసరమైన కార్యప్రణాళిక, ముగింపు తేదీ

రాబోయే నెల రోజుల్లో

సంవత్సర కాలం లో

మూడేళ్ళ లో

ఐదేళ్ళ లో

విలువలూ

దృక్షధమూ

సరియైన కారణాల కోసం సరియైన పనులను చెయ్యటం

“మనం ఇప్పుడు చెయ్య వలసినది గడిచిపోయిన సమయాన్ని గురించి ఈ వ్యాలెన్సుటం కాదు, భవిష్యత్తులో చెయ్యవలసిన పనులకి మార్గాన్ని వెతుకొవటం”

—ఎన్ ఎచ్ స్క్రీ

ఒక బిడ్డ పుట్టినప్పుడు ఆనంది:చేది ఎవరు? తలి-ద్రులూ, బంధువులూ, మిత్రులూ, కానీ ఏడ్చే దెరు? బిడ్డ, ఏది ఏమైనా, మనం చనిపోయినప్పుడు, దినికి ఏరుధ్వంగా జరగాలి. మనం ఈ ప్రపంచానికి ఏదో ఒక విలువైన దావాని ఇచ్చి వెట్టున్నామన్న తృప్తితో, మనం ఆనందంగా వెళ్ళిపోవాలి. మనం ఈ లోకంలో పచ్చినప్పటికన్నా, వెళ్ళిపోయినప్పుడు, మనం చేసిన వనివల్ల ఈ లోకం తుయిగి పడిందని మనం భావించాలి. ఒక మంచి వ్యక్తిని పోగిట్టుకున్నామే, అని ఈ లోకం మీ కోసం ఏడవాలి.

ఓందూ తత్త్వశాస్త్రంలోని ఒక నమ్మకం ప్రకారం, ఒక మంచి వ్యక్తి చిరిచెక్కి, అతను చనిపోయినా, అతను చేసిన మంచి పనుల వల్ల ఆతని పేరు చిరాణ్యాగా నిలిచి పోతుంది. మీరు ఈ మర్యాదనే ఎవరైనా ఎవరి గురించైనా పొగడటం ఇంటి, ఒకసారి గుర్తు తెచ్చుకోండి. జనం ఆ వ్యక్తి గురించి పొగిచేటప్పుడు వాళ్ళశామాన్యంగా అ వ్యక్తి చేసిన చిన్న చిన్న మంచి పనుల గురించి మాట్లాడలారు. అయిన బతికుండగా చేసిన ఆ చిన్న చిన్న ఉపకారాలను ఎవరూ విస్మరించుట. సింహాసనంలోని అ వ్యక్తి పోయాక వాటి విలువ ఇంకా ఎక్కువపుతుంది. అప్పటికి గాని, జనం, కయ్యి ఆప్యక్తి పోయాక వాటి విలువ ఇంకా ఎక్కువపుతుంది. అప్పటికి గాని, జనం, కయ్యి ఆ ఉపకారాలు వాళ్ళకి ఎంతగా ఉపయోగపడ్డాయో, గ్రహించుట.

“ఒక వ్యక్తి తాను తీసుకున్న వాటి వల్ల ఎన్నడూ ప్రజల దృష్టిలో సహారం శాంతి ఉపకారాలకి వాటిని వెల్లుపుతుంది. అప్పటికి గాని, జనం, కయ్యి ఆ ఉపకారాలు వాళ్ళకి ఎంతగా ఉపయోగపడ్డాయో, గ్రహించుట.

—ఎన్ ఎచ్ స్క్రీ

మన జీవితాలకి సంబంధించిన విలువలు ఏ విధంగా మరుతాయి?

మహాత్మాగాంధీ చెప్పిన ఏదు భయంకరమైన పాపాలు:

- పని చెయ్యకుండా లభించే అస్తులు
- అంతరాత్మక ఒప్పుకోని విలాసాలు
- వ్యక్తిత్వాన్ని ఇచ్చనము
- సైతిక విలువలు లోపించిన వ్యాపారము
- మానవత్వానికి ప్రాముఖ్యతనివ్యని విజ్ఞానము
- త్యాగం లేని మతమూ
- సిద్ధాంతాలకి లోపించి ఉండలేని రాజకీయాలు

ఈ లైన చెప్పినప్పుడీ విలువలు లోపించటం వల్ల ఏర్పడతాయి. ఈ లైన విలువలని పరీక్షించటం ఏ విధంగా సాధ్యపడుతుంది? నా లెక్కన రెండు ప్రాయాగా పరీక్షించుకోవచ్చు. ప్రింటర్ లోరీగులేనిది “అమృ పరీక్త”. మీరు ఇంట్లోగాని, అఫీసులోగాని, ఒంటిగా గాని ఇంకాలో కలిసిగాని—విలువల ప్రత్యే తలత్తినప్పుడు—“నేని పని చేస్తాండగా ఈ అమృగడ చూస్తే, ‘భలేగా చేశావురా అబ్బాయి!’ అని మెచ్చకుంటుందా! లేక ఈ అమృ తల దించుకుంటుందా?” అని మిమ్మల్ని మీరు ప్రశ్నించుకోండి. అప్పుడు శాశవరగా మీకు మీ విలువల గురించిన సందేహం తొలగిపోయి, సమాధానం గాని అమృంది. ఈ “అమృ పరీక్త” ఒక్కటి పాసయి, మిగతావ్యాప్తి పైలయినా మీరు జ్ఞయార్థు మాదే! కానీ మిగతా అన్నిట్లో పాసయి, “అమృ పరీక్త” లో తప్పితే ప్రార్థించి, మీరు తప్పారన్న మాట.

ఈ వేళ “అమృ పరీక్త” పని చెయ్యకపోతే రెండోది “నాన్న పరీక్త.” మీరు ఇంట్లోగాని, అఫీసులోగాని, ఒంటిగాగాని, ఇతరులతో కలిసిగాని, ఒక పని చెప్పిప్పుడు—“నేను చేస్తున్న పని నా పిల్లలు చూస్తే, వాళ్ల దానిని చూడటం మీ సహారణా? లేక సిగ్గు పడ్డతానా?” అని ప్రశ్నించుకోండి. దీనివల్ల కూడా ఉప్పులు త్వరగా విడిపోయి మీకు సమాధానం వెంటనే లభిస్తుంది.

ఉండిన పరీక్షలూ ఒక వ్యక్తి విలువలని తేటతెల్లం చెయ్యకపోతే, మరి ఇంకెలా ఏ సాధ్యం?

ఒకప్పుడు మనం భరించలేమని అనుకున్న విషయాలే, తరుచు మనకి ముఖములు ఉంటే, కొన్నాళ్ళకి వాటిని మనం అంగీకరించటమే కాక, వాటిలో క్రొత్త కూడా కలిగించుకోవటం మొదలు పెడతాం. ఈ భరించలేని స్థితి నుంచి క్రొత్త కలిగించుకునే స్థితి పరకూ ప్రయాణం చేసే వ్యవధిలో మనం అలా ఎందుకు పుచ్చుని వచ్చింది, అనే దాన్ని కూడా మనం సమర్థించుకుంటాం.

శీఖుమారుతున్నాయి

యువకరంలో సైతిక విలువలు పతన మౌతున్నాయని మనం వాపొతాం: వీళ్ల బుట్టు ఏముఖుతుంది? వాళ్లని వెలత్తి చూపే ముందుగా, తప్పేవరిదని ఒక సారి ముంచి చూసుకోవాలి.

పుచ్చులు, సదుభాలూ వంశ పారంపర్యంగా వచ్చేవి కావు: వాటిని మనం వెల్లుంటుండూ, వచ్చే తరాన్ని సానుకూలంగా ప్రభావితం చెయ్యాలనుకుండే సిద్ధాంతాలగా మన ప్రాధాన్యతలేవని తెలుసు కోవాలి.

జీవనోపాధికై మనం ఏం చేస్తాం అనేది ఈ జీవితాన్ని మనం

ఏం చేస్తాం అనేది

మనం చేసే ప్రతి పనికి ఫలితం దబ్బు రూపం లోనే లభించాలని తెడు. కరించుట పిల్లల్ని పెంచి పెద్ద చేసేటప్పుడు, ఆ పనికి వాళ్ళకి జితం ఎంత వొరుకుటుంది అలోచించరు. చాలా మంది ఎంతో ధనం కలిగి ఉన్నవారైనపుట్టికి, థింగారు, రెడ్డి సంపాదించటమే కాకుండా, ధనవంతులుగా బతకటం కూడా మన లక్ష్మీ ఉండాలి, జీవితంలో అన్నిటికన్నా దురదృష్టమైన విషయం, జనం సంపాదించు కేటుండునే దబ్బు కావాలని కోరుకోవటం.

“తలోకంలో అతి ఉత్తమమైన వాటినీ, అన్నిటికన్నా అందమైన వాటినీ మన చూచటం, ముట్టుకోవటం నంభవం కాదు. వాటినీ హృదయంతోకి అనుభవించాలి.”

—ప్రార్థించి

క్షప్పపడి పని చెయ్యటం ద్వారా ఒక మనిషి దబ్బు విలువను తెలుసు కుంటాడు. తలిదంద్రులు తమ పిల్లలకి ఈ విషయాన్ని తెలియజ్ఞపుటం ఎంతైనా అవసరం యువతరంలో కొంత మంది జీవిత విలువలను తెలుసుకోకుండా, కేవలం దబ్బు సంపాదించే నేర్చు మాత్రం కలిగి ఉండటం చూస్తే, నాకు దాలా విచారం కలుగుతుంది. ఈ విషయంలో సరైన దారి చూపేవారు లేకపోవటం వట్ట, రాణి విలువ నేర్చు కోకపోవటం వల్ల, వాళ్ళు ప్రతిదిన్నీ దబ్బుతోనే కొలుస్తారు. కిన్ని వస్తువులనూ కొనటం, అమ్మటం తెలికి నని అనుకుంటారు. కానీ ఇది నిజం కాదా!

శీలం లమ్మాల్య మైంది

అనే ఇంగ్రీషు సినిమా ఈ విషయాన్ని చాలా స్పష్టంగా తెలియజ్ఞస్తుంది. ఒక చోరారి చేసిన వ్యధిచారం విలువ మిలియన్ డాలర్లు. ఒక్క రాత్రిలో తమ కట్టి దబ్బుకి అమ్ముకుని క్రషాల్లో ధనవంతుల మమ్మదామని ప్రయత్నిస్తారు కానీ, ఇది విలువడదు. ఎందుకంచే నిజమైన విలువలకి వెల కట్టలేం. విలువలకి రీతిల్లుయించిన మరుక్కణం, పాటికి విలువ లేకుండా జోతుంది. ఎటువంటి ల్యాట్స్ ఆ లోటుని భర్తి చెయ్యలేదు.

దబ్బు కలిగి ఉండటం, అది కొనగలిగిన వస్తువులను పాందటం మంచిదే. కానీ జీవితంలో కల్గా అతి విలువైన వస్తువుని మాత్రం ఆ దబ్బుతో కొనలేం.

చ్యాప్ట్ కొనలేనివి ఏవి?

శ్యాప్ట్ కొన ప్రతిపార్, అది వివేకంతో మాట్లాడుతుందని అనలేం. చాలా సార్లు శ్యాప్ట్ రానికి వెల ఉంటుంది.” అనే మాటలు మనం వింటూ ఉంటాం. అలా అనే రాణి ఆళాపు మాట్లాడే వాళ్ళు, బహుశా తమని తాము అమ్ముకోవటానికి సిద్ధంగా సంపూర్ణమై వ్యక్తిత్వమూ, సమగ్రతా, సరైన విలువలూ గల వాళ్ళు తమని తాము అమ్ముకోవటానికి ఇష్టపడరు. దబ్బుతో కొన గలిగినవి:

- ఎవరూలు, కానీ సంతోషం కాదు.
- వరయ్య, కానీ సిద్ధకాదు.
- ప్రస్తాలు, కానీ జ్ఞానం కాదు.
- ఒక గదియారం, కానీ ఇంకా ఎక్కువ సమయం కాదు.
- సహాదులు, కానీ మిత్రులు కాదు.
- అందమైన వస్తువులు, కానీ అందం కాదు
- తహం, కానీ ఆకలి కాదు.
- ఒక ఇల్లు, కానీ కుటుంబం కాదు.
- మందులు, కానీ ఆరోగ్యం కాదు.
- ఒక ప్రధానపు ఉంగరం, కానీ వివాహం కాదు.

ఔరంటో రెండు రకాల విషాద సంఘటనలు జరగవచ్చు

1. మనం కావాలనుకుస్తుది లభించకపోవటం

క్షప్పాలు వడ్డవారి కోనం ఒక ఉపదేశము

“నేను దెవైనా సాధించాలనుకుని, దెవుట్టి శక్తి నిమ్మసి కోరాను, కానీ నేను వినముగా ఉండి నేర్చుకోవాలనుకుని, ఆ దెవుడు నన్ను బలహీనంగా పుట్టించాడు .... నేను గొప్ప వస్తులు చెయ్యాలనుకుని, మంచి ఆరోగ్యాన్ని కోరాను. నేను మంచి వస్తులు చెయ్యాలనుకుని, దెవుడు నాకు దౌర్జ్యల్యాన్నిచ్చాడు.... నేను సంతోషంగా ఉండటం కోసం సంపదలనడిగాను. నేను వివేకంతో బతకాలనుకుని, దెవుడు నాకు పేదరికాన్నిచ్చాడు .... అందరి మన్నాను పొందాలనుకుని, నేను ఆధిపత్యాన్ని కోరాను. ప్రశ్న అవసరాన్ని నేను తెలుసు కోవాలని, ఆయన బలహీనత నిచ్చాడు .... నేను కేవితాన్నిచి వీలైనంత ఎక్కువ అనందాన్ని అనుభవించటానికి, అన్ని

ఇవ్వమని కోరాను.

అన్నిటినీ అనుభవించి ఆనందాన్ని పొందమని, దేవుడు నాకు శబ్దించుచ్చాడు.
నే నడిగినవేవీ నాకు దొరక లేదు - కానీ ఆశించినవన్నీ ఎరికాయి.
నేను కోరినా కోరకపోయినా నా మనసులోనీ ప్రశ్ననలు ఫలించాయి.
ఈ లోకంలోని వాళ్ళందరిలోకి నాకే దేవుని ఆశిర్వాద సంపద పుష్టిలంగా
లభించింది

—శాస్త్ర రచి

2. మనం కోరుకున్నది లభించటం

జీవిత విలువలకి సంబంధించిన మన ఆలోచనలు స్వస్థంగా లేక పోయినట్టుయే,
మనం కోరుకునేవి గొప్ప విషాదం కలిగించేవిగా పరిణమించవచ్చు. మిదాన్ ఈ వీ
రాజు కథ ఈ విషయాన్ని చాలా స్వస్థంగా తెలుపుతుంది.

మిదాన్ స్వర్ప

వరమ లోభి, మిడాన్ లనే రాజు కథ మనందరికి
టెల్చిసిందే. ఆయన దగ్గర చాలా బంగారం ఉండే
బంగారాన్ని సంపాదించన కొఱ్ఱి, ఇంకా ఎక్కువ బంగారం కావాలన్న కోరిక
ఆయనలో పెలిగి వెసిసాగింది. ఆయన రోజుల తరఫిది తన ఖజానలో కుండ్లు
తన దగ్గర ఎంత బంగారం ఉండి లెక్క చూసుకుంటూ ఉండేవాయి.

ఒక రోజు ఆయన దగ్గరికి ఒక అపలాభత వ్యక్తి వుట్టి వుట్టి, ఆయన విద్దినాటక
వరం కోరుకోయిన్నే దారిని తను తీర్చు గలనచి అన్నాడు. రాజు వరమానంద
చెంది, పెంటునే, "నేను ముట్టుకున్న దల్లు బంగారం కావాలి," అన్నాడు. ఈ వ్యక్తి
రాజుని, "భాగా ఆలోచించుకున్నావాగి" అని అడిగాడు. రాజు కొన్నాడు. ఈ వ్యక్తి
అపలాభత వ్యక్తి "రేపు ఉదయం సూర్యీదయం అయినప్పటినుంచి నీటు నేనే
'బంగారు స్వర్ప' వరం పచి చేస్తుంది," అన్నాడు.

రాజు తను కల గంటున్నానేమో అనుకున్నాడు. ఇది ఉత్తే క్రమే కాని నిలి
కాదు, అనుకున్నాడు. కానీ మర్కుడు ఉదయం ఆయన సిద్ధ లేస్తునే ఆయన
తన మంచాన్ని ముట్టుకున్నాడు. అది కాన్ని బంగారంగా మాలంది. ఆయన
కిచికి లోంగి బైబిలికి చూశాడు. తన కుమార్తె లోటులో ఆశుకుండ
కణిపించింది. కూతురు ఆశ్చర్యపడేటట్లు ఏమైనా చెయ్యకూలనీ, ఆమోనించే
పెట్టాలనీ మిడాన్ అనుకున్నాడు. కానీ కోణలోకి వెళ్లాలోయే ముందు చెందు
చదువుకుంటే బావుంటుంది అనుకుని, వుస్తుకాన్ని ముట్టుకోగానే ఈ

బంగారంగా మారివచియినప్పుడు ఆయన దాన్ని చదవలేక వెచయాడు. పాట్టున్నే
ప్రశ్న పోలు తెలుగులు, పట్టు నీళ్ళతో నిండిన గ్లాసు బంగారంగా మారాయి. ఆకతితో
ఇంచుతూ, "నేను బంగారాన్ని తినటం, నొధ్యపడదు," అనుకున్నాడు. అదే
క్రంతో ఆయన కూతురు పలిగెత్తుకుంటూ ఆయన దగ్గరలకి వట్టించి ఆయన
ప్రశ్నా ఆ హీల్లని ఒకిల్లికి తీసుకున్నాడు. పెంటునే ఆమె ఒక బంగారు ప్రతిమగా
పుట్టాయింది. ఇక ఆమె మొహంమీద కాసి, రాజు మొహం మీద గాని
రయిప్పులనేవి మిగల్లేదు.

ఈ తలవంచుకుని ఏడవసొగాడు. రాజుకి ఈ వరం ఇంద్రుని అపలాభత
ప్రశ్న పేశ్చి వుట్టాడు. తనకి దారికిన 'బంగారు స్వర్ప' అనే వరంతో ఆయన
సింఘంగా ఉన్నాడా లేదా, అని రాజుని అడిగాడు. రాజు, ఈ లోకంలోకిలో
తి మినాప్పటిలో ఉన్న మనస్సి తనే, అని చెప్పాడు. అప్పుడా వ్యక్తి, "అయితే నీకేం
ఇంకా? రూచికమైన ఆపచిరము, ప్రియమైన కుమార్తె కావాలా?" లేక బంగారం
మధ్యాలు, నీ కుమార్తె బంగారు ప్రతిమ కావాలా?" అని అడిగాడు. రాజు
పించుస్తూ భమూపణ కోరుకున్నాడు. ఆయన అపలాభత వ్యక్తితో, "నా దగ్గరున్న
బంగారం మొత్తం ఇచ్చేస్తాను. నా కుమార్తెని తిలగి నా కిప్పించు. ఆమె లేకపెణే
నీ మిగత వ్యక్తి మట్టితో సమాసం. నాకున్న ఒక ఒక సంపద నాకుమార్తె
ప్రశ్నమే," అన్నాడు. "సువు బుట్టి తెచ్చుకున్నావు. ఇప్పుడు నీలో వివేకం సిద్ధ
రేంది," అన్నాడా వ్యక్తి. అతనా పరాన్ని పెనక్కి తీసుకున్నాడు. రాజు ఒడిలో
ఉన్న బంగారు ప్రతిమ మధ్యాలు రక్తమాంసాలతో ఉన్న ఆయన కుమార్తెగా
పుట్టాయింది, దాంతో ఆ రాజు తను నేర్చుకున్న ఆ గుణమార్పాన్ని జీవితాంతం
పుట్టలేదు.

6 కోర్టుని సీతి ఏమిటి?

1. పాకమైన విలువలు విషాదానికి దారితీస్తాయి.
2. పిక్కిత్తుసారి మీరు కోరుకున్నది. పొందలేక పోవటం కన్న దానిని పొందటమే
ఎక్కువ విషాదకరంగా ఉండవచ్చు.
3. 4క సికర్ ఆటలో అటగాళ్ళని మారుస్తూ, ఒకరు సరిగ్గా ఆడకపోతే వారికి
ఒదులు ఇంకికరిని ఆడటానికి పంపవచ్చు. కానీ జీవితం అలా కాదు. ఒక
పారి ప్రిమ్మా తప్పుచేప్పే, దాన్ని వెనక్కి తీసుకుని, దానిస్థానే ఇంకోపిని చెయ్యటం
కుదరదు. మీ జీవితంలో సంభవించిన విషాద సంఘటనలని వెనక్కి తిప్పి
చెప్పాలనీ మిడాన్ ముట్టుకోగానే ఈ

ఈ లోకం మిష్టుల్ని ఎలా గుర్తుంచు కోపాలని
అనుకుంటున్నారు?

ఒక వంద సంవత్సరాలక్రితం, ఒక వ్యక్తి, ఉదయశ్శి వార్తాపత్రిక చూస్తున్నాడు. చనిపోయిన వారి వ్యక్తి కాబితాలో తన పేరు చూసుకుని ఆయన ఆశ్చర్యపోయాడు. వార్తాపత్రికలు పారంభాటున ఆయన చనిపోయాశ్శు వార్తాని ప్రచురించాయి. దాన్ని చూసుకొనే అతను పూర్వాదిపోయాడు. నేరీలోకంలో ఉన్నానా, లేక పై లోకంక్రించియానా? అనుకుంటూ ఆయన కాశ్చ సర్పుకున్నాడు. జనం తనను గురుది విముఖులో తెలుసు కోపాలని కుతుహలాల పడ్డాడు. ఆయన పోయాశ్శు వ్యక్తి తీవ్యక్త, "డైనమైట్ కింగ్ మరణించాడు," అని ఉంది. "ఆయన వ్యప్తువ్యాప్తి అమ్మే వ్యక్తిపోయిలి," అని కూడా వార్తాపత్రికలో రాశారు. ఈ వ్యక్తి డైనమైట్ కనుకున్నాడు. "వ్యప్తువ్యక్తి వ్యక్తిపోయిలి" అన్న మాటలు వచితి, ఆయన తలోవస్తు వడ్డాడు. తనను తాను "ప్రత్యించుతున్నాడు, " నన్ను జనం ఇంగ్లీసుర్పెట్టుకుంటారా? " తనకి ఆ విధంగా ఎవరూ గుర్తు పెట్టుకొండి ఆయన అనుకున్నాడు. ఆయన మరవరో కాదు, ఆల్ఫ్రోడ్ నేచేల్. ఈనాడు లోకం నీచే బహుమతుల రూపంలో ఆయనను గుర్తుస్తోంది.

అల్ఫ్రోడ్ నేచేల్ తన జీవితానికి సంబంధించిన విలువలను పున: నిర్వచించున్నాడీ, మీరు కూడా ఆగి ఆయనలాగే మీ విలువలను పరిక్రించు కోవాలి.

మీ వారసత్వం ఏమిటి? మిష్టుల్ని ఈ లోకం ఎ విధంగా గుర్తుంచుకొండి కోరుకుంటున్నారు? మీ గురించి అందరూ మంచిగా అనుకుంటారా? మిష్టుల్ని ప్రేమాభిమానాలతో తలుచుకుంటారా? మీరు లేని లోటు జనానికి తెలుస్తుండా?

చిన్న చిన్న విషయాలే పెద్ద తేడా తీసుకువస్తుయి
ఒక వ్యక్తి ఉదయాన్నే సముద్రపు ఒడ్డుకి వాప్పుకి చెప్పాచి
కెరటాలు ఒడ్డుకి వచ్చినప్పుడు వందలకించ్చి స్నేర్ చేపా
చిట్టుకిస్తుండటమూ, కెరటాలు వెనక్కి కర్ణానే అ
ఒడ్డునే ఉండి పెటుటమూ, ఆయన చూశాడు. స్నేర్ లోంగి బైలికి నేట్చేయ
ఇంకా తిసిన ఉండిలతో ఉన్న ఆ చేపలని ఆయన ఒక్కిక్కుల్లిగా తిసుకుని, స్నేర్
పండించి తిసి ఉండి అప్పుడి ఇంకా వ్యక్తి వశామ
అతనికి ఈనాడు చేస్తున్న దేహిటో అర్థం ఆలేదు. అతను, "మీరు చేప్ప

చేమి? వందల కొద్ది స్నేర్ చేపలున్నాయి. ఎన్నిటికిని మీరు సాయం తెచ్చుగలరు? దాని వల్ల ఘలితమేమిలీ?" అని అడిగాడు. మొదటి వ్యక్తి ఇంకి పాచమగులు ముందుకి నడిచి, ఇంకి చేపని తీసి నీళ్లల్లి పడవేస్తూ, "ఇటిగో ఈ చేపకి నే చేసే పని తాలూకు ఘలితం దక్కించి," అన్నాడు.

మంచం బతకుండటం వల్ల ఈ లోకంలో పెద్ద తేడా ఏమెస్తాంది? పెద్దదా చిన్నదా తేడా మంచం కాదు. ప్రతి బక్కరూ తాము చెయ్యగల చిన్న సాయం చేస్తే, మొత్తం ఈ లోకిలో పెద్ద తేడా తీసుకురాదూ?

మీ ప్రాణాలని రక్షించటం వల్ల లాభం ఉంటుందా?

ఒక కుర్రవాడు నదిలో ముసిగిపెణుతూ రక్షించమని తేకలు పెట్టాడు. ఆ తేకలు విని ఆ సమయంలో అటుగా తెచ్చు మనిషాకడు నదిలోకి దూకి ఆ కుర్రవాడి ప్రాణాలు కాపాడాడు. వసి ఇయిపోణిని ఆ మనిషి వెళ్లపెణుతాంటి, ఆ కుర్రవాడు, "ధన్యవాదాలు," అన్నాడు. ఈ మనిషి "దేనికి?" అని అడిగాడు. ఆ కుర్రవాడు, "నా ప్రాణాలు కాపాడి గండుక," అని జపాబు చెప్పాడు. అప్పుడా మనిషి ఆ కుర్రవాడి కశ్యలోకి చుస్తూ, "ఇంచు, సువ్వు పెలిగి పెద్ద వాడపయాక, ఈ లోజు నేను కాపాడిన నీ ప్రాణాలు లోకిలి ప్రయోజనికరంగా ఉండేట్టు చుస్తుకి," అన్నాడు.

ఓఁ ఒక పొచ్చరిక-ఆలోచించటానికి ఇదే సమయం.

సంతృప్తినివ్వని విజయం నిర్ధక్షుమైనది. జీవితానికి ఒక అర్థమూ, ప్రయోజనమూ ఉండక పెయినట్టుయైతే. అది శాస్త్రమైపోతుంది. మీకు ఎంత పేరు ప్రభావులున్న మంగర ఎంత దబ్బు ఉన్నా, విద్య ఉన్నా మీరు సంతోషంగా ఉండలేరు.

మీ ఆలోగ్యం గురించి, దబ్బు గురించి, కుటుంబం గురించి, సమాజం గురించి, పిచుల గురించి మీరు ఒక వ్యక్తిగతమైన తాత్క్విక భావన పెంపాందించుకున్నప్పుడే పిచుయం వైపు మీ గమనం ప్రారంభమవుతుంది. ఒక స్నేర్ మైన అవగాహనతో ప్రమోజనతో, తాత్క్విక చింతనతో మీరు జీవితాన్ని సరైన మార్గాన పెట్టుకపోతే మీ చింతన కలల వెంట పరుగులు తీస్తుంది. మనం విజయం గురించిన తాత్క్విక శాస్త్రమైన నిర్వచించలేక పెయినట్టుయైతే, అపజయం గురించిన తాత్క్విక భావన కుటుంబం మనని తప్పుడారిన తీసుకు పోగలదు.

ప్రభుక అనేది మన జీవిత విలువలకి సంబంధించిన ఒక మంగ్రమైన అంశం

మీరు విలువలను స్వష్టంగా అర్థం చేసుకున్నట్టయితే, నిశ్శయాలు చెయ్యచం, నిబద్ధులై ఉండటం తేలిక.

ఉదాహరణ : మీ దేశం గురించిన రహస్యాలు క్రతువుకి అమేష్యి, మీ దేశం ఫల్గు నిబద్ధత పాటించదలచుకుంటే, అది కుదరదు. మీ మీద నమ్మకంతో స్నేహితులు చెప్పిన రహస్యాన్ని మీరు నలుగురి ముందూ బైట పెడితే, మీరు స్వాహాస్నానిలుపుకో లేని వారి కిందే లెక్క. వీలైనంత తక్కువ పని చేసి, మీ ఉద్యోగాన్ని నిలుపుకోవాలని చూస్తున్నారంటే, ఆ ఉద్యోగం పట్ల మీకు నిబద్ధత లేదనే అనాలి.

నిబద్ధత పాటించ లేని వారి ప్రవర్తన నిజాయితీగా ఉండదు. ఈ కింది విధంగా మాట్లాడుతూ, ఎవరైనా వ్యక్తిగతమైనవి కానివ్యంది, ఉద్యోగ పరమైనవి కానివ్యంది, సత్యంబంధాలు ఎలా నిలుపుకోగలరో నాకు అర్థంకాదు.

- నేను ప్రయత్నిస్తాను, కానీ వాగ్గానం చెయ్యలేను.
- నేను చేస్తాను, కానీ, నా మీద ఆధారపడ వద్దు.
- వీలైతే నేను అక్కడికి వస్తాను, కానీ పెద్దగా ఆశలు పెట్టుకో వద్దు.
- మీరు చక్కగా పని చేసినంత కాలం, నేను మీతోచే ఉంటాను.
- మీ ఆరోగ్యం బాగున్నంత కాలం,- నేను మీకు లోడుగా ఉంటాను.
- నాకు ఇంకో మంచి అవకాశం దొరికే దాకా మీ కుదానే ఉంటాను.

ఈ కింద చెప్పిన బాంధవ్యాలు గల వ్యక్తులు ఒకరి మీర ఒకరు ఆధారపడి జీవించలేకపోతే, ఈ లోకంలో ఏ పనైనా సక్రమంగా ఎలా జరుగుతుండా ఆసినేను అశ్చర్యపోతూ ఉంటాను:

• తల్లి లేక తండ్రి/బిడ్డ	• భర్త/భార్య
• విద్యార్థి/అధ్యాపకుడు	• ఖాతాదారు/అమేష్య ఫల్గు
• అధికారి/ఉద్యోగి	• మిత్రుడు/మిత్రుడు

ఈ బాంధవ్యాలు కొన్ని ప్రాథమిక సిద్ధాంతాల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. కలా అధారపడ లేని అనిశ్చిత స్థితి ఏర్పడితే, అది మతిస్థితిం లేమికి దారి తీయవచ్చు మన జీవితంలోని అతి దృఢమైన బాంధవ్యాలు నిబద్ధత అనే కవించని ఉండం చేత ముదివేయబడి ఉంటాయి. ఈ రోజుల్లో మాటతప్పటం అనేది నర్స్ పాధారణమైన విషయంగా ఎందబడుతోంది. నిబద్ధత లేనట్టయితే అన్ని బాంధవ్యాలు చెప్పితాయి.

నిబద్ధత కరుపైతే సంబంధబాంధవ్యాలు అస్థిరమై, అభర్తా భావం నెఱకొంచుంచి నిబద్ధత కరుమై బాంధవ్యాలలో ఒకరు ఏమాతారో స్వష్టంగా తెరియ రాట.

నిబద్ధత అంటే అర్థం:

1. పరస్పరాను బంధం
2. నమ్మిక
3. అంచనా వేయగలిగి ఉండటం
4. నిలకద
5. కెళ్ళ కనపరచటం
6. సుహృదత్వం
7. కర్తవ్య జ్ఞానం
8. నిజాయితీ
9. మంచి నడవది
10. సమగ్రత
11. విధేయత

ప్రథీలో ఏ ఒక్కటి లేకున్నా, నిబద్ధత తన బలాన్ని కోల్పేతుంది.

మీరు ఎవరికైనా మాట ఇచ్చినప్పుడు, “ఏం జరిగినా, ఏలా జరిగినా, నేను తమంచాను, “మీకు ఎప్పుడు నా అవసరం వధినా సహాయం చెయ్యటానికి నేను క్రాంగా ఉంటాను,” అని అంటున్న రస్తుమాట.

ఎమివంటి నిబంధనలూ లేని నిబద్ధత, “సందిగ్ధమైన భవిష్యత్తులో నా ప్రవర్తన ఘటుకు, ఇలా ఉంటుంది, అని మీరు నమ్మవచ్చు. ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో ఐనా కీ నేను మీ పక్కనే ఉంటాను,” అంటుంది.

ఎప్పుత్తు ఎందుకు సందిగ్ధంగా ఉంటుంది?

- మీ జీవితంలో వచ్చే మార్పులూ, మారే పరిస్థితులు.
- ఔటి ప్రపంచంలో మారే పరిస్థితులు.

ఈ ఆనిశ్చిత మైన పరిస్థితులనూ, మార్పులనూ పట్టించుకోని నిబద్ధత, “మీరు ఏ మిద నమ్మకం పెట్టుకుని ముందుకి పోవచ్చు,” అంటుంది. మాటకి కట్టుబడి ఉంచే వ్యక్తి ఎంత త్యాగానికైనా సిద్ధ వడతాడు. ఎందుకలా చేస్తాడు? దీనికి విచూరాం స్వష్టంగా తెలుస్తునే ఉంటుంది. అలా ఉండటం వల్ల లభించే బహుమతులు వెలకట్టేనివిగా ఉంటాయి.

నిబద్ధత ఇలా అంటుంది:

1. నాకు మీ మీద ప్రేమ, ఆప్యాయతా ఉన్నాయి, అందుకే నేను త్యాగం చెయ్యటానికి వెనకాడను.
2. నేను కపటం లేని మనిషిని, మీరు నన్ను నమ్మవచ్చు.
3. నేను మీమ్మల్ని నిరాశ పరచను.
4. ఎంత బాధాకరంగా ఉన్నా సరే, నేను మీతోనే ఉండి, దాన్ని అనుభవిస్తాను.
5. మంచి రోజులొచ్చినా, గడ్డు రోజులొచ్చినా నేను మీమ్మల్ని విడిచిపోను.

దాని పునాది సంతకం పెట్టిన ఒక కాయితం కాదు, వ్యక్తిత్వము, నిష్ఠాపట్టుకొను, సహాదత్తము.

మీకు వేరే దారేచి లేనప్పుడు ఒక విషయానికి బధ్యాడై ఉండటాన్ని నిబద్ధత ఇసి అనలేదు. వేరే దారి జునప్పుడు కూడా ఒక విషయానికి, మీరు సమ్మన దావికి, బధ్యాడై ఉండటమే నిబద్ధత అనిపించుకుంటుంది. ఈ పై గుణాలు తెలివే ఏవరము కూడా ఇతరులకి ఎక్కువ కాలం మాట ఇచ్చి దాన్ని తు. చ. తప్పకుండా పాటించలేదు.

నిబద్ధతకి అంత విలువ ఎందుకివ్వాలి? ఎందుకంటే అది ఉండే:

- అంచనా వెయ్యటం పీలు పదుతుంది.
- భద్రతా భావాన్ని కలిగిస్తుంది.
- వ్యక్తిత్వ వికాశానికి అవకాశం ఉంటుంది.
- మనుషుల మధ్యానా, సముద్రాయం లోసూ పటిష్ఠమైన బాంధవ్యాలు నెలకొంటాయి.
- వ్యక్తుల మధ్య, వృత్తి పరంగానూ బాంధవ్యాలు కలకాలం ఉంట గలుగుతాయి.

బందిపాటు దొంగలూ, మోసగాట్టు కూడా సమ్మక్కంగా తమలో పనచేసిపారి కోసం వెతుకు తుంటారు. ఒక పెద్ద కీకారణ్యంలో కూడా నిబద్ధత వల్ల ఒక చదునుగా ఉండే ప్రదేశాన్ని స్పష్టించవచ్చు—భద్రత లేని ఈ లోకంలో భద్రతని తీసుకురావచ్చు మాట నిలుపుకోవటానికి మనం పడే శ్రమ మంచి ఫలితాలనిస్తుంది. నిబద్ధత ఇంచే అవతల వ్యక్తి అవసరాల కోసం, మీ కోటికలని వదలుకోవటం.

కోరికల కన్నా అవసరాలు బలమైనవని గుర్తుంచు కోండి. బాంధవ్యాలను కలిపిఉంచే జగురు వంటిది నిబద్ధత. అవసరమైనప్పుడు త్యాగాలు చెయ్యాలన్నది నిబద్ధరలో ఉన్న అర్థం. ఉదాహరణకి:

1. స్నేహానికి నిబద్ధాడై ఉన్న వ్యక్తి స్నేహాత్మికి రహస్యాలను కాపారలన్నది చేసే చెప్పక్కలేదు, అర్థం చేసుకోవాలి.
2. తన భాతాదారులకి నిబద్ధాడై ఉన్న వ్యాపారి మంచి వస్తువులనే అచ్ఛాయి.
3. విహాసానికి నిబద్ధాడైన వారు ఒకరిపట్ల ఒకరు నిజాయితీగా ప్రవర్తించారి.
4. మర్యాదగా ప్రవర్తించటం చట్ట నిబద్ధాడై ఉండే వారు అమర్యాగా ప్రత్యుంచకూడదు.
5. దేశభక్తి ఉన్న వాళ్ళ త్యాగాలు చెయ్యాచానికి సంసీద్ధులై ఉండాలి.
6. తమ ఉద్యోగం పట్ల నిజాయితీగా ఉన్న వ్యక్తి కుపటంగా ప్రవర్తించకూడదు.

7. సముద్రాయానికి నిబద్ధాడై ఉన్న వ్యక్తి బాధ్యతగా ప్రవర్తించాలి.

నిబద్ధత అనేది పరిపక్వతకు చిప్పాం. విద్దైనా సమస్య రాబోతోంది, అని సూచన ప్రయంగా తెలియానే తప్పించుకుని పోకుండా నిలబడటం, నిబద్ధత అనిపించు కుంటుంది. దృతమైన నిబద్ధత గల వ్యక్తులు, బలమైన సముద్రాయాలను నిర్మించగలగుతారు.

సంబంధ బాంధవ్యాలు చేరువగా ఉండటం మీదా, అన్యోన్యత మీదా ఆధారపడి ఉండపు. అవి ఆదార పడెడి నిబద్ధత మీద. ఒక వ్యక్తి ఇంకోకరితో ఎంతో చేరువ గానూ, అన్యోన్యంగానూ మెలగవచ్చు, కానీ నిబద్ధాడై ఉండక పొపచ్చు. సామాజిక రిలవలు గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా చాలా వేగంగా మార్పు చెందాయి. ఎందుతున్నాయికూడా. ఈ రోజుల్లో నిబద్ధత పాటించని బాంధవ్యాలు ఏర్పరచు కొచ్చమే మంచిదనే స్థితికి జనం చేరుకున్నారు.

పాల మంది నిబద్ధత అంటే నిర్వందమని పొరబడతారు. వాళ్ళ నిబద్ధాడై ఉండటానికి ఇప్పపడరు. ఎందుకంటే, తాము సిద్ధంగా లేమని అంటారు. ఈలోగా, షక్కాసారి సంవ్యర్పాల కొద్దీ, వాళ్ళ ఇతరుల వస్తువులనే తమ ఇష్టం వచ్చినట్టు రాయికుంటారు. వాళ్ళ చెప్పే సాకు, “మేమిద్దరం మాటిచే ముందు ఒకరినికారు శాకా తెలుసు కోవాలని అనుకుంటున్నాం,” అని. గత కొన్ని నెలలు గానో, ఏట్లు గానో తెలుసుకో లేనిది, ఇప్పుడు కొత్తగా ఏం తెలుసుకుండా మనుకుంటున్నారు?

పా ఉద్దేశంలో, వాళ్ళ స్వాధ్య పరులైన పరాస్యభుక్తులు. అంతా సమ్యంగా సునుస్తుప్పుడే విల్లెనంత లాభం పొందాలని ప్రయత్నించే వారు. వాళ్ళకి కేవలం కీసుకోవటమే తెలుసు. వాళ్ళ ఈ సమాజానికి ఒక మోయరాని భారంగా కట్టారాలారు.

బాంధవ్యాలు ఉద్దేశంవల్లనూ, ప్రేమవల్లనూ నిలకడగా ఉండ లేవు. అవి సిలకరగా ఉండాలంటే నిబద్ధతా, సుహృదత్వము అవసరం. నిబద్ధత అంటే మన ఇససరాల కన్నా అవతల వ్యక్తి అవసరాలని ముందు పట్టించుకోవటం. ఒక్కాసారి, ఎంతో మంచి ఉద్దేశాలున్న మంచి వ్యక్తులు కూడా పరస్పర వియద్దమైన నిబద్ధతలను ఎప్పక్కువలసి రావచ్చు.

ఉదాహరణకి,

1. ఒక పాలీసు భార్య చావు బతుకుల్లో ఉండనుకుండాం. అతను ఆమెను చూసుకోవటం అన్నిటి కన్నా ప్రధానం. అతను ఆమె పక్కనుండగా అతనికి చేసు వస్తుంది, అత్యవసర పరిష్కారి ఏర్పాటిందని, పది మంది జీవితాలు బలైపోకుండా కాపాడాలనే, వార్డ వింటాడు. అప్పుడతనేం చెయ్యాలి?

2. ఒక శస్త్రచిత్తు చేసే వైదుడు తన కుమారై కాలేజీ చదువు ముగించే కిర్తిసుకోవాలని ఎదురు చూస్తున్నాడు. జీవితంలో ఒక సారి జరిగే ఉత్సవంలో తాను తప్పక పాల్గొంటానని అయిన కూతురికి మాచిపోయి. ఇక కార్యక్రమం ప్రారంభం అయి ఇర్వానిని నిమిషాల ముందు, ఒక ప్రమాదంల్ల గాయపడ్డ వ్యక్తికి శస్త్రచిత్తు చెయ్యటానికి రమ్యని పొన్నాస్తుంది. ఆశి ప్రాణాలు కాపాదటం అనేది అత్యవసర పరిస్థితి. మరి ఈయన ఏం చెయ్యాలి?

ఒక దానిని ఎంపికచేసుకోవటమంచే రెండో దానికి నిబధ్యతై లేరని అర్థం కాదు. అతను ఎంచుకునేది, ప్రాధాన్యత, బాధ్యత, కర్తవ్యం అనే అంశాలైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. విలువలకి మనం ఇచ్చే ప్రాముఖ్యత, మన ఎంపికకు సాయపడుటుంది. అలా రెంటిలో ఒక దాన్ని ఎంచుకునేటప్పుడు తప్పుచేచామేమో సన్న భావం మని బాధించదు.

శస్త్రచిత్తు చేసే వైదుడు బహుశా తన కూతురు దీగ్రి అందుకోవటం చూచాలనే కోరుకుంటాడు. కానీ ఇక్కడ ఆయన కోరికో, ఆయన చెయ్యాలని అనుకునేది ముఖ్యంకాదు. మన కిష్టమున్నా లేక పోయినా, నిబధ్యత కలిగి ఉండటంలో ఔన్న చెప్పిన పదకొండు అంశాలూ ఉండి తీరవలసిందే.

మాట నిలువుకోవటం అనేది దృఢమైన వ్యక్తిత్వాన్ని తెలుపుతుంది. ఆవతలి వ్యక్తి అనందర్థమైన కోరికలకీ, అలోచనలకీ కాక, అతనికి నిజమైన అవసరాలేవైనా ఉన్నట్టయితే, మన అవసరాలను పట్టించు కోకుండా, ఆ వ్యక్తికి సాయపడారి.

అవసరాలనేవి ముఖ్యం, కానీ కోరికలకి అంతంటూ ఉండదు. ఒక వేళ ఒక సమయంలో ఒకటి కన్నా ఎక్కువగా అవసరాలు ఎదురైతే, అప్పుడు బాధ్యత, కర్తవ్యానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. విహాం వంటి బాంధవ్యంలో ఇద్దరు వ్యక్తులు ఒకరికికరు నిబధ్యతై ఉంటారు. ఒక వేళ వారిలో ఒకరికి సంవత్సరం కరవార కాస్పర వంటి వ్యాధి వస్తేనో? మరి ఆ ఇంకొకరు మోసపోయినట్టు భావించాలా? తనకి ఏదో నష్టం జరిగి, ఎదో పోగొట్టుకున్నానని అనుకోవాలా? కోపం తెచ్చుకోవాలా? తన జీవితం నాశనమైనందుకు ఎదుటి వ్యక్తిని నిందించాలా? అప్పుడి నిబధ్యత అనిపించుకోదు, స్వీర్ధం అనిపించు కుంటుంది.

నమ్మక ద్రోహం జరిగినప్పుడు దాన్ని ఒప్పుకోవటం అనేది అన్నిటి కన్నా బాధాకరమైన విషయం. ఈ నమ్మక ద్రోహం పొరపాటున జరిగి ఉన్నట్టయితే, నిబధ్యత ఏమీ ప్రమాదం వాటిల్లదు. దానిని సానుభూతితో క్రమించి వడిలెయ్యాలి.

తథిని ఉండి, కావాలని, నమ్మకద్రోహం వాటిల్లితే దానిని గురించి అంచనా చెయ్యాలి. తథిని చేసిన నమ్మకద్రోహానికి ప్రతిస్పందన ఇలా ఉంటుంది - "సుప్పు నన్ను ఒకసారి తథిగిస్తే, నువ్వు సిగ్గు పడాలి. రెండు సార్లు మోసగిస్తే, నేను సిగ్గు పడాలి." క్రమాపణలు లేకుండా నిబధ్యతను నిలుపుకోవటం చాలా అరుదుగా జరిగే విషయం. కోన్ని బాంధవ్యాలలో, నమ్మకద్రోహం పొరపాటున జరిగిందా, బుద్ధి శ్వర్యకంగా జరిగిందా, అనే విషయాన్ని లెక్కలోకి తీసుకుండానే, దానికి జవాబు క్రమాపణ అని చెప్పవచ్చు. ఉదాహరణకి ఒక పిల్లవాడు తలిదండ్రుల నమ్మకానికి గుర్తుంగా ప్రవర్తించి, వారిని మోసం చెయ్యవచ్చు. కానీ తలిదండ్రులు తమ స్థాపించు నిబధ్యతతో వ్యవహరించాలనుకుంచే, అతన్ని క్రమించాలి. అతనికి సరైన మార్గాన్ని చూపి, అబద్ధం చెపితే వచ్చే కష్టస్ఫోల గురించి తెలియచెప్పాలి. ఒక వేళ గుర్తినా క్రమాపణ ఉండి కదా అని అనుకుని ఎవరికైనా నమ్మక ద్రోహం కలిగిస్తే, గ్రాఫిని మోసగాళ్ళనే అనాలి. అంతులేని ధనసంపదలోంచి మీ కిష్టమైనప్పుడల్లా, ఇష్టమైచ్చిన మొత్తాన్ని తీసుకుంటూ ఉండండి, అనటం లాంచిది కాదు, క్రమాపణ ఉంచే!

దీని మసం అన్నిటి కన్నా పెద్ద నిబధ్యత అనగలం?

మన జీవిత విలువలను విరుద్ధంగా, అనైతికమైన, తప్పున నిబధ్యతని, మనం మన అంతరాత్మకప్పుకోని విరుధంగా, పొరపాటున అంగీకరిస్తే? అప్పుడు మనకున్న ఆంపద్ధ బాధ్యత దానిని అంచనా చేసుకుని, విలువ కట్టి, ముందుకి పొవాలా గ్రాఫ్ అనేది నిర్దయించుకోవటమే.

విలువలకి నిబధ్యతై ఉండటం

విధేయతలను కొనటం సంభవం కాదు, వాటిని సంపాదించు కోవలసిందే. మనం వచ్చి పట్ల విధేయులమై ఉండాలి? వ్యక్తుల పట్లా, సంప్రదాల పట్లా? ఏల్చిడ్డరి పట్లా రాశుదే ఈ ప్రశ్నకి జవాబు. మనం విలువలపట్ల విధేయులమై ఉండాలి. మన విలువల్ల మర్రులా ఏర్పడ్డప్పుడు మనం ఇతరులతో కలిసి ఒక ఇంట్లో ఉండటం గాని, ఒక ఆఫీసులో పని చెయ్యటం కాని అసంభవం అవుతుంది.

ఒక వ్యక్తి తన ఇంట్లో ఉన్న వారితో గాని, తన పని చేసే సంస్కరితి గాని విధేయుడై ఉంటాని మాట ఇస్తే దాని అర్థం ఏమిటి? అంటే, అతను, "మీ నమ్మకాల్లో కూడా నమ్మకం ఉండి కనుక మీరు చేసే ప్రతి పనినీ నేను నమ్మరిస్తాను," ఉంటున్నదన అర్థం.

కానీ నేను నిబధ్యతనై ఉన్న ఆ వ్యక్తి నల్లమందు వ్యాపారస్తుడు గాని, శక్తి

దేశనికి తన దేశం యొక్క రహస్యాలని అమ్మే వాడు గాని అయితే? నేను ముంచుగా మాటిచ్చానని అతను చేసే పనులని సమర్థించాలా? కానీ కాదు. నేను ఆతని ఇసైతిక, మైన చట్ట విరుద్ధమైన ప్రవర్తనని సమర్థించకూడదు.

మాట నిలుపుకో లేక పొనటం వల్ల ఈ కింది నష్టాలు వాటిల్లాయి.

- కుటుంబ విభీతి
- దిక్కు లేకుండా పోయే పిల్లలు
- నిస్సారమై పోయే బాంధవ్యాలు
- పెరిగిపోయే ఒత్తిడి
- అపరాధం చేశానన్న భావన
- నిష్టాలు విభీతి
- వ్యాపారంలో నష్టాలు
- బంటరితనం
- వ్యకులత

మాట ఇవ్వండి, ఆ మాటకి కట్టబడి ఉండండి.

నైతిక విలువలు

పనికి మాలిన పనులు చెయ్యటానికి, పరిస్థితులను తప్పాపట్టటం, కుంటిపాకలు చెప్పటం సరైన పద్ధతి కాదు. విలువలు, నైతిక ప్రవర్తనా. కేవలం మంచిరోజులున్నప్పుడే పాటిస్తే సరిపోదు, కష్టకాలం వచ్చినప్పుడు అవతలి ఒడ్డుకి చేర్చి కూడా అవే. అవి ఒక దేశనికి సంబంధించిన చట్టవ్యవస్థ వంటిని అంతా సవ్యంగా ఉన్నప్పుడు కూడా వాటి అవసరం ఎలాగూ ఉంటుంది. కానీ మిమ్మల్ని చెయ్యి పరిస్థితులనుంచి కాపారటానికి వాటి అవసరం ఇంకా ఎక్కువగా ఉంటుంది.

చాలా మటుకు పనులు చేసేటప్పుడు మనం నైతిక విలువలను దృష్టిలో పెట్టుకోనపసరం లేదు. ఉదాహరణకి ఏటువంటి బట్టలు కొనారి? ఏ టీపీ కొనారి? అయిది మన ఇష్టాయిష్టాలకి సంబంధించిన విషయం. మన పరిస్థితికి తగ్గిపుటీని నిర్ణయించటం జరుగుతుంది. ఇవి నైతిక విలువలకి సంబంధించిన నిర్ణయాలు కావు. వ్యక్తి పరమైన నిర్ణయాలు ఆక్యాత్మయమైనవి, వస్తుగతమైనవి కావు ఇవి నైతికపరమైన విషయాలు కానప్పటికే, ఈ నిర్ణయాలు తీసుకోవటంలో కూడా బాధ్యతాయితంగా ప్రవర్తించవలసి వస్తుంది.

నైతిక విలువలు దృష్టిలో పెట్టుకుని చేసే నిర్ణయాలు, వ్యక్తిపరంగా కాక, తప్పాప్యులని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేసేవిగా ఉంటాయి. అందుకే అన్నికట్టుని నిర్ణయాలు చేసేటప్పుడు, మన అంతరాత్మ బాధపడుతుంది అదే వ్యక్తిగతమైన నిర్ణయాలు చేసేటప్పుడు, మన అంతరాత్మ బాధపడుతుంది అదే వ్యక్తిగతమైన నిర్ణయాలును పుట్టుటికే మనకి అంత బాధ కలగదు—కారణం, నైతిక విలువలకి నిర్ణయిం తప్పయినపుటికే మనకి అంత బాధ కలగదు—కారణం, నైతిక విలువలకి నిర్ణయాలలో సరైనది ఏది అనేది స్పష్టంగా ఉంటుంది. ఒక డెట్టు సంబంధించిన నిర్ణయాలలో సరైనది ఏది అనేది స్పష్టంగా ఉంటుంది. పరిక్రమ తీసుకుండాం. ఆ పరిక్రమ ఎవరు రాస్తున్నారు, వాళ్ళిచే జవాబులేమరి అనే దానిలో తేడాలు రావచ్చు, కానీ ఆ పరిక్రమ నించించినంత వరకూ మనం అనే దానిలో తేడాలు రావచ్చు, కానీ ఆ పరిక్రమ నించించినంత వరకూ మనం

శ్రావణినది, వాళ్ళు రాసిన జవాబు లేమిటి అని కాదు, ఏది సరైన జవాబు శ్రేష్ఠ శక్తి ముఖ్యమైన విషయం.

ఒక పద్ధతి అందర్నీ మెప్పించే విధంగా ఉన్నంతమాత్రాన, అతను మంచివాడనీ, ప్రక్క ప్రవర్తన గలవాడనీ అనలేదు. సామాజిక పరంగా అతను అందర్నీ మెప్పించే వ్యక్తి అందర్నీ అవుతాదు. మెప్పించే వ్యక్తిత్వం అంటే నలుగురి అమోదం పాందే వ్యక్తిత్వం గ్రహించాలి. అంతమాత్రాన ఆ వ్యక్తి మంచివాడని అనలేదు.

యరద్ధువువాత్సు, ఈ రోజుల్లో మన నిర్ణయాలు చాలా వరకూ ఈ కింది సుయాలపై ఆధారపడి ఉంటున్నాయి:

1. మనం కోరుకునే సౌకర్యమూ, సుఖమూ, సంతోషమూ.
2. మన భావాలు—బాధ్యతాయితంగా ప్రవర్తించటం కన్నా, మనకి తృప్తి కలగాలన్న భావనకి ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం.
3. సామాజికమైన వేలం వెలి, ప్రకటనలు—అందరూ చెయ్యగా లేనిది నేనందుకు చెయ్యకూడదు? అవే ధోరణి.

నైతిక, నైతిక విలువలు చాలా పెద్ద చిక్కు ప్రశ్నలనే నమ్మకం చాలా మందికి ఉంటుంది. కానీ ఈ సందిగ్గం ఎవరికి? ఆస్పత్సమైన జీవిత విలువలు గలవారికి ఇంపంది సందేహాలు కలుగుతాయి.

పరిస్థితికి అనుశ్వగా ఉండే నైతిక విలువలు

కొంతమంది నైతిక విలువనని అన్ని పరిస్థితులకి సమానంగా ఆపాదించలే మనీ, పరిస్థితులనిబట్టి అవి మారుతూ ఉంటాయనీ, అంటారు. అలాంటివారు, పరిస్థితులను బట్టి, వ్యక్తులను బట్టి నైతిక విలువలను మారుస్తూ అలా మార్పుటాన్ని చేయించుకుంటూ ఉంటారు. దీనిని పరిస్థితులకు అనుశ్వగా మార్పుకునే నైతిక సంపలని అనాలి. ఇటువంటి నైతిక విలువలు, దృఢ విశ్వాసాన్ని కాకుండా, మన కష్టాలనే తెలియ చేస్తాయి.

శ్రీమాతాలు

“ఒక దిక్కుని చూపించే నైతిక విలువలనే దిక్కుచి యంత్రాన్ని అనుసరించి ప్రవర్తించటం వల్ల ఒక రకమైన సంవేదనా, మనశ్శాంతి లభిస్తాయి. ఇలా చేసే వారికి, వర్మాన కాలంలో ఉన్న తీరు - తెన్నులూ, పెద్దతులూ అంతగా బాధించవచ్చే వారెలా ఉన్నా, వారు మాత్రం తాము ఎంచుకున్న మంచి మార్గాన్నే ఆమసరిస్తారు.”

మనకి ప్రమాణాలు ఎందుకని అవసరం? ప్రమాణా లనేవి కొలమాణాలు యూరపులో ఒక మీటరు పారుగు ఉండే వస్తువు, ఆసియాలో కూడా అంతే ఉంటుంది. ఒక కిలో పీంటి ఎక్కడ కొన్నా ఒకే బరువు తూగుతుంది. నైతిక ప్రమాణాలకి కట్టుబడి జీవించాలనుకోని వారు, నైతికతకి ఎప్పటికప్పుడు కొత్త నిర్వచనం చెప్పకంటూ, తప్పు, ఒప్పు అంటూ ఏదీ లేదనీ, మనుషులు ఆలాచించే విధానమే ఆ తేడా సృష్టిస్తుందనీ, అంటారు. బాధ్యత నంతా తమ ప్రవర్తన పుర వేసుకోకుండా ఆ తేడాకి ఇచ్చే వ్యాఖ్యానం మీద వేస్తారు. వాళ్ళు, "నా ప్రవర్తన సరిగ్గా ఉంది. దానీ మీరు ఆర్థం చేసుకున్న విధానమే తప్పగా ఉంది," అంటారు.

ఉదాహరణకి, హిట్లర్ తాను చేసింది ఒప్పేనని అనుకోవచ్చు. కానీ ఇక్కడ ముఖ్యమైన ప్రత్యు ఏమిటంబే, "ఆయన చేసిన పని సిరియోనదేవా?" అని.

ఆకలిగా ఉన్నవారికి, అపోరం కోసం ఉబ్బు లివ్యటం సరైన పనే, కానీ అదే నల్లమందు కొనటానికి ఉబ్బులివ్యటం మంచిది కాదు కదా!

సర్వసాధారణంగా జరిగే వాటిని బట్టి ప్రమాణాలు ఏర్పడతాయి; కానీ అసాధారణంగా జరిగేది పరిస్థితిని తెలుపుతుంది. ఉదాహరణకి, ఎవరినై హాత్య చెయ్యటం నేరం. సర్వసామాన్యంగా మనం నమ్మదీ, చెప్పేదీ అదే. అది ఒక నైతిక ప్రమాణాన్ని సూచిస్తుంది. కానీ మనని మనం కాపారుకునే ప్రయత్నంలో ఇంకాకిని హాత్య చేస్తే, అప్పుడు ఆ చర్యని నిర్దయించే నైతిక ప్రమాణాలు వేరే ఉంటాయి. అంటే ఏమిటన్నమాట? వాతావరణం బాపుండనో, లేక మీకు చేయగ్క లనిపించిదనో, అనుకుని హాత్య చెయ్యటం నిశ్చయంగా తప్ప.

మన సలహార్థాను ఎన్నుకోవటం బట్టి, మనం ఎన్నుకునే పంపిణీదార్ల బట్టి, మనం వ్యాపారం చేసే కొనుగోలుదార్ల బట్టి, ఇంకా మనం తీరిక సమయాన్ని ఎలా గడుపుతాం అనే దాని బట్టి, మన విలువల ప్రమాణం ద్వారాక మౌతుంది.

విభిన్న సంస్కృతులలో ఈ విషయం గురించి అధికాయాలు వేర్యేరుగా ఉండవచ్చు. కానీ, నిష్పకపాతం, న్యాయం, సమగ్రత, నిబద్ధత వంటి విలువలు, సర్వ దేశ సర్వకాలాలలోనూ ఒకే రకంగా ఉంటాయి. వీటికి సంస్కృతిలో ఏమీ సంబంధం లేదు. ఏ సమాజమూ, ఎన్నదూ దైర్యసాహసాల పట్ల తక్కువ గారం పీరికితనానికి ఎక్కువ మన్నన చూపలేదు.

నైతిక విలువలూ, న్యాయమూ ఈ కింది గుణాలు కలిగి ఉంటాయి:

- సుహృదయత
- నిష్పకపాతము
- గాయప్రథమారి పట్ల, వ్యాధిగ్రస్తుల పట్ల, ముసలి వారి పట్ల, సానుభూతి.

మొత్తం సమాజానికి మంచి జరగాలన్న కోరిక. ఎక్కువ మంది ఒక విషయాన్ని అంగీకరిస్తున్నా రన్నంత మాత్రాన అది ఒప్పు కారణ. ఒక దేశంలో పొరు లందరూ నీలం రంగు కళ్ళున్న వాచ్చెవరికి ఓటు వేయరాదని తీర్మానించి నంత మాత్రాన, అది ఒప్పు కాజాలదు. మౌలికమైన విలువలు అందరికి పర్మించేవిగా ఉండాల్సి క్రమశిక్షణ లోపించిన స్వేచ్ఛ వినాశానికి దారి తీసినట్టే, నద్దంతాలను ఏర్పరచుకుని, వాటిని అనుసరించ లేని సమాజం తనకు ఈనే హని కొగి శేషుకుంటుంది. విలువలనేవి అంత వ్యక్తిగత మైనజష్ట్స్ యిప్పాలయినట్టుయితే, ఇక నేరస్తులు జైట్లలో ఉండనక్కర్చేదు.

ఒక సమాజంలో నివసించే వ్యక్తుల నైతిక విలువల బట్టి, ఆ సమాజం మంచి వెళ్లు ఉంటాయి. అలాగే ఒక సమాజానికి బలం చేకూర్చేవి, దానికి ఆధారంగా నిచి ఈ నైతిక విలువలే.

ఈ విలువలు సాపేక్షమైనవి అని నమ్మువాళ్ళు, వాళ్ళు సృష్టించుకున్న ఈ అపంబద్ధమైన నమ్మకంలో తామే 'చిక్కుకుంటారు. వాళ్ళు, "అన్ని విషయాలూ సాపేక్షమైనవే," అంటారు. ఈ మాట ఒక స్వయంత్రంగా మనగల యద్దార్థం. అది తనకి ఏరుధ్వంగా ఉండేటటువంటిది. తప్పు—ఒప్పు, కపటత్వమూ—నిజాయాతీ, అని అప్పుడు అలాంటివి ఉన్నాయని మనం ముందుగానే భావిస్తే మన్న మాటేగా! పేరు మార్చినంత మాత్రాన అర్థాలు మారవ కదా! టిన్నుల మీద అంటించి ఉన్న చీటిలు మార్చినంత మాత్రాన లోపల ఉన్న వస్తువు మారదు.

పీనికిమాలిన నైతిక విలువలకి కొత్త పేర్లు పెట్లగానే, అవి అందరికి ఆమోద చూగ్యం అవుతాయి. సినిమాలూ, పత్రికలూ, టీ.వి కార్యక్రమాలూ అనైతికతని కంఠంగా చూపుతాయి. అబద్ధాలు చెప్పే వారిని ఉన్నమాట చెప్పుతారనీ వారికి మంచి ఉపాశక్తి ఉందనీ, అంటారు.

"ఒక మనిషి బుద్ధికి మటుకు విద్య నిచ్చి, నైతిక విలువల గురించి ఏమీ నేర్చక చేయినట్టుయితే, అతను సమాజానికి చీడపురుగు లాడ తయార్తాడు."

—ధియుడోర్ రూజీవెల్ట్

1993లో కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయం అధ్యక్షుడు, మైకేల్ సెవెర్స్, ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇస్తే, ఒక విలేఫారి ఆయనని, మీరు ఏదైనా పని చెయ్యకుండా మిగిల్చురా?" అని అడిగాడు. అప్పుడు సెవెర్స్, "అవును, అది నేను చెపితే, మీకు అపూరం లాగ తోచవచ్చు, కానీ నిజంగానే నేను చెయ్యవలసిన ఒక పని ఇంకా మిగిలించి," అన్నాడు. అప్పుడాయన నైతిక విలువల ఇక్కణ గురించి ఇలా చెప్పారు,

“సామాన్యంగా డిగ్రీ చదువుతున్న విద్యార్థులెవరికీ, ఈ రంగంలో ఇక్కడ లభించదు చాలా మటుకు అందరు విద్యావేత్తలూ, ఈ విషయాన్ని ముట్టుకోవచ్చాసికి భయపడతారు. నైతిక విలువలకి సంబంధించిన విషయాలలో ఇక్కడ నిచ్చే బాధ్యక తలిదండ్రులకే వదలేస్తారు. దాని వల్ల జరగేదేమిటండే, యువతీయువకులకు శైక్షణ ఇక్కడ మన్మహితి నెమ్ముది నెమ్ముదిగా తగ్గుతూ వస్త్రంది. సీతి నియమాలంచే మతం కాదు. ఒక సమాజం శాంతిని అనుభవించాలంటే, శౌరులకు మంచి ప్రవర్తక ఉండాలి. నైతిక విలువలనీ, ఈ ప్రవర్తనకి కావలినిన మంచి సిద్ధాంతాలనీ, సహాతుక్కొను పద్ధతిలో నేర్చగలిగే సమాజంలో శాంతి నెలకొంటుంది.*

నైతిక విలువలూ, న్యాయానికి కట్టుపడి ఉండటం

“మంచి చేసిన వారెవ్వరూ మిగతా వారందరూ చెడు చేస్తే, “నే న్క్రిటినే మంచి చేశానే,” అని బాధ వడకూడదు! ఒక వ్యక్తి సరిగ్గా ప్రవర్తిస్తే ఆతను ఒంటు వాడెనప్పటికీ, మంచి చేసినట్టే లెక్క; తప్ప చేసిన వ్యక్తిని, ఈ మానవ సమాజం మొత్తం ఆతను చేసిన వసిని ఒప్పుకున్నా, అతడిని సమర్పించలేం.”

—పోట్రీ శ్రీగౌ

న్యాయానికి కట్టుబడి ఉండటమూ, నైతిక విలువలూ ఒకటే కాదని చాలా మంచి ఒప్పుకుంటారు. నైతిక విలువలు న్యాయసమృతమైనది ఆవస్తా పచ్చ, కాక చోసా పచ్చ. దీనికి విరుద్ధంగా కూడా ఉండవచ్చ. ఉదాహరణకి:

1. ఒక భీమా కంపెనీలో పనిచేసే ఏజెంటు, తన క్లయింటుకి అన్నిటి కొన్నా మంచి భీమా పథకాన్ని అమ్మకుండా, తనకాచ్చే కమిషన్ ఎక్కువగా ఉండాలని కక్కుర్చి పడి, అతనికి ఒక పనికిరాని పథకాన్ని అమ్ముతాడు. అతను చేసి పని న్యాయపర మైనద కావచ్చు, కానీ అనైతికమైనది.
2. ఒక ఉద్యోగి, వేగ పరిమితిని అధిగమించి కారు నడుపుతున్నాడు. కాదు వెనక సీటులో అతని పిల్లవాడు రక్షిస్తుమై ఉన్నాడు. ఆ పిల్లవాడిని ఎంతవేగం వీలైతే అంతవేగంగా ఆస్పుత్తికి తీసుకు వెళ్లాలి. ఈ పరిస్థితిలో చట్ట విరుద్ధగా అతను ప్రవర్తిస్తే, అతని నైతిక విలువలని తప్ప పడతారు. ఆ పిల్లవారి ప్రాణాలని కాపాడటానికి అతి త్వరగా ఆస్పుత్తికి తీసుకు వెళ్లక చెప్పటిని నైతిక విలువలని కాపాడటం అనిపించు కుంటుండా? న్యాయానికి చోసి నైతిక విలువలని కాపాడటం అనిపించు కుంటుండా? న్యాయానికి చోసి కలిగినా ఫరవాలేదు, కానీ ఆ పిల్లవాడి ప్రాణాలు కాపాడటం మాత్రమే ఈ పరిస్థితిలో అతి ముఖ్యం.

*Adapted from John Beckley, "Isn't It Time to Wake Up?" in The Best of ... Bits and Pieces, Economic Press Fair, NJ, 1998, p.129.

న్యాయబద్ధత అనేది కనీస కొలమానాలని నెలకొల్పుతుంది. కానీ నైతిక విలువలు కొలమానాలనీ, ప్రమాణాలనీ అధిగమిస్తాయి. నైతిక విలువలు నిష్పకపొత్తానికి, న్యాయానికి సంబంధించినవి. ఇతరులు సంతోషిస్తారా, సంతోషించరా, అనే విషయం రాచికి పట్టదు. మనుషుల అవసరాలనీ, హక్కులనీ గౌరవించటమే వాటి ఉద్దేశం. జీవితానికి గల లక్ష్యం

కోరికలు ఎన్న రకాలు—విజయం సాధించాలన్న కోరిక; ఆనందం దక్కుక పొఱునా క్రూపును నెరెర్చాలన్న కోరిక, ఏదైనా ఒక లక్ష్యంకోసం జీవించాలన్న కోరిక—జీవితానికి అర్థం ఉంటుందంటే ప్రాణాలర్పించేందుకు కూడా సిద్ధం కావటం.

మీ అంతరాత్మను పోగొట్టుకున్న తరవాత, ఈ ప్రపంచ మంతా మీదైనా ఏం శాఫం?

ఒక లక్ష్యం అంటూ లేని జీవితం చాపు కిందే లెక్క. మీ జీవితానికి లక్ష్యం ఏమిటి? ఏదైనా అనలు ఉందా? లక్ష్యం ఉంటే ఆవేశం వస్తుంది. ఒక లక్ష్యాన్ని వెడకండి, లేదా స్పేషించండి, ఆవేశం తోటీ, పట్టుపడలతోటీ దానిని సాధించటానికి క్షణి చెయ్యండి.

రేజి మనసి మనం ప్రశ్నించుకోవాలి: “నేను సాధించ దలచుకున్న లక్ష్యానికి నే నీ రేజి ఇంకాస్త దగ్గరగా పచ్చానా? ఈ లోకాన్ని ఇంకా చక్కటి ప్రదేశంగా, నివాస చెగ్గయింగా మార్గగలుగుతున్నానా?” దీనికి జపాబు, లేదు, అనిపిస్తే, మనం జీవితంలో ఒక రోజుని వృధా చేసినట్టే. ఈ జీవితానికి మనం ఇచ్చేదాప్పి బట్టే అది మనకి తిరిగి ఏమైనా ఇస్తుంది.

జీవితంలో మనం ఎంత త్వరగా ఒక లక్ష్యాన్ని వెతుక్కుంటే, అంత త్వరగా మన జీవితం చక్కబడుతుంది. అన్నిటి కొన్నా కష్టమైన పని ఒక లక్ష్యం కోసం అవిరామంగా జీవితం, ఇది ఒక వ్యక్తి గానే కాదు, మన కుటుంబం కోసం, సంస్కరికా కోసం, దేశం కోసం మనం ఎదుర్కొవలసిన పెద్ద సాపులు. ఒకసారి మన లక్ష్యమూ, జీవిత విలువలూ స్పృశ్యంగా తెలిపిపోయించే, మన జీవితాలని బాగు చేసుకోవాలన్న అవక్కి, సామాజిక కర్తవ్యాలకి గల సంఘర్షణలు, నైతిక సమతుల్యాన్ని తమంతట టమే ఏర్పరచుకోగలుగుతాయి. మనం ఎప్పుడు దేనిని సమర్పించాలో తెలుసుకోగలుతాం. అప్పుడే తక్కువ కాలం నిలిచే తప్పుడు నిర్దయాలను తీసుకుని తాత్కాలిక బ్యాలు పొందకుండా, దీర్ఘకాలిక లాభాలు పొందటానికి సరైన నిర్దయాలు తీసుకుపటం మొదలు పెడతాం. వివేకమూ, పరివక్షతా సంపాదించుకుని, ముఖ్యమైన విషయాలను అర్థం చేసుకునే సామర్ధ్యాన్ని సమకూర్చుకుంటాం.

“ఎల్లకాలం బతికి ఉంటానుకుని అధ్యయనం చేయ్యా. రేపే చనిపోతా ననుకున్నట్టుగా జీవించు.”

—గాంధీ మహాత్ము
“ఇతరులకి సహాయ పడకుండా మనకి మనం సాయం చేసుకోలేం.
ఇతరుల జీవితాలని సంపన్పుంగా చెయ్యకుండా మన జీవితాలని సంపన్పుం
చేసుకోలేం.

ఇతరుల సమృద్ధికోసం పాటుపడకుండా మనం సమృద్ధిని పొందలేం.”

—జానెట్ కోల్, స్కూల్మహన్ లైక్

జానెట్ కోల్ ఒకసోరి, “సామాన్యమైన దానిని సాధించిన వ్యక్తిని నాకు చూపించడి, ఓటమిని తప్పనిసరిగా పొందే వ్యక్తిని నేను మీకు చూపిస్తాను,” అన్నారు. జీవితం అనేది ప్రైక్సుల వినోదం కోసం ప్రదర్శించబడే ఆట వంటిది కాదు. మనం వెనక్కి జారగిలటడి కూర్చుని, జరిగేది జరగనీ, అని చూస్తూ ఉండిపోలము. జీవితిన్ని అర్థవంతం చేసుకోవటానికి మనం ఒక లక్ష్మీన్ని వెతుక్కొచ్చాలి. ఆ తరువాత ఆ లక్ష్మీన్ని సాధించటానికి పాటుపడాలి.

ఒక లక్ష్మిసాధనకై జీవించటం

జానెట్ కోల్ “మన మందరం ఏదో లక్ష్మి సాధన కోసమే ఈ భూలోకానికి పంపటాం. ప్రకృతి రూపాందించిన ఈ ప్రణాళికలో మనం కూడా ఒక భాగం. కానీ మనలు చాలా కొద్ది మంది మాత్రమే ఈ జీవిత లక్ష్మీన్ని తెలుసుకో గలుగుతారు. దాటపు అందరూ బతికి ఉండి, రోజులు లెక్కపెడతారే తప్ప, లెక్క కట్ట దగిన రోజుల గురించి ఆలోచించరు.”

ఎవరో ఆల్ఫ్రెడ్ ఐస్ట్రీన్ ఒకసారి అడిగారు, “మనం ఈ ప్రపంచంలో ఎందుకున్నాం?” అని. అప్పుడాయన, “ఒక వేళ ఈ విశ్వాన్రాణం యాద్యచ్ఛికంగా జరిగి ఉండి నట్టయితే, మనం కూడా యాద్యచ్ఛికంగానే ఈ భూమి మీద పుట్టాం. కానీ ఈ విశ్వాన్నికి అర్థం అంటూ ఉంటే, అప్పుడు మన జీవితాలకి కూడా అర్థం తప్పక ఉంటుంది,” అని చెప్పి, “నేను భాతిక శాస్త్రం చదివిన కట్టి ఆధి భేరిక శాస్త్రం, వేదాంతం, వైపు ఆకర్షించబడుతున్నాను,” అన్నారు.

ఎట్లకేలకు విజయవంతమయే ఆశయం కోసం నేను మొదట్లో ఓటమిని ఎదుర్కొన్నట్టుకొనా సిద్ధమే, కానీ చివరికి ఓటమి అనే ఫలితాన్నిచ్చే ఆశయం మొదట్లో విజయాన్ని ఇచ్చినా, నాకది అక్కర్లేదు.

—పుత్రి విషయ

మనం జీవిత విలువలని ఎక్కుడినుంచి నేర్చుకుంటాం?

నేనీ మధ్యనే ఒక ఆధ్యాత్మిక గురించి చదివాను. న్యాజెర్రీకి చెందిన టీవెన్క అనే ఆధ్యాత్మికుడు, ఉన్నత పారశాల విద్యార్థులకి విలువల న్యాజెర్రీకి గురించి బోధించాడట. ఆ తరగతిలోని ఒక విద్యార్థినికి 1,000డాలర్లు ఉన్న పర్పు దొరికింది. దానిని ఆమె ఆ పర్పు యజమానికి ఇచ్చేసింది. అప్పుడా ఆధ్యాత్మికుడు మిగా విద్యార్థుల ప్రతిస్పందన తెలుసుకోగారు. ప్రతి ఒక్కరూ ఆ పిల్లల చాలా మూర్ఖంగా భ్రమించిన ఆన్నారు. చాలా మంది విద్యార్థులు, అంత అజాగ్రత్తగా ఉన్న పారవెర్నా పరే తగిన నష్టం అనుభవించవలనిందే అని తీర్మానించారు. ఆ ఆధ్యాత్మికే, “మురి విద్యార్థులు అన్న దానికి మీరేం జవాబు చెప్పారు? అని ఆడగగా, తశు, “నేను ఏమీ అనలేదన్న మాట నిజమే. ఎందుకంటే లప్పేదో, బప్పేదో చెప్పే స్థితిలో నేనుండి, నేను వాళ్ళకి బోధించటం సాధ్యం కాదు. నా ఉద్దేశాలని వాళ్ళ మీద నేను రుద్దలేను!” అన్నాడు.*

గెలుపూర్ణ, గెలుపును పొందేవారూ

గెలవటానికి, గెలుపును పొందేవారుగా ఉండటానికి గల తేడా ఏమిటి? గెలవటం అనేది ఒక సంఘటన. గెలుపొందే వానిగా ఉండటం అనేది ఒక సరళి. తమ జీవిత విలువలను ఆధారం చేసుకొని, విజేతలు, విజయాన్ని, ఎప్పుడూ దృష్టిలో పెట్టుకుంటారు.

స్వాల్పికారకులైన ముగ్గురు విజేతలు

1. ఒలింపిక్స్ అనేది ఒకరి జీవితంలో అరుదుగా జరిగే గొప్ప సంఘటన. లారెన్వీ లెమియక్క తనతో పోటి చేస్తున్న మరొక ఆటగారు సమయంలో చిక్కు కున్నప్పుడు, అతనికి సహాయం చెయ్యటానికని, ఒలింపిక్స్ పడవ పండంలో నుంచి తప్పకున్నాడు. ప్రపంచమంతా ఆ పండం ఎవరు గెలుపూర్ణ అని చూస్తాంది. తను పండంలో గెలవాలన్న కోరిక కన్నా, తోటి వ్యక్తి జీవితాన్ని కాపాడాలన్న ఆలోచనే అతనికి ముఖ్యంగా అనిపించింది. అతను ఆ పండంలో గెలవక పోయినప్పటికీ అతను విజేత అనిపించుకున్నాడు. ఒలింపిక్స్ ప్రధాన లక్ష్మీన్ని కాపాడటం వల్ల అతని ప్రపంచంలోని రాజులూ, రాణులూ సన్మానించారు.

2. ర్యాబెన్ గోంజాలెన్ అనే దెస్సిన్ ఆటగాదు, ప్రపంచ రికార్డులు పేరు సంపాదించటానికి అఖరి అట అదుతున్నాడు. ఆ చివరి అటలు ఇంకొర్ వాయింటు సంపాదిస్తే గిలుస్తూ డన్పుప్పుడు, అతను ఒక గిప్పు పాటు కట్టాడు. రెఫరి, లైన్స్ మాన్ ఇద్దరూ ఆ పాటు బాహుందని ఒప్పుకున్నారు. అతను గలిదాడని ప్రకటించారు. కానీ గోంజాలెన్, కొంచెన్సేపు తటపటాయించి వెనక్కి తిరిగి తనకి పాటీగా అడిన అటగాడికి షైక్షణండి, “ఆ పాట సరిగ్గా లేదు,” అన్నాడు. దాంతో అతని పాటని లెక్కలోకి తీసుకోలేదు, అటను అటలో ఓడిపోయాడు.

అందరూ మూన్సడిపోయారు. అంతా సవ్యంగా ఉండని సాధికారంగా నిర్ణయించ బడ్డక, గెలుపుని తన పేబులో పెట్టుకున్న ఒక ఆటగాదు, తన తప్పుని తానే చెప్పుకుని, అటలో ఓడిపోతాడని ఎవరు ఊహించ గలరు? అతన్ని అలా ఎందుకు చేశావని అడిగారు. “నా నిజాయితీని కాశ్యకోవాలంటే, ఆది తప్ప వేరే మార్గం లేకపోయింది,” అని అతను సమాదాను చెప్పాడు. అతను అటలో ఓడిపోయినా విజేత కిందే లెక్క.

3. కొంత మంది ఉద్యోగులు బైబి ఊరికి, సమావేశానికి వెళ్లవలపి వచ్చింది. తాము తుక్కవారం సాయంకాలం భోజనం వేళకి తిరిగి వస్తుమని తమ కుటుంబాలకి చెప్పారు. కానీ సమావేశాలెప్పుడూ వేళకి మొదలు పెట్టటం, వేళకి ముగిచటం అనేది ఉండదు. అలా అలా ఒక విషయంలోంచి ఇంకో విషయంలోకి వెళ్లు, ఆ సమావేశం అనుకున్న సమయానికి ముగియలేదు. వాళ్ళు వెనక్కి రావటానికి విమానం అందుకోవాల్సి ఉండి, కానీ విమానాత్మయం చేరుకునేపుటికి, ఇంకొడ్డి క్రణాల్లో విమానం బైలుదేరలో తొందని తెలిసింది. వాళ్ళు చేత్తే టికెట్లు పట్టుకుని పరిగెత్తాడు. విమానం ఎక్కగలమనే అనుకున్నారు. కానీ పరిగెత్తుతుండగా, వాళ్లల్లో ఒకరు దేవలో ఉన్న బల్లకి థీకని, దాని మీద ఉన్న పశ్చ బుట్టని కింద పరవేశారు. ఆ పశ్చ నేలమీదకి దొర్లి, దెబ్బతిన్నాయి. కానీ ఆగి, వాటిని ఏరెందుకు పారికి సమయం చాలదు. సరిగ్గా విమానం పైకి లేవబోతూండగా, వాళ్ళ రావి ఎక్కగలిగారు. అందరూ ‘అమృయ్య’ అనుకున్నారు. కానీ ఒక వ్యక్తి మధ్యకు, ఉన్నట్టుండి లేచి నిలబడ్డాడు. తన తోటివారిదగ్గర సెలవు తీసుకొని, అతను ఆ పశ్చ బుట్ట ఉంచిన బల్ల దగ్గర కెళ్ళాడు. అక్కడ కనిపించిన ర్షేష్ణం, తాను వెనక్కి వచ్చినందుకు, అతనికి సంతోషాన్ని కలిగించింది. ఆ బ్లూ వెనక ఒక పదెళ్ళ పిల్ల నిలబడి ఉంది. ఆమెకి కళ్ళులేవు. చూపులేదు. ఈను

పాటు పోసుకోవటానికి ఆ పిల్ల పశ్చమ్ముకుంటోంది. అతను ఆ పిల్లని, నీకు మా వల్ల నష్టమేమీ కలగలేదు కదా?” అని అడిగాదు. ఆ తరవాత తన పర్ములోంచి పది డాలర్లు తీసి, ఆ పిల్లకిచ్చి, నీ పశ్చ పాటుచేసిన నష్టం దీనిలో భృత్తి అవ్యాపుందనుకుంటా,” అన్నాడు. ఆ తరవాత, అతను అక్కణ్ణీంచి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ పిల్లకి ఏం జరుగుతోందో, ఏమీ కనిపించలేదు; కానీ అతని అదుగుల చప్పుడు దూరం అవటం వినిపించి, వెనకనుంచి, “సువ్వు దేవుడిహా?” అని కేక పెట్టింది. ఆ ఉర్డోగి విమానం అందుకోలేక పోయాడు. కానీ అతను విజేత అనే అనాలా? వద్దా? తప్పకుండా విజేత.

అంతమ విజయాన్ని గురించి సరైన దృష్టి లేనప్పుడు, పతకాన్ని గెలుచుకున్నాడిపోవచ్చు, పతకాన్ని గెలుచుకోపోయినా విజేత అవచ్చు.

విజయం సాధించటం అనేది ఒక సంఘటన; విజేతగా ఉండటం అనేది ఒక మునసిక స్థితి.

కన్నిపందల మందిలో పాటు ముగ్గురు వ్యక్తులు ‘మెరథాన్’ బహుదూరపు పరుగు పందిలో పాల్గొన్నారు. ముగ్గులోనూ ఒక్కరు కూడా పందిలో గెలవ లేదు. మరయితే, ఈ ముగ్గురూ ఓడిపోయారనే అనాలా? అనకూడదు. ఆ ముగ్గురూ కూడా వేర్చేరు లక్ష్మీలని దృష్టిలో ఉంచుకుని పరుగు పందిలో పాల్గొన్నారు. మొదటి వ్యక్తి తన పశ్చన శక్తిని పరిక్రించు కోవటానికి పందిలో పాల్గొన్నాడు. రెండో వ్యక్తి తాను ఇంతకు ముందు సాధించిన దానిక్కాన్ని మెరగ్గా పరిగెత్తుటానికి పరిగెత్తాడు. మూడో వ్యక్తి జఱుపంచి మెరథాన పరుగు పందిలో మునుపెప్పుడూ పాల్గొన లేదు. ఆ పందిలో చిరికంటా పరిగెత్తి, తన పరుగుని ముగించాలన్నది అతని లక్ష్మం, ఆ లక్ష్మీన్ని అంతు సాధించాడు. ముగ్గురూ వేర్చేరు లక్ష్మీలను సాధించటానికి పందిలో పాల్గొన్నారు; అనుకున్నది సాధించారు. వాళ్ళ ముగురూ విజేతలే. పతకాన్ని ఎవరు గెలుచుకున్నారన్నది వాళ్ళకి అక్కర్లేదు.

మార్కెట్స్ అంటారు, “బక సన్మానానికి ఆర్థత లేకుండా దానిని పాందటం క్కు, ఆర్థత ఉండి కూడా పాందలేకపోవటమే మేలు.” దేవైనా పాందటంలో గొప్పతనం, గారవం ఉండవు. వాటిని పాండి ఆర్థత గలవాడే ఆ గారవానికి తగిన శారు.

గొలవటం ఒక్కట మీ లక్ష్మం అయినప్పుడు, ఒక పనిని చక్కగా చేశామనే అత్మ త్స్ఫ్రె లభించే మానసికానందాన్ని మీరు అనుభవించలేదు. విజయాన్ని సాధించటం క్వాన్, గారవంగా గెలవటం, ఆ గెలుపుకి ఆర్థత కలిగి ఉండటం అనేవి

ముఖ్యం. మోసం చేసి గెలవటం కన్నా, గౌరవంగా, ఓడిపోవటం మంచిది. గౌరవంగా బిటుమిని పొందటం, బాగా అభ్యాసం చేసి పాటకి నిద్రం కాలేదన్న విషయాన్ని మాత్రం తెలియ జేస్తుంది, కానీ కపటంగా గెలవటం అనలు వ్యక్తిత్వమే లాపెంచిందన్న విషయాన్ని తెలుపుతుంది.

తాను పట్టుబడనని తెలిసిన తరవాత, ఒక వ్యక్తి ఏం చేస్తాడో, ఏం చెయ్యడో, అనేది అతని వ్యక్తిత్వానికి నిజమైన పరీక్ష. నిజాయితీని పటంగా పెట్టి, అశ్చ దారస విజయాన్ని సాధించటం వల్ల ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. ఒక పతకాన్ని ఆ వ్యక్తి గిలుచుకోవచ్చునేమో కానీ, తను మోసం చేసి గెలిచానని తెలిసినాక అతను సంతోషంగా ఉండ లేదు. పతకాలని గిలుచు కేవటం కన్నా ఒక మంచి మనిషిగా జీవించటం ముఖ్యం.

విజయాన్ని సాధించేవారు రోజు జీవిస్తూ, తమ పని తాము చేస్తూ ఉంటారు. అదే వారి జీవితంలో ఆభారి రోజనుంత దీక్కతో పని చేస్తారు. ఎందుకంటే జీవితంలో ఆభారి రోజేందో ఎవరికి తెలీదు. కానీ వాళ్ళు వెళ్ళిపోయేటప్పుడు విజేతలుగానే నిప్పుమిస్తారు.

“కోస్టి బిటములు విజయాల కన్నా విజయవంతంగా ఉంటాయి.”

— స్క్రేక కి. మంతేస్

గెలుపాందే వారు వినపుంగా ఉంటారు.

విజయాన్ని సాధించే వారు అందర్నీ ఆహ్లాద పరచే విథంగా నడుచుకుంటారు. వాళ్ళ ఎన్నడూ తమ గురించి తాము గిప్పలు చెప్పుకోరు. తమతో కలిసి పనిచేసేవారినే కాక తమ ఎరోధులను కూడా గౌరవంగా చూస్తారు. అవసరమైనప్పుడు మెచ్చు కుంటారు.

చాలా మందికి విజయాన్ని ఎలా సాధించాలో తెలుసు, కానీ దానిని సాధించాలో ప్రవర్తించాలో, చాలా కొద్ది మంది మాత్రమే గ్రహించగలరు.

విజయానికి కావలసిన కార్య ప్రణాళిక

“విజయానికి కావలసిన కార్య ప్రణాళిక” అనే మూడు రోజుల సమావేశాల్ని, ప్రశ్నలు మైన సంఘలలోనూ, జనసామాన్యం కోసం బహిరంగ సమావేశాల రూపంలోనూ, నేను నడుపుతూ ఉంటాను. ఈ సమావేశాలు, “విజయాన్ని సాధించే వారు మిగిలిన నడుపుతూ ఉంటాను. ఈ సమావేశాలు, “విజయాన్ని సాధించే వారు మిగిలిన నడుపుతూ ఉంటాను. ఈ సమావేశాలు, “విజయాన్ని సాధించటం ఒక్కటి చేస్తారు,” అనే తత్త్వంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. “విజయం సాధించటం ఒక్కటి చేస్తారు,” అనే తత్త్వంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. “విజయం సాధించటం ఒక్కటి చేస్తారు,” అనే తత్త్వానికి విరుద్ధంగా ఈ తత్త్వం ఏర్పడింది. ఈ రెండో రకం ఆలోచన, దీనిని నమ్ము వారి గురించి నాలో ప్రత్యులు రేకెత్తిస్తుంది. వాళ్ళు నిజాయితీ గల వాళ్ళనా? సమగ్రమైన వ్యక్తిత్వం గల వారేవా? అవతలి వ్యక్తికి కలిగే కష్టప్పులను బెక్కలోకి తీసుకోకుండా, ఏదో ఒక రకంగా తాము గిలుపొందాలని కొందరు చూస్తూ ఉంటారు. కానీ ఇది విజయం సాధించాలన్న తపన అనిపించుకోదు, మోసం చెయ్యటం అనిపించుకుంటుంది. ఒక మంచి ఆటగాడికి, విజయం సాధించాలన్న తపన ఉన్నట్టయితే:

1. తత్త్వం 100 శాతం కాదు, 200 శాతం కృషి చేస్తాడు.
2. విజయం సాధించాలంటే, అతనితో పాటి చేసే వ్యక్తి తప్పులు చేసినప్పుడు, ఆ తప్పులని తనకి అనుకూలంగా ఉపయోగించుకుంటాడు. అలా చెయ్యడక పొటం మూర్ఖత్వం అనిపించుకుంటుంది. కానీ ఆటగాడికి మోసం చెయ్యటం, విజయం సాధించాలన్న తపన అనిపించుకోదు. మోసం చేసి సంపాదించిన గిలుపు తాత్కాలికంగా సంతోషాన్ని కలగచేస్తుందే కానీ, సాఫల్యం పొందానన్న తృప్తిని ఇవ్వదు.

పాస్తవం ఏమిటంటే, ఈ జీవితమే ఒక పాటి లాంటిది. మనం పాటి చెయ్యడక తప్పుడు. నిజానికి, పాటి చేసే మనప్పుత్వం ఉన్నారు, పాటి ఉండటం వల్ల అభివృద్ధి సాధించ గలుగుతారు. గెలవాలన్నదే లక్ష్యం అనే దాంట్లో ఎటువంటి సందేహమూ లేదు. కానీ ఆ గెలుపు న్యాయంగా, నిజాయితీగా, గౌరవంగా, నియమాలను పాటిస్తూ సంపాదించినదిగా ఉండాలి.

విజయం సాధించేవారు వారసత్వాన్ని వదిలి వెళ్ళారు

గ్రహవాళ్ళ వెళ్ళిపోయే ముందు ఈ లోకంలో తమ గుర్తుని వదిలి వెళ్ళారు. విజయాన్ని సాధించే వారందరికి, ఒంటరిగా ఎటువంటి విజయాన్ని సాధించటం సాధ్యం కావని తెలుస్తుంది. చాంపియన్సు పతకాలని గిలుచు కున్నప్పుటికి, తమ విజయం పెఱక ఎంతో మంది చేసిన కృషి ఉండని గ్రహించ గలుగుతారు. అధ్యాపకులు, శరీరంధ్రులు, శిక్షకులు తమని ఆరాధించే జనం, తమని తీర్చిదిద్దే వారూ - పీళ్ళందరి పూర్ణమూ లేకపోతే, తాము విజయాన్ని సాధించ గలిగి ఉండేవారము కావని తెలుసుకుంటారు. మనకి సాయం చేసిన వారి రుళం పూర్తిగా తీర్చుకోవటం అనేది, ఎన్నటికి జరగని పని. మనం వాళ్ళందరికి కృతజ్ఞత తెలుపుకోవాలనుకుంటే, దానికి ఒకటే మార్గం - మన తరవాత రాబోయే తరంవారికి సాయం చెయ్యటం. ఈ కింది కెతులు ఈ భావమే స్పష్టంగా చెప్పబడింది.

వంతెన కట్టేవాడు

“బక వయోవ్పద్ధుడు, బక రహదారిమీద ఒంటరిగా నడుస్తూ
చీకట్టు మునురు కుంటున్న బక చలికాలపు సాయంకాలాన,
బక పెద్ద, లోతైన, విశాలమైన ఆగాధం వద్ద కొచ్చాయ
అందులో ఉవ్వెత్తున లేచిపడే కెరటాలతో సుదిగుండాలతో పారే నదిని చూశాడు.
అయినా ఆ కనుచికటి వేళ ఆ నదిని దాటాడు;
ఆ ఉప్పాగి నది ఆయనని భయపెట్టటం లేదు;
కానీ సురక్షితంగా ఆ ఒడ్డుకి చేరిన ఆ వ్యధుడు
ఎనుదిగి, ఆ ఆగాధంపైన బక వంతెనని కట్టుడు.
“శాతా!” అని వీలిచాడు అటుగా వచ్చిన బాటసారి ఒకడు
“ఇక్కడ వంతెన కట్టి నీ శక్తి నెందుకు వ్యధా చేస్తున్నావు?
ఈ రాత్రికి నీ గమ్యం ఎలాగూ చేరుకోబోతున్న నువ్వు
మళ్ళీ ఇటుకేసి రాబోవటం లేదు కదా,
ఈ ఆగాధాన్ని నువ్వు దాటి వచ్చేశాను కదా-
మరింక ఈ వంతెన కట్టటం వల్ల ఏమిటి లాభం?”
వ్యధుడు తన నెరసిన తల పై కెత్తి
“సాయనా, నేను నడిచి వచ్చిన దారిలో
బక యువకుడు నా వెనకలే ప్రయాణం మొదలుపెట్టాడు,
అతను కాలినడకన ఇట్టే వస్తాడు.
నాకు పెద్ద అర్థంకిగా అనిచించని ఈ ఆగాధం
ఆ నవయువకుడికి ప్రమాదకరంగా పరిణమీంచవచ్చు
అతను కూడా మనక చీకట్లో దీన్ని దాటవలని వస్తుంది
అందుకే హాయనా, అతని కోసమే నేనీ వంతెన కడుతున్నాను!”
ఏక అలెన డ్రామ్స్‌లో
సాక్రబిన్ ప్లాట్‌కి గురువు; ప్లాట్ అరిస్ట్రాటిల్‌కి గురువు; అరిస్ట్రాటిల్ పీరాథినీర్చైనే
అలెగ్గాండర్‌కి గురువు. జ్ఞానం ఇలా ఒకరినుంచి ఒకరికి అందించబడి ఉండకపోకి
ఎప్పుడో నశించిపోయి ఉండేది.
రాబోయే తరాలు గర్యించే విధంగా మన వారసత్వాన్ని వారికి అందించబడం
మనకి గల బాధ్యతలన్నిటిలోకి పెద్దది.

మారుతున్న విలువలు — నేడి విలువలు

మార్పు అనివార్యం. మనకి ఇష్టమున్నా లేకపోయినా, మార్పు అనేది ఉంటుంది.
“నేను” అనే భావనకి ప్రాధాన్యత నిచ్చే తరం చాలా కాలంగా, పరిస్థితులకి తగినట్టు
శివితవిలువలని మార్పు కుంటూ బతుకుతూ ఉండటం చేత, సామాజిక వ్యవస్థ
ఉలాసి కోల్పోయిందే. “నేను” అనే భావనకి ప్రాధాన్యత నిచ్చే తరానికి చెందిన
పార్శ్వావహదరు.*

ఉన్నత పారశాలలకి చెందిన ప్రధానాచార్యులను, 1958లో, కొండరు పరిశీలనలు,
పక ప్రశ్న అడిగారు: “మీ విద్యార్థులకి సంబంధించినంతవరకూ, మీరు ఎదుర్కొనే
ముఖ్యమైన సమస్యలేవి? దానికి ఈ కింది సమాధానాలు లభించాయి:

1. హోంవర్క్ చెయ్యకపోవటం.
2. వస్తువుల మీద గారవం లేక పోవటం - ఉదాహరణకి, పుస్తకాలు విసరి
వెయ్యటం.
3. దీపాలు ఆర్గకుండా వదిలి వెయ్యటం, కిటికీలూ, తలుపులూ
ముయ్యకుండా తెరిచి ఉంచెయ్యటం.
4. తరగతిలో ఉమ్మివేయటం.
5. హోలులో పరిగెత్తటం.

ఈదే ప్రక్కని 30 ఏళ్ళ తరవాత (బక తరం గడిచాక), 1988 అడిగినప్పుడు. వచ్చిన
సమాధానాలు ఎంతో విభిన్నంగా ఉండి ఆశ్చర్యపరిచాయి. ఈ రోజుల్లో ఉన్నత
పారశాల విద్యార్థులు స్పష్టించే సమస్యలు:

1. భూమి పాత్యలు
2. ఎయిట్స్
3. బలాత్మారం
4. నల్లమందు
5. పారశాలల్లో తుపాకులతోనూ, కత్తులతోనూ జరిగే హత్యలూ, దౌర్జన్యాలూ.
పాత విలువలకి ఎన్నటికీ కాలం చెచ్చిపోయి.

“ప్రజలందరికి గల విశ్వాసాలూ, వాళ్ళకి జీవితం పట్ట ఉన్న వైఖరులూ ఒకే
విధంగా ఉన్నప్పుడు ఆ దేశంలో ఘక్యత నెలకొంటుంది. ఏ సమాజాన్నానా పట్టి

పీడించే సంఘర్షణలని ఎదుర్కొంటే, ఈ జక్కుతే వారికి తోర్పుటుంది. ఇదే, ఒక దేశానికి. ఒక ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని, రూపాన్ని, సమగ్రతనీ, నైతిక విధానాన్ని, భరించేక్కని ఇస్తుంది."

—శాస్త్ర గ్రాహక

కొంతమంది భాద్యత, సమగ్రత, నిబధ్యత, దేశభక్తి వంటి భావాలను 'పాత చింత కాయ పచ్చడి' అనుకుంటారు. ఈ భావాలు పాతవే కావచ్చు, కానీ వీటికి కాలం చెల్లిపోలేదు. అని కాలం పెట్టే పరిక్రికి నిలబడగలిగి, శాశ్వతంగా నిలిచిపాయె సార్వకాలిక మైన, సార్వజనిక మైన నిత్యపణ్యాలు. ఈ విలువలకి, స్వాయంచూర్ణించా, స్వాధీలీలో నైనా, స్వాసీలాందీలో నైనా, ఒకే అర్థం ఉంటుంది. ఇవి సార్వత్రికమైనవి. ఈ విలువలకి గౌరవం ఇవ్వని సంస్కృతి గానీ, యుగం గానీ, చరిత్రలో పాకు కనబడలేదు.

తఖనాడు విలువలు ఎన్నడూ లేపంత సీచ స్క్రితలో ఉన్నాయి

ఏ సమాజంలో నైనా సరే, నైతిక పతనమూ, అన్యాయమూ రాజ్యమేలికి, అది నిరాశ, నిస్పూహాలకు దారి తీస్తుంది. నిజమైన విలువలకు కట్టుపడి ఉన్నవాళ్ళ, అపైతికమైన కోరికలవెంట పరుగులు తీసే, అత్యాకాశపరులనీ, ఇతరుల సంగతి పట్టించుకోని వారినీ, ఆపవలని ఉంటుంది. మార్పులు జరిగేటప్పుడు మనం దారి తప్పాం అని అనాలి.

తన నైతిక విలువలని కోల్పేయిన సమాజం ఏదైనా అది వినాశం వైపుకే వేస్తోందని అనాలి. ఎందుకంటే చరిత్రలో గల అపజయాలన్నీ నైతికత లోపించటం వల్ల సంభవించినవే.

ఆర్థకశాఖలు క్రితం, అమెరికా ఆర్థిక మాండ్యం పిడికిలో నలిగిపోతూ ఉండింది. కొద్ది నెలల్లోనే దేశ సంపదలో మూడో వంతు కరిగి పోయింది. 77 శాతం ఉత్కృతి తగ్గిపోయింది. శరీర శ్రమ చేసే వారిలో, నాలుగు వంతుల జనాభా, పనిపాటూ లేకుండా ఉండిపోవలని పచ్చింది. దాలా ఈళ్ళల్లో పారశాలలని తెరిచి ఉంచటం సాధ్యం కాలేదు. స్వాయంచూర్ణలోని పాతశాల విద్యార్థులలో, ఐదో వంతుకి, ప్రాపకపరం కరువైంది. ఒక సమయంలో, 34 మిలియన్ల పురుషులూ, త్రీలూ, పిల్లలూ, ఎటువంటి సంపాదనా లేకుండా ఉండి పోవలని పచ్చింది.

కానీ అమెరికా క్షోల్లో మునిగి ఉన్నపుడు కూడా, తన తిండి వస్తువులు కరువై వంటిష్టతోనూ, మూసివేయబడ్డ బ్యాంకుల తోనూ, ఆకలితోనూ అలపుటిస్తున్న దశలో, ఉన్నపుడు కూడా ప్రాంకలిన్ డి. రూట్స్ వెల్ట్, తన దేశప్రజలలో, రేడియోలో,

"మేఘది దయ వల్ల, కష్టాలన్నీ ఈ లోకానికి సంబంధించిన వస్తువులతో మాత్రమే ముదిపడిఉన్నాయి!" అన్నాడు.*
పుంచి తనం అంబే ఏమిటి?

మనం ఒక్కొక్క వ్యక్తినీ "మీరు మంచి వారేనా" అని ప్రశ్నిస్తూ ఎందరు మంచివారున్నారో లేక్కి తీసుకుండా మని ప్రయత్నిస్తే, దాదాపు అందరూ, "అవును" తనే సమాధానమిస్తారు. "మీ రెండు చేత మంచివారని అనుకుంటున్నారు?" అని అడిగితే, ఈ కింది విధంగా జవాబు చెప్పవచ్చు:

1. నే నెవ్వారిని మోసం చెయ్యను, అందుకే నేను మంచివాడిని.
2. నేను ఆబధ్యం చెప్పను. అందుచేత నేను మంచివాడికిందే లేక్క.
3. నేను దొంగతనం చెయ్యను, కనుక నేను మంచివాణ్ణి.

మీరు ఈ పైన చెప్పిన కారణాలని విశ్లేషించి చూసినట్టులేతే, వాటిలో అంతగా చెప్పుకోదగ్గ విషయం ఏది లేదని అర్థం అవుటుంది. "నేను మోసం చెయ్యను," అనే వ్యక్తి గురించి ఒకపారి ఆలోచించండి. అంటే, ఆ వ్యక్తి మోసాదు కాదన్న మాట. అలాగే నేను ఆబధ్యం చెప్పను, దొంగతనం చెయ్యను, అని చెప్పేవాళ్ళకూడా అబధ్యాదే వారు కాదనీ, దొంగతనం చేసే రకం మనుషులు కాదనీ మాత్రమే మనకి తెలుస్తుంది. కానీ అంత మాత్రాన వాళ్ళ మంచివాళ్ళ కాజాలరు. ఒక వ్యక్తి తప్ప చెయ్యకుండా ఉన్నత మాత్రాన మంచివాడని అనలేము, మంచివాడు అని పేరు తెచ్చు కోవాలంటే, మంచి పనులు చెయ్యాలి. న్యాయటుచ్ఛి, సానుభూతి, శ్రీర్ఘమూ, సమగ్రత, సహాయతమ్ము, విధేయత, మర్యాద, మెదలైన గుణాలు ఉన్న వ్యక్తినే జవిత విలువలు కలిగి ఉన్న వ్యక్తి అని అనాలి. ఈ గుణాలున్న వాళ్ళ మంచి వాళ్యందు కొతారు? ఎందుకంటే వీళ్ళ నమ్మకస్తులు, న్యాయానికి క్ల్యాబ్ ఉండేవారు, అవసరంలో ఉన్నవారిని అదుకునే స్వభావం గలవారు, తమ చేపిలానీ, తమ చుట్టూ ఉన్నవారి జీవితాలనీ బాగుచేయాలని ప్రయత్నించే గుణం కలవారు. మన చుట్టూ ఉన్న మంచితనం వివిధ రూపాల్లో ఉంటుంది. వాటిని స్థిరించటానికి మనకి కొన్ని కొలమానాలూ, ప్రమాణాలు అవసరమవుతాయి. కొలమానాలు నైతిక మైనరో, చట్టపరమైనవో కావచ్చు, లేదా రెండూ కలిసి ఉన్నవి కావచ్చు. నైతిక కొలమానాలు తప్పప్పులను తెలియజేసేవిగా ఉంటాయి. ఒక చివర కప్పు, మరో చివర ఒప్పు ఉండగా, మర్యాదలో ఉండే వివిధ దశలని కూడా అవి తెలియజేస్తాయి. ఏది మంచో, ఏది ఇంకా ఎక్కువ మంచో, ఏది చెడో, ఏది ఇంకా ఎక్కువ చెడ్డదో, స్పష్టంగా తెలియపరుస్తాయి.

* Journal of the America Family Association, November/December 1992.

మన నైతిక ప్రమాణాలు ఎంత ఉన్నత ప్రేపనవి?

ఈ కింది పరిస్థితుల్లో మీరెం చేస్తారు?

1. మీ ఇంటి నుంచి విమానాత్మయానికి టాక్స్ బాధుగ 64 డాలర్లంటుండని మీకు తెలుసు. ఇంతకు మునుపు చాలాసార్లు మీరు బాధుగ చెల్లించారు. అదే పరైన మొత్తం అని మీకు తెలుసు. కానీ ఈ సారి టాక్స్ లైవరు 32 డాలర్లే అయిందని అంటాడు. అప్పుడు మీరెం చేస్తారు?
2. మీరు ఒక రెస్టారెంటులో భోజనం చేస్తున్నారు. మీరు నాలుగు పదార్థాలు తెచ్చుని పర్యవేక్షించాడు. అతను ఆ నాలుగూ తీసుకొస్తాడు. కానీ పొరపాటున బిల్లు మూడింటికి రాశ్శాడు. అప్పుడు మీరెం చేస్తారు?
3. మీ ప్రాణ స్నేహితుడు మంచం పట్టాడు. మీరు జీవిత భీమా ఏషణటుగా పని చేస్తున్నారు. మీ స్నేహితుడు తన జీవితాన్ని లక్ష డాలర్లకి భీమా చెయ్యాలని అనుకుంటాడు. మీ స్నేహితుడు చాపుబతుకుల్లో ఉన్నాడన్న విషయం ఎవరికి తెలీదు. ఎవరికి తెలిసే ఆవకాశం కూడా లేదు. అప్పుడు మీరు అతని జీవితాన్ని భీమా చేస్తారా?

నైతిక విలువలని చట్ట బద్దం చెయ్యటం సాధ్యం కాదు. మీ పిల్లలే ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో చిక్కుకుండే, మీరు వారికి ఏం సలహా ఇస్తారు? అ సమయంలో వారికి మీరిచ్చే సలహాకి, మీరు ఆ పరిస్థితుల్లో ప్రవర్తించే తీరుకీ పాంతన కుదురుతుండా? మనం వుట్టిన మరుక్కణం నుంచి, ఆఖరి శ్వాస వరకూ జీవిత విలువలని నెఱ్చుకుంటూనే ఉంటాం. నైతిక ప్రవర్తనని మార్చటం సాధ్యమేనా? సాధ్యమే, ఇవికి నైతిక శిక్షణ ఎంతైనా అవసరం.

నైతిక విలువలను ప్రభావితం చేసేని కింది ముగింపు?

- అత్యాక్షర
- భయం
- ఒత్తిడి

ఒక వానిని చెయ్యటానికి మనపై తీసుకురాబడే ఒత్తిడి వల్ల, అనైతికంగా ప్రవర్తిస్తే మందే, దానిని ఎవరూ సమర్పించరు. పక్కపాతం లేకుండా వ్యవహారించడమంది, అందర్ని సమానంగా చూస్తామని అర్థం కాదు.

వ్యాపారంలో పాచించవలనిన నైతిక విలువలు

ప్రతి వ్యక్తిలోనూ నైతిక విలువలు ఉన్నాయా, లోపించాయా అనే విషయం మనికి తెలుస్తున్నానే ఉంటుంది. అత్యాక్షర గల వైదులు అనవసరమైన పరిక్లటు, శాప్తచిక్షే

పేసు, రోగుల దగ్గర ఎక్కువ దబ్బు దోషుకుంటారు. న్యాయవాద వ్యక్తిలో ఉన్నవారు కెంద్రాలు చెబుతారు. పెద్దలూ, పిన్సులూ ఒకే రకంగా పచ్చి అబద్ధాలాడతారు. కొంబింట్లు, పెక్కటరీలూ, తరుచు, తమ నివేదికల్లో మార్పులూ, చేర్పులూ చేస్తూ ఇంద్రజిత్తు లెక్కలు చూపిస్తారు.

మన చుట్టూ ఉండేవాళ్లని మనం మోసపుచ్చుతున్నామంటే, మనల్ని మనం మోసపుచ్చుకుంటున్నామనే అర్థం. మనం మోసగింపబడటానికి సంస్థలం తప్పులన్నా మన్న మాట. అంతే కాక, మనం అవతలి వ్యక్తిని మోసగిస్తున్నట్టయితే, రాళ్ల కూడా మన పట్ల అలాగే ప్రవర్తిస్తా రన్న నమ్మకంతో, అందరినీ సందేహించే స్ఫూర్ఘమూ, నిరాశావాదమూ అలవరచుకుంటాం.

పమ్పుద్ది బాధ్యతని తెల్పుంది. నైతిక విలువలనీ, సామాజిక స్వరూపాన్ని వాశనం పేసి, మనం ఒక పరిత్రమని గాని, ప్రాథమిక సౌకర్యాలని గాని సమకూర్చల లేము.

నైతిక విలువలని పాచించకపోవటమనేది చట్టబడ్చమైన నీతి నియమాల పనుసరించి ప్రవర్తించకపోవటానికి సమానం. కొంతమంది ఎప్పుటికి నైతిక విలువలని పాచించబంం నేర్చుకోలేదు. వాళ్లు సులభమార్గాన పోతున్నామని అనుకుంటారు. ఈ నిజానికి వాళ్లు వెళ్లేదే దుర్భమమైన మార్థం. మీ క్లయింటుని మోసం చేస్తే, మీరు మళ్లీ అతని మొహం చూడగలుగుతారా? మీ పిల్లల దగ్గర మీ గిప్పుదనాన్ని దాచుకుని, గర్వంగా తలెత్తుకు తిరగులరా? సంతోషంగా ఉండగలరా? అలా కనక ఉండలేకపోయినట్టయితే, మీ ప్రవర్తన అనైతిక మైనదనే అనాలి.

హస్య ప్రవర్త్తి, మిమ్మల్ని చూసి మీరు గర్వంచటం ఆనేవి మిమ్మల్ని సరైన మార్థంలో నడిపిస్తాయి.

ముగింపు

కొంత మంది ఉత్సవశతని ఎందుకు సాధించలేక పోతారు? దీనికి ముఖ్యమైన కారణం, ఒక దృక్కథం లేకపోవటం, లేదా ఆ దృక్కథం సంకుచితంగా ఉండటం. చెయ్యగల పని కన్నా క్లష్టమైన దాన్ని గురించి మనం కలలు కనాలి. ఈ రోజు మనం చూసున్నవన్నీ, నిజం కాకమనుపు, ఒకనాడు ఎవరో కన్న కలలే. ఇల్లాహంతోనూ, ఒక స్పృష్టమైన లక్ష్మణ తోనూ, దాన్ని సాధించే మార్గాన్ని ఎన్నుకుని కీపించడి. మీకు ఏపైనా కలలున్నాయా? ఐతే అవేమీటి? మీ జీవితంలో గడుస్తున్న చీక్కు రోజు, మిమ్మల్ని ఆ లక్ష్మణానికి దగ్గరగా తీసుకుని వెళ్లేదా? మీ జీవితంలో ఎదురచే వ్యవక్కులు కొండరు అపజయాన్ని పొందిఉండవచ్చు. వారి మాటలు విపించుకోండి. వాళ్లు మీకు విజయం ఎలా సాధించాలన్న దాన్ని గురించి తప్పుడు

సలహాలిస్తారు. దానికి మారుగా, విజయం సాధించిన వారి సలహాలను తీసుకోండి.

“మీ రృప్రథం ఒక సంవత్సరకాలం పాటు ఉండగలిగేదైతే, పుష్టులను పెంచండి. అదే పదేళ్ళపాటు మనగల డైతే, చెట్లను పెంచండి. ఆ దక్కథం జార్యాతమైనదైతే మానవ సంబంధాలు పెంపాందించు కోండి.”

—ప్రాచ్య దేశాలకి సంబంధించిన ఒక పూర్తి.

గుర్తుంచుకోండి!

విజయాన్ని సాధించేవారు

ప్రత్యేకంగా, ఇతరులు చెయ్యని పను లేవీ చెయ్యరు.

ఇతరులు చేసే పనులనే

వారు ప్రత్యేకమైన పద్ధతిలో,

అందరూ చెయ్యని విధంగా

చేస్తారు.™

—శివ ఫోరా

కార్య ప్రణాళిక

“----మనకి జీవితంలో ఏ స్థాయికి చేరుకోగల సామృద్ధ్యం ఉంటుందో, దానిని చేరుకోవటమే మన జీవితానికి పరమాద్ధరం.”

—చెవెటిక్క స్థినోజా

- పది నిమిషాల పాటు మౌనంగా ఆలోచించు కోండి : మిమ్మల్ని ఈ లోకం, మీలో ఉన్న ఏ మూడు గుణాల వల్ల జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలని మీరు అనుకుంటున్నారు?

(అ) _____

_____

_____

(ఇ) _____

_____

(ఈ) _____

_____